

**SOSYAL BİLGİLER ÖĞRETMENLERİNİN E-İÇERİK GELİŞTİRME BECERİLERİ İLE FATİH
PROJESİ TEKNOLOJİLERİNE (ETKİLEŞİMLİ TAHTA) YÖNELİK ÖZ-YETERLİLİK
İNANÇLARI VE BİLGİSAYAR KULLANIMINA YÖNELİK TUTUMLARI ARASINDAKİ İLİŞKİ**

Ahmet AKSOY
Yüksek Lisans Tezi

SOSYAL BİLİMLER VE TÜRKÇE EĞİTİMİ ANABİLİM DALI
SOSYAL BİLGİLER EĞİTİMİ BİLİM DALI

Yrd.Doç. Dr. Ahmet EDİ

AĞRI-2017
(Her Hakkı Saklıdır)

AĞRI İBRAHİM ÇEÇEN ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
SOSYAL BİLİMLER VE TÜRKÇE EĞİTİMİ ANABİLİM DALI
SOSYAL BİLGİLER EĞİTİMİ BİLİM DALI

Ahmet AKSOY

**SOSYAL BİLGİLER ÖĞRETMENLERİNİN E-İÇERİK
GELİŞTİRME BECERİLERİ İLE FATİH PROJESİ
TEKNOLOJİLERİNE (ETKİLEŞİMLİ TAHTA) YÖNELİK ÖZ-
YETERLİLİK İNANÇLARI VE BİLGİSAYAR KULLANIMINA
YÖNELİK TUTUMLARI ARASINDAKİ İLİŞKİ**

YÜKSEK LİSANS TEZİ

TEZ YÖNETİCİSİ
Yrd.Doç. Dr. Ahmet EDİ

AĞRI-2017

T.C.
AĞRI İBRAHİM ÇEÇEN ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ

TEZ KABUL VE ONAY TUTANAĞI
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ MÜDÜRLÜĞÜNE

Yrd. Doç. Dr. Ahmet EDİ danışmanlığında, Ahmet AKSOY tarafından hazırlanan bu çalışma 12/10/2017 tarihinde aşağıdaki jüri tarafından, İlköğretim Anabilim Dalı'nda yüksek lisans tezi olarak kabul edilmiştir.

Başkan : Doç. Dr. Zekerya AKKUŞ

İmza: *[Signature]*

Jüri Üyesi : Yrd. Doç. Dr. Ahmet EDİ

İmza: *[Signature]*

Jüri Üyesi : Yrd. Doç. Dr. Suat POLAT

İmza: *[Signature]*

Jüri Üyesi : Doç. Dr. Zekerya AKKUŞ

İmza: *[Signature]*

Yukarıdaki imzalar adı geçen öğretim üyelerine ait olup;

Enstitü Yönetim Kurulunun 13.10/2017 tarih ve 2017/1.43.12 nolu kararı ile onaylanmıştır.

13.10.1.2017

[Signature]

Doç. Dr. Faruk KAYA
Enstitü Müdürü

TEZ ETİK VE BİLDİRİM SAYFASI

SOSYAL BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ MÜDÜRLÜĞÜNE

Ağrı İbrahim Çeçen Üniversitesi Lisansüstü Eğitim-Öğretim ve Sınav Yönetmeliğine göre hazırlamış olduğum “Sosyal Bilgiler Öğretmenlerinin E-İçerik Geliştirme Becerileri İle Fatih Projesi Teknolojilerine (Etkileşimli Tahta) Yönelik Öz-Yeterlilik İnançları Ve Bilgisayar Kullanımına Yönelik Tutumları Arasındaki İlişki “ adlı tezin tamamen kendi çalışmam olduğunu ve her alıntıya kaynak gösterdiğimi taahhüt eder, tezimin kağıt ve elektronik kopyalarının Ağrı İbrahim Çeçen Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü arşivlerinde aşağıda belirttiğim koşullarda saklanmasına izin verdiğimi onaylarım.

Lisansüstü Eğitim-Öğretim yönetmeliğinin ilgili maddeleri uyarınca gereğinin yapılmasını arz ederim.

Δ Tezimin tamamı her yerden erişime açılabilir.

Δ Tezim sadece Ağrı İbrahim Çeçen Üniversitesi yerleşkelerinden erişime açılabilir.

Δ Tezimin 2 yıl süreyle erişime açılmasını istemiyorum. Bu sürenin sonunda uzatma için başvuruda bulunmadığım takdirde, tezimin tamamı her yerden erişime açılabilir.

12.10.2017

Ahmet AKSOY

İÇİNDEKİLER

İÇİNDEKİLER.....	iv
ÖZET.....	viii
ABSTRACT.....	ix
ÖNSÖZ.....	x
TABLOLAR LİSTESİ.....	xi
KISALTMALAR LİSTESİ.....	xiii

I.BÖLÜM.....	1
1.1.Giriş	1
1.2.Araştırmanın Amacı.....	4
1.3.Araştırmanın Önemi	4
1.4.Problem Cümlesi	4
1.4.1. Alt problemler.....	5
1.5.Sınırlılıklar	5
1.6. Sayıtlar	6
1.7. Tanımlar.....	6
II: BÖLÜM	8
KAVRAMSAL ÇERÇEVE	8
2.1.Sosyal Bilgiler	8
2.1.1. Sosyal Bilimler	8
2.1.2. Dünyada ve Türkiye’de Sosyal Bilgiler.....	9
2.2. Sosyal Bilgiler Eğitimi Ve Bilgisayar Kullanımı	12
2.2.1.Eğitim ve Bilgisayar	12
2.2.1.1.Eğitim.....	12
2.2.1.2.Bilgisayar	13
2.2.1.3 Eğitimde Teknoloji Kullanımı	13
2.2.1.4 Sosyal Bilgiler Eğitiminde Bilgisayar Kullanımı	14
2.3. Sosyal Bilgiler Öğretmenlerinin Bilgisayara Karşı Olan Tutumları.....	15
2.3.1.Sosyal Bilgiler Öğretmeni	15
2.3.2.Tutum.....	16
2.3.2.1. Bilişsel(Zihinsel) Öğe	17
2.3.2.2.Duyuşsal Öğe	17

2.3.2.3.Devinişsel(Davranışsal) Öge.....	17
2.3. E-İçerik.....	17
2.3.1.EBA (Eğitim Bilişim Ağı)	19
2.3.1.1.Karar Alıcılar İçin EBA	20
2.3.1.2.Veliler İçin EBA	20
2.3.1.3.Öğretmenler İçin EBA	21
2.3.1.4 Öğrenciler İçin EBA	21
2.3.2.Eba İçerik Modülleri	21
2.3.2.1.Haber Modülü	22
2.3.2.2.Video Modülü	22
2.3.2.3 Görsel Modülü	22
2.3.2.4. Ses Modülü	23
2.3.2.5. Kitap Modülü	23
2.3.2.6. Dergi Modülü	23
2.3.2.7. Doküman Modülü	23
2.3.2.8. Yarışma Modülü	23
2.3.2.9. Uygulamalar Modülü	24
2.3.2.10. EBA Dosya Modülü.....	24
2.3.2.11. E-Kurs Modülü	24
2.3.2.12. EBA Dükkan	24
2.4. Fatih Projesi.....	24
2.4.1. Etkileşimli Tahta(Akıllı Tahta).....	27
2.4.1.1 Akıllı (Etkileşimli) Tahtaların Olumlu Ve Olumsuz Yönleri	28
2.5.Konu İle İlgili Yapılan Araştırtmalar	30
2.5.1 Yurt İçinde Yapılan Araştırmalar	30
2.5.1.Yurt Dışında Yapılan Araştırmalar.....	34
III.BÖLÜM	38
3.1.Araştırma Yöntemi.....	38
3.2.Evren ve örneklem.....	38
3.3.Katılımcılara Ait Demografik Bilgilerin Dağılımı.....	38
3.4. Veri Toplama Araçları.....	40
3.4.1. E-İçerik Geliştirme Becerileri Ölçeği	40
3.4.2 Fatih Projesi Öz Yeterlilik İnanç Düzeyi Ölçeği	41
3.4.3. Bilgisayara Yönelik Tutum Ölçeği	42
3.4. Veri Toplama	42
3.5. Veri Analiz Yöntemi.....	43
IV.BÖLÜM.....	44

Bulgular ve Yorum.....	44
4.1.Cinsiyete Göre Karşılaştırmalara Dayalı Bulgular.....	44
4.2.Yaş gruplarına Göre Karşılaştırmalara Dayalı Bulgular	46
4.3.Mezun Olunan Lise Türüne Göre Karşılaştırmalara Dayalı Bulgular	49
4.4. Lise Mezuniyet Alanına Göre Karşılaştırmalara Dayalı Bulgular	52
4.5. Mezun Olunan Fakülteye Göre Karşılaştırmalara Dayalı Bulgular	55
4.6. Şahsa Ait Bilgisayar Olma Durumuna Göre Karşılaştırmalara Dayalı Bulgular	58
4.7. Herhangi Bir Bilgisayar Sertifikası Olma Durumuna Göre Karşılaştırmalara Dayalı Bulgular	60
4.8. Haftalık Bilgisayar Kullanma Süresine Göre Karşılaştırmalara Dayalı Bulgular	63
4.9. Çalışma Süresine Göre Karşılaştırmalara (Mesleki Deneyim) Dayalı Bulgular	67
4.10. Ölçekler Arası İlişkilere Göre Karşılaştırmalara Ölçekler Arası İlişkilere Göre Karşılaştırmalar	72
V. BÖLÜM	75
Sonuç, Tartışma ve Öneriler	75
5.1.Sonuç ve Tartışma	75
5.1.1.Cinsiyete göre karşılaştırmalara dayalı sonuçlar	75
5.1.2.Yaş gruplarına göre karşılaştırmalara dayalı sonuçlar.....	76
5.1.3.Mezun olunan lise türüne göre karşılaştırmalara dayalı sonuçlar.....	77
5.1.4.Mezun olunan lise mezuniyet alanına göre karşılaştırmalara dayalı sonuçlar.....	78
5.1.5.Mezun Olunan Fakülteye Göre Karşılaştırmalara Dayalı Sonuçlar	78
5.1.6.Şahsa Ait Bilgisayar Olma Durumuna Göre Karşılaştırmalara Dayalı Sonuçlar	79
5.1.7.Herhangi Bir Bilgisayar Sertifikası Olma Durumuna Göre Karşılaştırmalara Dayalı Sonuçlar	79
5.1.8.Haftalık Bilgisayar Kullanma Süresine Göre Karşılaştırmalara Dayalı Sonuçlar	80
5.1.9.Mesleki Deneyime Göre Yapılan Karşılaştırmalara Dayalı Sonuçlar	80
5.1.10.Ölçekler Arası İlişkilere Dayalı Sonuçlar	81
5.2.Öneriler	81
KAYNAKÇA	83
EKLER.....	91

EK-1 KİŞİSEL BİLGİ FORMU	91
EK-2 FATİH Projesi Teknolojileri Öz-Yeterlilik Ölçeği.....	93
Ek-3 Bilgisayar Kullanımına Yönelik Tutum Ölçeği	96
Ek-4 E- İçerik geliştirme Becerileri Ölçeği	102
Ek-5 FATİH Projesi Teknolojileri Öz-Yeterlilik Ölçeği Kullanımına İlişkin İzin Belgesi	105
Ek-6 Bilgisayar Kullanımına Yönelik Tutum Ölçeği Kullanımına İlişkin İzin Belgesi	106
Ek-7 E- İçerik geliştirme Becerileri Ölçeği Kullanımına İlişkin İzin Belgesi	107
Ek-8 Uygulama Yapılan Okullar listesi.....	108
Ek-9 Bilimsel Araştırma Çalışma İzni.....	111
ÖZGEÇMİŞ.....	112

ÖZET

YÜKSEK LİSANS TEZİ

SOSYAL BİLGİLER ÖĞRETMENLERİNİN E-İÇERİK GELİŞTİRME BECERİLERİ İLE FATİH PROJESİ TEKNOLOJİLERİNE (ETKİLEŞİMLİ TAHTA) YÖNELİK ÖZ-YETERLİLİK İNANÇLARI VE BİLGİSAYAR KULLANIMINA YÖNELİK TUTUMLARI ARASINDAKİ İLİŞKİ

Ahmet AKSOY

TEZ Danışmanı: Yrd. Doç. Dr. Ahmet EDİ

2017, 112 Sayfa, xiii

Jüri:Doç.Dr. Zekerya AKKUŞ

Yrd. Doç.Dr. Ahmet EDİ

Yrd. Doç.Dr. Suat POLAT

Bu çalışma Sosyal Bilgiler öğretmenlerinin sahip oldukları E-İçerik geliştirme becerileri ile FATİH Projesi teknolojileri Öz- Yeterlilik inançları ve Bilgisayar kullanımına yönelik ilişkinin tespiti amacıyla yapılmaktadır. Sosyal bilgiler öğretmenlerinin tutum ve becerileri Yaş, Cinsiyet, Mezun olunan okul türü Bilgisayar kullanım süreleri vb. değişkenlere göre ele alınmıştır. Çalışmada araştırma yöntemi olarak Nicel araştırma yöntemlerinden Korelasyon Modeli seçilmiştir. Örneklem olarak Ağrı merkez ve ilçelerinde görev yapmakta olan Sosyal Bilgiler Öğretmenleri seçilmiştir. Çalışmada 68’i erkek 35’i kadın olmak üzere, araştırmada toplam 103 öğretmene ulaşılarak ölçek uygulanmıştır. Veri toplama aracı olarak E-İçerik Geliştirme Becerileri Ölçeği, Fatih Projesi Teknolojileri Öğretmen Öz-yeterlilik Ölçeği ve Bilgisayara yönelik tutum ölçeği kullanılmıştır. Verilerin analiz amacıyla, Elde edilen bu ölçek skorlarının çeşitli demografik bilgilere göre anlamlı farklılık gösterip göstermediği tespiti amacıyla yapılan analizde, veriler normal dağılım gösterdiği için parametrik testlerle incelenmiştir. Ölçek ortalamaları iki grupta değişkenler için (cinsiyet, bilgisayar sahibi olma vb.) bağımsız gruplarda t testi, ikiden fazla grupta (yaş grubu, eğitim düzeyi vb.) değişkenler için tek yönlü varyans analizi (one way ANOVA) ile incelenmiştir. Tek yönlü varyans analizi sonucunda anlamlı düzeyde farklılık olması halinde farklılığın hangi gruptan kaynaklandığının belirlenmesi için TUKEY testi yapılmıştır. Elde edilen bulgular, yaş, cinsiyet mezun olunan okul türü vb. olarak ele alındığında anlamlı düzeyde farklılık ortaya çıkmamıştır. Öneriler bölümünde ise, öğretmenlere yönelik eğitimlerin artırılması, altyapı ve materyal eksikliğinin giderilmesi, e-içerik geliştirilmesi vb. önerilere yer verilmiştir.

Anahtar kelimeler: E-İçerik, Etkileşimli Tahta, Fatih Projesi, Bilgisayar ,Tutum

ABSTRACT

MASTER'S THESIS

RELATIONSHIP BETWEEN E-CONTENT DEVELOPMENT SKILLS OF SOCIAL SCIENCES TEACHERS AND SELF-QUALIFICATION BELIEVES FOR FATİH PROJECT TECHNOLOGIES (INTERACTIVE BOARD) AND ATTITUDE TOWARDS USING COMPUTER

Ahmet AKSOY

Thesis advisor: Assist. Assoc. Dr. Ahmet EDİ

2017, 112 pages, xiii

Jury: Associate Professor. Zekerya AKKUŞ

Assist. Assoc. Dr Ahmet EDİ

Assist. Assoc. Suat POLAT

This study is conducted to determine the relationship between E-content development skills FATİH Project and attitudes towards the PC on Social Science teaching . It is determined according attitude and skill, age gender , school of graduated , time of using PC of S.C.teachers. Screening model which is one of the quantives reseaching models is selected as a resarching method in study. Screening model whichi is one of quartitatme research methods. Teachers who work in city center and districts of Ağrı is selectedas as a sample . In research, it is reached total 103teachers that is 68 of them male and 35 female . E-content development skills scale FATİH Project technology teachers self-efficary scale of FATİH Project technology and attitude towerds PC are used for data collection tool. Data is analyzed parametric test since it shows normal distribution for the purpose whether the datamed scale scores difter significantly from the various demografic information or not. Scale averages are reserched ”t” test analysis on in depend group for 2 group of variable gender, having P.C. etc. One way analysis ,one way anova for more then 2 groups age education level etc. If there is a significant difference as a result of the one-way analysis of variance, the TQM test was performed to determine the group from which the difference originated. When finding obtain is reserchedas age, gender, school of gradvaled etc, significant differences arent seen. In the suggestion part, it is touched some advices like training of teachers should be increased, lack of material should be completed etc.

Key words: E-Content, Interactive Board, Fatih Project, Computer, Attitude

ÖNSÖZ

Bilgisayar teknolojileri her geçen gün dünyamızda her alanda kendini aktif bir şekilde göstermektedir. Bu alanlara baktığımızda teknolojinin etkilerinden eğitim ortamlarının da faydalandığını görmekteyiz. Gelişen teknolojiyle artık eğitim ortamlarında yeni kavramlar ve yeni eğitim materyalleri meydana gelmiştir .Teknolojiye dayalı bu ortamlarda en önemli rehber, öğretmen olarak karşımıza çıkmaktadır.

Bu çalışmada öğretmenlerin eğitim ortamlarında kullanacakları teknolojilere dayalı beceri ve tutumlarının tespiti hedeflenmiştir. Bu hedef kapsamında Ağrı il merkezi ile Merkeze bağlı 7 İlçede görev yapan Sosyal Bilgiler öğretmenlerine gerekli veri toplama araçları sunulmuştur. Onların var olan tutum ve beceri durumları arasındaki düzeyin saptanması hedeflenmiştir. Çalışma neticesinde elde edilen bulguların, öğretmenlerin bu konuda sahip olduğu eksikliklerin tespitinde önemli olacağı varsayılmıştır. Çünkü ülkemiz eğitim teknolojilerine büyük bir önem vermekte ve gerekli donanımın sağlanması için ülke ekonomisinden önemli oranda bir pay ayırmaktadır. Bu çalışmalar göz önünde bulundurulduğunda projenin verimliliğinin artmasının önemi bir kat daha artmaktadır. Projenin verimliliği ise sahanın temel rehberi olan öğretmenlerin yeterliliğinden geçmektedir. Çalışma bu nedenlerden dolayı öğretmen beceri ve tutum tespiti merkezli olarak yapılmıştır.

Çalışmama bilgi ve tecrübeleriyle değerli katkılarda bulunan danışman hocam sayın Yrd. Doç. Dr. Ahmet EDİ'ye, şahsıma kıymetli vakitlerini ayırarak çalışmama önerilerde bulunan hocam Yrd. Doç. Dr. Suat POLAT'a, Yrd. Doç. Dr. Yusuf SÖNMEZ'e ,değerli meslektaşım Türkçe Öğretmeni Mustafa ILGAR'a ve İngilizce Öğretmeni Özgün İnci TAŞDEMİR'e teşekkürlerimi arz ederim.

TABLÖLAR LİSTESİ

Tablo.3.1 Öğretmenlere ait Demografik Bilgilere Dayalı Dağılım.....	38
Tablo 4.1. Cinsiyete Dayalı Fatih projesi öz yeterlilik inanç düzeyi Karşılaştırma...	44
Tablo 4.2. Cinsiyete Dayalı Bilgisayara Yönelik Tutum Ölçeği Karşılaştırma.....	44
Tablo 4.3. Cinsiyete Dayalı E-içerik geliştirme becerileri Karşılaştırma.....	45
Tablo.4.4. Yaş gruplarına Dayalı Fatih projesi öz yeterlilik inanç düzeyi Karşılaştırma.....	46
Tablo 4.5. Yaş gruplarına Dayalı Yönelik Tutum Ölçeği Karşılaştırma.....	47
Tablo 4.6. Yaş Gruplarına Dayalı E-içerik geliştirme becerileri Karşılaştırma.....	48
Tablo 4.7. Mezun Olunan Lise Türüne Göre Fatih projesi öz yeterlilik inanç düzeyi Karşılaştırma.....	49
Tablo 4.8. Mezun Olunan Lise Türüne Göre Bilgisayara Yönelik Tutum Ölçeği Karşılaştırma.....	50
Tablo 4.9. Mezun Olunan Lise Türüne Göre E-içerik geliştirme becerileri Karşılaştırma.....	51
Tablo 4.10. Mezun Olunan Lise Mezuniyet Alanına Göre Fatih projesi öz yeterlilik inanç düzeyi Karşılaştırma.....	52
Tablo 4.11. Mezun Olunan Lise Mezuniyet Alanına Göre Bilgisayara Yönelik Tutum Ölçeği Karşılaştırma.....	53
Tablo 4.12. Mezun Olunan Lise Mezuniyet Alanına Göre E-içerik geliştirme becerileri Karşılaştırma.....	54
Tablo 4.13. Mezun Olunan Fakülteye Göre Fatih projesi öz yeterlilik inanç düzeyi Karşılaştırma.....	55
Tablo 4.14. Mezun Olunan Fakülteye Göre Bilgisayara Yönelik Tutum Ölçeği Karşılaştırma.....	56
Tablo 4.15. Mezun Olunan Fakülteye Göre E-içerik geliştirme becerileri Karşılaştırma.....	57
Tablo 4.16. Şahsa Ait Bilgisayar Olma Durumuna Göre Fatih projesi öz yeterlilik inanç düzeyi Karşılaştırma.....	58

Tablo 4.17. Şahsa Ait Bilgisayar Olma Durumuna Göre Yönelik Tutum Ölçeği Karşılaştırma.....	59
Tablo 4.18. Şahsa Ait Bilgisayar Olma Durumuna Göre E-içerik geliştirme becerileri Karşılaştırma.....	59
Tablo 4.19. Herhangi Bir Bilgisayar Sertifikası Olma Durumuna Göre Fatih projesi öz yeterlilik inanç düzeyi Karşılaştırma.....	61
Tablo 4.20. Herhangi Bir Bilgisayar Sertifikası Olma Durumuna Göre Yönelik Tutum Ölçeği Karşılaştırma.....	61
Tablo 4.21. Herhangi Bir Bilgisayar Sertifikası Olma Durumuna Göre E-içerik geliştirme becerileri Karşılaştırma.....	62
Tablo 4.22. Haftalık Bilgisayar Kullanma Süresine Göre Fatih projesi öz yeterlilik inanç düzeyi Karşılaştırma.....	63
Tablo 2.23. Haftalık Bilgisayar Kullanma Süresine Göre Yönelik Tutum Ölçeği Karşılaştırma.....	64
Tablo 4.24. Haftalık Bilgisayar Kullanma Süresine Göre E-içerik geliştirme becerileri Karşılaştırma.....	65
Tablo 4.25. Çalışma Süresine Göre FATİH projesi öz yeterlilik inanç düzeyi Karşılaştırma.....	67
Tablo 4.26. Çalışma Süresine Yönelik Tutum Ölçeği Karşılaştırma.....	68
Tablo 4.27. Çalışma Süresine Göre E-içerik geliştirme becerileri Karşılaştırma.....	70
Tablo 4.28 Tukey Testi Sonuçları.....	71
Tablo 4.29. Ölçekler Arası İlişkilere Dayalı Karşılaştırmalar.....	72

KISALTMALAR ve SİMGELER DİZİNİ

AT: Akıllı Tahta

E-İçerik : Etkileşimli İçerik

EBA : Eğitim Bilişim Ağı

MEB : Millî Eğitim Bakanlığı f : Frekans

FATİH : Fırsatları Arttırma Teknolojiyi İyileştirme Hareketi

% : Yüzde

p : Anlamlılık Düzeyi

N : Veri Sayısı

Vb. : Ve Benzeri

I.BÖLÜM

Araştırmanın bu bölümünde konuya giriş , araştırmanı amacı ,araştırmanın önemi, problem cümlesi , sayıtlılar, sınırlılıklar ve tanımlara yer verilmiştir.

1.1.Giriş

Gelişen dünyada teknoloji oldukça hızlı bir değişim ve gelişim yaşamaktadır. Yıllar önce hayal olarak ele alınan bazı durumların günümüzde teknolojinin hızlı gelişimi sayesinde gerçeğe dönüştüğü görülmektedir. Bu gerçekliklerin evrensel bir etkiye sahip olduğu çıkarımı açıkça ortadadır. Ayrıca bu değişimin bütün dünyada neredeyse her alanı etkilemekte olduğu görülmektedir. Teknolojiden etkilenen bu alanlarda büyük bir değişim ve gelişim meydana gelmektedir.

Bilim ve teknoloji alanlarındaki değişim ve gelişimler eğitsel alanlardaki uygulamaları da etkilemektedir ve beraberinde değişiklikler getirmektedir. Öğrenme ortamlarında teknolojiye dayalı öğretim her geçen gün artmaktadır. Teknoloji kavramına eğitim teknolojisi kavramı eklenerek, öğretimde teknolojik hedeflere ulaşmada kullanılan temel araçlardan biri haline gelmektedir (Yılmaz 2007).

Eğitim ve öğretim faaliyetleri de teknolojinin bu gelişiminden kendini alıkoyamamaktadır. Yıllar önce eğitim öğretim ortamlarında bulunmayan çok sayıda teknolojiye dayalı araç ve gereçler eğitim ve öğretimde kullanılmaya başlanmıştır. Özellikle bilgisayara dayalı Bilişim Teknolojileri, Elektronik Öğrenme ve Etkileşimli İçerik gibi kavramlara eğitim ve öğretim ortamlarında sıkça rastlanılmaktadır.

Teknolojinin eğitimde temel araç gereçler arasında sayılmasıyla beraber teknolojik gelişimlere bağlı olarak ortaya yeni çıkan teknolojilerin eğitim teknolojileri kavramı içerisinde kendisine entegrasyon fırsatı bulma gerekliliği ortaya çıkmaktadır. Bu entegrasyonu yapılmış teknolojilerin tanımlarına bakıldığında ise bazılarında teknolojinin öğrenenlere zengin ve kalıcı bir eğitim ortamı sağladığı vurgulanırken, bazı tanımlarda ise teknolojin öğretmenlere büyük kolaylık sağlayan eğitimin, temel değişmez yeni parçası olarak ifade edilmektedir (Mazman ve Usluel 2011).

Yüzyılımızın getirdiği eğitim anlayışına bakıldığında bireye sadece bilgi aktarımının yapıldığı eğitim anlayışının artık geçerliliğini yitirdiği görülmektedir. Bu yitirilen anlayışın yerini sürekli bir değişim ve dönüşüm içinde olan toplumsal hayata ayak uyduran, pratik bir analitik zekaya sahip olan ve bu özelliğinin getirdiği avantajları toplum yararına kullanan, hem içinde bulunduğu eğitim ortamındaki bireylerle hem de çevresiyle etkileşimi olan bir toplumu oluşturmayı hedefler (Deveci, 2005).

Toplumda, yapılan tanımlardan yola çıkarak , analiz sentez bilgisine sahip ve bu bilgiyi pratik olarak uygun yer ve zamanda kullanabilecek özelliğe sahip birey modelinin ortaya çıkarılmasında, dünyada meydana gelen teknolojik ve bilimsel gelişmeler karşısında dahi eğitimin en temel aktörlerinden biri öğretmendir.

(Başaran, 1994) tarafından eğitim öğretim ortamlarında hedeflenen davranışların öğretilmesi ve öğretilen, kazandırılan davranışların öğrencide kalıcı olarak bulunmasını sağlayan kişi olarak öğretmen tanımlanmaktadır.

Bu bağlamda tanımın analizine bakıldığında Sosyal Bilgiler öğretmenlerini sahip olacağı tutum ve becerilerin önemi bir kat daha artmaktadır. Sosyal Bilgiler dersinin hedef ve tanımları göz önünde bulundurulduğu takdirde, Sosyal Bilgiler öğretmenlerinde bulunması gereken yeteneklerin ve tutumların varlığının önemi daha da artacaktır.

Sosyal Bilgiler dersi toplumun meydana getirdiği gerçekliklerle bağ kurarak kanıtlamaya dayanan ilişkisel bağ kurma süreci ve bu süreç sonunda elde edilen bulgular olarak tanımlanabilir. Toplumsal gerçeklik kavramından yola çıkarak insanın toplum içindeki bütün etkinlikleri sayılabilir. İnsanın toplum içinde karşılaştığı onu her konuda etkileyen onu mutlu kılan, gizil yeteneklerini açığa çıkaran ve onun toplumla uyumlu yaşamasını sağlayan bütün toplumsal olgular ve ilişkiler sosyal bilgiler kavramı içerisinde yer almaktadır (Sönmez, 1997).

Toplumsal ve eğitsel olarak önemli bir konumda olan Sosyal Bilgiler dersinin ve bu dersi aktaran öğretmenlerinin de bu teknolojik gelişmelerin dışında kalamayacağı açıkça ortadadır. Bu bağlamda bakıldığında Sosyal Bilgiler dersinin taşıdığı misyon göz önüne alındığında sosyal bilgiler öğretmenlerinin teknolojik

gelişmeler karşı sahip olduğu tutum ve güncel teknolojiler hakkında sahip oldukları beceriler bir kat daha önemini artırmaktadır.

Bir Sosyal Bilgiler öğretmenin sınıfıta teknolojiyi, özellikle bilişim teknolojilerini, öğrencilere hedef davranışların kazandırılması ve bilgilerin öğretilmesi bakımından faydalı bir şekilde kullanabilmesi için bilgisayara karşı olan Kutluca ve Ekici (2010)’a göre bireyin dünyada var olan nesne veya olaylara karşı devamlı ya da belli bir süre içeren varsayımlarını diğer bireylerden olan beklenti ve onlara karşı değer ve görüşlerini kendisine göre yanlış ve ya doğru olan, neye yaklaşıp neye yaklaşmamalarını gerektiğine dair var olan duyuş ve inanışlar olarak tanımladığı tutumlar önemli rol oynamaktadır.

Sosyal Bilgileri öğretmenlerinin bilgisayara karşı olumlu yada olumsuz tutumlarının yanı sıra Kayaduman vd. (2011)’e göre işitsel, hareketli görsel, animasyon, resim yada fotoğraf ile sunular e- içerikleri oluşturmaktadır. E-içerikler öğrencilerin öğrenmesini kolaylaştıracak çoklu ve değişken özellik gösteren ortam bileşenlerini barındırmaktadır. E-İçerikler öğretmen ve öğrenci tarafından hem çevrim içi hem de çevrim dışı olarak ulaşılabilecek olan etkileşimli eğitsel materyal olarak tanımlanmaktadır. E- içerik oluşturma ve kullanma becerisinin bulunması Sosyal Bilgiler eğitimi esnasında öğretmenin bilişim teknolojilerine dayalı olarak oluşturduğu dersliklerde eğitim öğretim ortamını daha aktif olarak kullanma imkanını e içerik becerisi sayesinde elde etmiş olacaktır.

E-içeriklerin kullanımına sahip olan Sosyal Bilgiler öğretmenlerinin sahip olması gereken bir diğer beceri ise toplumda “Akıllı Tahta” olarak bilinen etkileşimli tahtalar olarak karşımıza çıkmaktadır.

Akıllı bir diğer tanımıyla etkileşimli tahtalar interaktif olan bilgisayar özelliğine sahip belli bir yazılımla çalışmaktadır. Diğer tahtaların yerini alan, eğitsel alanda kullanılan; yüzeyine parmakla basılarak kullanılan kayıt özelliğine ve üzerinde her türlü yazı yazma imkanına sahip olan bir araç olarak karşımıza çıkmaktadır(Gerard vd. 1999).

Ülkemizde okullarda MEB (Milli Eğitim Bakanlığı) ve Ulaştırma Bakanlığı ortaklığı ile “FATİH (Fırsatları Artırma ve Teknolojiyi İyileştirme Hareketi) Projesi

” kapsamında akıllı tahtalar dağıtılmaya başlanmış ve temel bileşenler olarak Akıllı Tahtaları da içeren Fatih Projesi ülkemizde eğitim Ulusal Eğitim alanında temel projelerden biri haline gelmiştir. Bu bağlamda bütün sınıflarda bulunacak olan AT(Akıllı Tahtalar)’lar öğretmenler tarafından aktif olarak kullanılacak ve eğitim öğretim esnasında öğrencinin AT’yi kullanması durumunda öğretmene kılavuzluk yapacaktır. Bu durumda öğretmenin e-içerik ve etkileşimli tahta kullanma becerisi bir kat daha artacaktır.

1.2.Araştırmanın Amacı

Bu araştırmanın amacı, Sosyal Bilgiler öğretmenlerinin e-içerik geliştirme becerileri ile FATİH Projesi teknolojilerine (etkileşimli tahta) yönelik öz-yeterlilik inançları ve bilgisayar kullanımına yönelik tutumları arasında ilişkiyi tespit etmektir.

1.3.Araştırmanın Önemi

Yapılan benzer çalışmalara bakıldığında Sosyal Bilgiler öğretmenlerinin ele alınan tutum ve becerilerinin çalışmalarda beraber ele alınmadığı görülmektedir. Çalışmalarda genelde öğretmenlerin bilgisayar tutumlarının ve AT kullanım yeterliliklerinin tek olarak ele alındığı görülmektedir. E-İçerik geliştirme becerilerinin tespitine yönelik öğretmenlere dayalı bir çalışmaya rastlanılmamıştır. Yapılan çalışmaların ise öğretmenlerden ziyade Sosyal Bilgiler Öğretmen adaylarına yönelik yapıldığı görülmektedir. Öğretmen adaylarına yönelik Sosyal Bilgiler öğretmenlerinin sahip olduğu Etkileşimli İçerik , Etkileşimli tahta becerilerinin ve bilgisayarlar hakkında sahip oldukları tutumlar arasındaki ölçü düzeyinin belirlenmesi öğretmenlere bu konuda eksiklerini sayısal verilere dayalı olarak sunulup sahip oldukları beceri ve tutumlarının ölçülmesi, bu alandaki eksikliklerin göz önünde bulundurulması açısından çalışma önem arz etmektedir.

1.4.Problem Cümlesi

Araştırmanın problem cümlesini “Sosyal Bilgiler öğretmenlerinin E-İçerik Geliştirme Becerileri ile FATİH Projesi teknolojilerine (etkileşimli tahta) yönelik öz-yeterlilik inançları ve bilgisayar kullanımına karşı olan tutumları arasında ilişki var mıdır?” sorusu oluşturmaktadır.

1.4.1. Alt problemler

1.4.1.1 Sosyal Bilgiler öğretmenlerinin e-içerik geliştirme becerileri ile FATİH Projesi teknolojilerine (etkileşimli tahta) yönelik öz-yeterlilik inançları arasında ilişki var mıdır?

1.4.1.2 Sosyal Bilgiler öğretmenlerinin. Bilgisayar kullanımına yönelik tutumları ile e-içerik geliştirme becerileri arasında ilişki var mıdır?

1.4.1.3. Sosyal Bilgiler öğretmenlerinin FATİH Projesi teknolojilerine (etkileşimli tahta) yönelik öz-yeterlilik inançları ile bilgisayar kullanımına karşı olan tutumlar arasında ilişki var mıdır?

1.4.1.4. Sosyal Bilgiler öğretmenlerinin FATİH Projesi teknolojilerine (etkileşimli tahta) yönelik öz-yeterlilik inançları ile cinsiyet, yaş, şahsa ait bilgisayarın olması, herhangi bir bilgisayar sertifikasına sahip olma, mesleki deneyim, haftalık bilgisayar kullanım saati, lise mezuniyet alanı, mezun olunan okul türü gibi değişkenler arasında bir ilişki var mıdır?

1.4.1.5.Sosyal Bilgiler öğretmenlerinin bilgisayar kullanımına karşı sahip oldukları tutumlar ile cinsiyet, yaş, şahsa ait bilgisayarın olması, herhangi bir bilgisayar sertifikasına sahip olma, mesleki deneyim, haftalık bilgisayar kullanım saati, lise mezuniyet alanı, mezun olunan okul türü gibi değişkenler arasında bir ilişki var mıdır?

1.4.1.6.Sosyal Bilgiler öğretmenlerinin e-içerik geliştirme becerileri ile cinsiyet, yaş, şahsa ait bilgisayarın olması, herhangi bir bilgisayar sertifikasına sahip olma, mesleki deneyim, haftalık bilgisayar kullanım saati, lise mezuniyet alanı, mezun olunan okul türü gibi değişkenler arasında bir ilişki var mıdır?

1.5.Sınırlılıklar

Bu araştırma ;

1. 2016-2017 eğitim –öğretim yılında Ağrı merkez ilçe ile Tutak, Patnos, Eleşkirt, Doğubayazıt, Taşlıçay, Diyadin ve Hamur ilçelerinde bulunan ortaokullarında görev yapan 103 Sosyal Bilgiler öğretmeni ile,

2. E-içerik geliştirme becerileri ölçeği ile Fatih Projesi teknolojilerine (etkileşimli tahta) yönelik öz-yeterlilik inançları ölçeği ve bilgisayara yönelik tutum ölçeği ile elde edilen veriler ile sınırlıdır.

1.6. Sayıtlar

Bu araştırmada;

1. Örneklemin araştırma evrenini nitelik ve sayı bakımından temsil ettiğı (Ağrı merkez ilçe ve diğler ilçelerdeki ortaokullarda toplam 180 öğretmen görev yapmaktadır. Bu evrenden 103 öğretmen örneklem olarak alınmıştır.),
2. E-içerik geliştirme becerileri ölçeğinin, Fatih Projesi teknolojilerine (etkileşimli tahta) yönelik öz-yeterlilik inançları ölçeğinin ve bilgisayara yönelik tutum ölçeğinin Sosyal Bilgiler öğretmenlerinin ilgi, beceri ve tutumlarını eksiksiz olarak tespit etmeye uygun olduğı,
3. Uygulanan beceri ve tutum ölçeklerine Sosyal Bilgiler öğretmenlerinin samimi ve içtenlikle cevap verdikleri varsayılmaktadır.

1.7. Tanımlar

Sosyal Bilgiler Öğretmeni: İlk Öğretim 2.kademesinde yer alan 5.6.7 ve 8. sınıfların Sosyal Bilgiler ve T.C İnkılap Tarihi ve Atatürkçölük dersinin eğitim ve öğretiminden sorumlu, eğitim fakölterlerinin sosyal bilgiler öğretmenliğı. coğrafya ve tarih öğretmenliğini yanı sıra, Fen-Edebiyat fakölterini bitirmiş ve formasyon eğitimini tamamlamış branş öğretmenidir (Yıldız, 2016).

E-İçerik: Elektronik ortamlarda oluşturulan bireylerin çevrim içi ya da çevrimdışi olarak erişebildikleri etkileşimli içeriklerdir(POLAT 2014).

FATİH Projesi: Eğitimde fırsat eşitliğini sağlamak daha fazla duyu organıyla öğrencilere hitap ederek öğrenmeyi kalıcı hale getirmek amacıyla MEB tarafından dersliklerde bilişim teknolojilerinin kullanımına geçilmesi ve bu teknolojilerin gelişimini hedefleyen projedir (Kurt vd. 2013).

Tutum: “Belirli birtakım kiş i, nesne ve olaylara karşı sürekli olarak aynı biçimde davranmamıza neden olan öğrenilmiş bir eğ ilim” (TDK, 2017).

Etkileşimli Tahta: Bir bilgisayar ya da bir veri projektörüne bağlanarak kullanılabilen interaktif bir beyaz tahtadır. Resimler tahtaya yansıtılabilir ve bir

bilgisayar olarak kullanılabilen, parmakla üzerinde kontrol etme imkanı veren, resim, video, animasyon vb. nesneleri kaydetme ve işletme özelliklere sahip tahtadır(Baker 200

II: BÖLÜM

KAVRAMSAL ÇERÇEVE

Çalışmada yer alan kavramlara dayalı başlıklar ve konu ile ilgili yapılan çalışmalar bölümde ele alınacaktır.

2.1.Sosyal Bilgiler

Sosyal Bilgiler dersinin tanımına geçilmeden önce bilimin ve sosyal Bilimlerin tanımı yapılacaktır.

2.1.1. Sosyal Bilimler

Bu bağlamda bilimin tanımına bakıldığında bilim, sistematik bir şekilde olaylar ile simgeler arasında yer alan ilişkiler bütünü olarak görülmektedir. Pozitif bilimlere bakıldığında, akla dayalı gözlemle beraber deneye dayalı durumu birleştirerek tümel yargılara varma çabası olarak görülmektedir. Bilimler sınıflamasına bakıldığında akla ve mantığa dayalı olan rasyonel bilimler, Fizik, kimya ve biyolojiyi temel konu alan doğa bilimleri ve akla mantığa dayalı araştırma alanına konu olarak birey ve birey yığınlarını alan Sosyal Bilimler karşımıza çıkmaktadır. (Ankay,1992:13).

Sosyal Bilimler ise, insanın üreticisi olup meydana getirdiği gerçekle ispatlamaya dayalı olan ilişki kurma süreci ve bu ilişkisel durum neticesinde elde edilen derin bilgiler yığını olarak tanımlanabilir. Tanımdan yola çıkılarak bu alanın insanın meydana getirdiği gerçeklerle uğraşan bir bilim olduğu savunulabilir. Sosyal bilimlerin bir diğer tanımına bakıldığında ise bireyin diğer bireylerle ve bireyin yer aldığı toplumla olan ilişkilerini inceleyen bir disiplin olarak tanımlanmaktadır (Dönmez,2003:31).

Sosyal bilimler kavramı ele alındığında matematik, fen, güzel sanatlar ve felsefe gibi kavramların dışında kalan insanın faaliyetleri sürecinde meydana gelen disiplinler akla gelmektedir. Bu bilim insani ve davranış bilimi olarak da adlandırılmaktadır. Bu bilimi oluşturan disiplinler ise tarih, hukuk, coğrafya, sosyoloji, antropoloji filoloji vs. sayılabilmektedir (Dönmez,2003:32).

2.1.2. Dünyada ve Türkiye’de Sosyal Bilgiler

“Sosyal Bilgiler dersi, bireyin toplumsal var oluşunu gerçekleştirebilmesine yardımcı olması amacıyla tarih, coğrafya, ekonomi, sosyoloji, antropoloji, psikoloji, felsefe, siyaset bilimi ve hukuk gibi Sosyal Bilimlerin ve Yurttaşlık Bilgisinin konularının, öğrenme alanlarını yansıtan bir ünite ya da tema altında birleştirilmesini içeren, insanın sosyal ve fizikî çevresiyle etkileşiminin geçmiş, bugün ve gelecek bağlamında incelendiği toplu öğretim anlayışından hareketle oluşturulmuş bir ilköğretim dersidir “(Milli Eğitim Bakanlığı [MEB], 2004).

Sosyal Bilgiler ile bir tanıma göre; Sosyal Bilgiler toplumun meydana getirdiği gerçekliklerle bağ kurarak kanıtlamaya dayanan ilişkisel bağ kurma süreci ve bu süreç sonunda elde edilen bulgular olarak tanımlanabilir. Toplumsal gerçeklik kavramından yola çıkarak insanın toplum içindeki bütün etkinlikleri sayılabilir. İnsanın toplum içinde karşılaştığı onu her konuda etkileyen onu mutlu kılan gizil yeteneklerini açığa çıkaran ve onun toplumla uyumlu yaşamasını sağlayan bütün toplumsal olgular ve ilişkiler bu kavram içerisinde yer almaktadır(Sönmez, 1997:3).

Sosyal Bilgilerle ilgili diğer bir tanıma göre ise; Sosyal Bilgiler Okullardan toplum adına iyi ve sorumlu bir vatandaş yetiştirmek şiarıyla, sosyal bilimler disiplinlerinin belli bir çerçeveye dayalı olarak öğrencilerin toplumsal yaşamla alakalı temel beceri ve yeteneklerinin kazandırıldığı ve değerlerinin verildiği alan olarak görülür (Erden,Tarihsiz:8).

Sosyal Bilgiler eğitim alanında ortaya çıkmış bir kavramdır. Disiplinler arası köprü vazifesi gören Sosyal Bilgiler, sosyal bilimler dünyasındaki kuramsal ve bilimsel gelişmeleri eğitim-öğretim ortamlarında belli bir çerçevede öğrenciye aktararak, insanın toplumsal açıdan gelişimini hedefler. Bu pencereden bakıldığında Sosyal Bilgiler bir öğretim programı olarak karşımıza çıkmaktadır. İlköğretim kademesinde bireye sosyal davranış özelliği katma amacı güden hedefler içerdiği görülmektedir. Bu bilgilerden yola çıkarak Sosyal Bilgiler için sosyal bilimler disiplinlerinin ilköğretim öğrencilerini anlayacağı bir şekle getirilerek onlara aktarılma süreci olarak tanımlanabilir (Dönmez,2003:33).

Uygulamada olan Sosyal Bilgiler öğretim programına bakıldığında hemen her alanda değişen, yeni ortaya çıkan bilgilere ve durumlara ayak uyduran, rasyonel

kararlar alıp rasyonel çözümler üreten, toplumla uyum içinde olan, gelişime açık bireyler yetiştirmek amacıyla toplumsal ve insani ilimlerden aldığı içeriği disiplinler ortaklığı yaklaşımıyla ele alan, bu disiplinleri bir potada eritip kullanan bir program olduğu görülmektedir. (Öztürk, 2007, 48).

Ülkemizde Sosyal Bilgiler eğitimine baktığımızda 4. sınıftan başlayıp, bireye toplumsal özellikler kazandırmayı hedefleyen bu sürecin 8. sınıfa kadar devam ettiği görülmektedir. 1739 sayılı Milli Eğitim Temel Kanunuyla ile tamamen örtüşen bir ders olarak sosyal bilgiler karşımıza çıkmaktadır.

Sosyal Bilgiler dersi ilk defa okutulmaya başlandığı zaman dersin mantığının tam olarak kavranmamasından dolayı gerçek amaca götürmeyecek uygulamalara yer verilmiştir. Bu uygulamalara bakıldığında Sosyal Bilgiler bazen yurttaşlık bilgisinden ibaret görülürken bazen ise coğrafya, tarih ve yurttaşlık bilgisi üçlemesi olarak görülmüştür. Bazıları tarafından ise insanın toplumsal yaşamdaki organizasyonu olarak görülmüştür. En genel geçer ve en çok kullanılan ise tarih, coğrafya ve yurttaşlık bilgisi üçlemesi olmuştur(Günden, 1995:22-23).

“Artık Sosyal Bilgiler dendiği vakit, bireyin toplumsal varoluşunu gerçekleştirebilmesine yardımcı olması amacıyla tarih, coğrafya, ekonomi, sosyoloji, antropoloji, psikoloji, felsefe, siyaset bilimi ve hukuk gibi sosyal bilimleri ve vatandaşlık bilgisi konularını yansıtan; öğrenme alanlarının bir ünite ya da tema altında birleştirilmesini içeren; insanın sosyal ve fiziki çevresiyle etkileşiminin geçmiş, bugün ve gelecek bağlamında incelendiği; toplu öğretim anlayışından hareketle oluşturulmuş bir ilköğretim dersi olarak tanımlanmaktadır” (M.E.B., 2005).

Sanayi inkılabından sonra dünya ani bir toplumsal değişim yaşamıştır. Sanayi inkılabı artık yeni bir düzen getirmiştir. Bu inkılapla beraber kırsal temelli dünya düzeni yerini kentsel bir dünya düzenine bırakmıştır. Bu durumda kentlerde yoğun toplumsal kitleler meydana getirmiştir. 20. yüzyılda gelindiğinde artık bu kitleler giderek daha da karmaşık bir hale gelerek aralarında çatışmalar ve sorunlar yaşanmaya başlamıştır. Bu durumda toplumsal organizasyonu sağlayacak, insanlara

toplumsal yaşam bilincini verecek bir oluşuma ihtiyacı giderek arttırmıştır. İşte bütün bu gelişmeler Sosyal Bilgiler kavramını ortaya çıkarmıştır.

Sosyal Bilgilerin doğuşuna baktığımızda ilk olarak Amerika Birleşik Devleti'nde ortaya çıktığı görülmektedir. Ders Amerikan Milli Eğitim Konseyi tarafından Amerika'ya olan yoğun bir göçün neticesine dayalı olarak gelen insanlar arasında ortak bir toplumsal anlayış oluşturmak, toplumsal bütünlüğü sağlamak amacıyla oluşturulmuştur. Sosyal Bilgiler dersi yoluyla Milli bir toplum oluşturulması hedeflenmiştir. Bu amaçla oluşturulan sosyal bilgiler programında tarih, coğrafya ve yurttaşlık bilgisi yer almıştır. Daha sonraki dönemlerde toplumsal ihtiyaçlara bağlı olarak revize edilmiştir(Dönmez,2003:34).

Sosyal Bilgilerin kavramsal olarak isimlendirilmesinin de yine Amerika Milli Eğitim Derneğinin “Orta Dereceli Okulu Teşkilatlandırma Komisyonu Sosyal Bilgiler Komitesi” tarafından 1916 yılında yapıldığı görülmektedir. Bu kavramın seçilmesinde Sosyal Bilgilerin toplumsal organizasyonu ve toplumsal parçaların birleşmesinde oynadığı rol göz önünde bulundurularak, insana dair bilgiler yani sosyal bilgiler olarak tanımlanması uygun bulunmuştur(Dönmez,2003:34).

Amerika'da ortaya çıkan Sosyal Bilgilerin diğer ülkelerde olduğu gibi Türkiye'de de zamanla geliştiği görülmektedir. Cumhuriyet döneminde sosyal bilgilere eğitim öğretim programlarında yer verildiği görülmektedir.1926 yılına gelindiğinde Sosyal Bilgilerin amaçları şu şekilde sıralanmıştır:

“Genç nesli muhitine faal bir halde intibak ettirmek suretiyle iyi vatandaşlar yetiştirmek”. (Sönmez,1999a:51)

1929 yılında yapılan sosyal bilgiler tanımında ise: “İlk tahsil çağında bulunan çocukların bedence ve ruhça en salim itiyatlara sahip olmalarını temin edecek bir muhit içinde en lüzumlu bilgileri ve maharetleri kazandırmak, genç neslin mektebe ilk girdiği günden itibaren içtima-i kudret ve kabiliyetçe müterakki bir intizamla yetişecek milli cemiyet ve Türk Cumhuriyetine ruhen ve beden en faydalı bir tarzda intibak etmeğe azami ehliyeti kazandırmak” olarak belirlenmiştir. (Sönmez,1999b:52)

Sosyal Bilgilerin Türkiye’de 1968-1969 yılında günümüzdeki anlamıyla tam olarak isimlendirildiği ve bu uygulamaya geçildiği görülmektedir. Bu eğitim öğretim döneminden itibaren tarih, coğrafya ve yurttaşlık üçlemesi ile Sosyal Bilgiler kavramının içi doldurulmuştur. İlkokullarda okutulmaya başlanmıştır. Daha sonraki yıllarda 1970-1971 yılında kademeli olarak orta okullarda resmen okutulmaya başlanmıştır. Buradan yola çıkarak Sosyal Bilgilerin Türk eğitim tarihinde yer almasının fazla eskiye dayanmadığı görülmektedir. “Türkiye’de Sosyal Bilgiler programı, temelde etkin ve üretken vatandaşlar yetiştirmeyi amaçlamaktadır”(Dönmez,2003:39,Öztürk,2006:46-47).

2.2. Sosyal Bilgiler Eğitimi Ve Bilgisayar Kullanımı

Her alanda olduğu gibi eğitim alanında da bilgisayar günümüzde aktif olarak kullanılmaktadır. Teknolojiye dayalı bu yeni düzen sosyal Bilgiler eğitiminde de etkisini göstermektedir.

2.2.1.Eğitim ve Bilgisayar

Çalışmada kavramsal olarak eğitim ve bilgisayar kavramları tek tek ele alınarak açıklanacaktır.

2.2.1.1.Eğitim

Son yıllarda diğer bütün eğitsel faaliyetlerde olduğu Sosyal Bilgiler eğitiminde de bilişim teknolojileri kullanılmaktadır.

Geçmişten günümüze kadar eğitim bir çok tanımı yapılmış ve yapılmaktadır. Genel olarak bireyde yeni bir davranış meydana getirme ve bu davranışları kalıcı hale getirme olarak tanımlanmaktadır Kaya (2006)’ya göre eğitim;

- 1.En genel tanımıyla bireyde yeni bir davranış oluşturma
- 2.Daha ayrıntılı tanımıyla kişilerin toplumsal standartları inanış ve yaşam biçimlerini kazanmasında etkili olan bir sosyalleşme süreci
- 3.Bireyin içinde olduğu toplumsal değerleri ve toplum içerisinde sahip olması gereken beceri tutum ve diğer gereken davranış biçimlerini kazanıp geliştirdiği süreç olarak tanımlanmaktadır.

Tanımdan yola çıkılırsa hedefe ulaşmada günümüzde teknoloji kullanımının oldukça artmakta olduğu görülmektedir.

2.2.1.2.Bilgisayar

Bütün dünyada yeni teknolojilere bağlı olarak okullarda eğitim öğretim ortamlarında yeni teknolojiye dayalı eğitsel faaliyetler yürütülmektedir. Bu okul ortamındaki teknolojilere dayalı eğitsel gelişmelere dünyada olduğu gibi Türkiye’de de rastlamaktayız. (Deniz ve Köse 2005)

Teknolojiyle beraber otaya çıkan bu yeni durum eğitsel ortamlarda bilgisayar teknolojilerinin kullanılmasını kaçınılmaz hale getirmiştir. Bilgisayarlar bu teknolojik gelişmeler sonucunda eğitsel alanda kullanılan ve bir eğitsel materyal haline geldiği görülmektedir.

Okullarda eğitsel faaliyetlerin etkili olabilmesi için eğitim ve öğretime dayalı oluşturulmuş ortamlarda aktarılan bilgilerin kalıcılığının artırılması öğrencilere daha fazla uyarıcı zenginliği sağlanması ile mümkün hale gelmektedir. Böylece ilgisi konuya çekilen bir öğrenciye bir şey öğretmek daha kolay hale gelmektedir. Bu konuda eğitimcilere yarar sağlayan en önemli uyarıcılardan biri olarak bilgisayar eğitim ortamlarında kullanılmaktadır. (Arslan 2006)

2.2.1.3 Eğitimde Teknoloji Kullanımı

21. yüzyılda teknolojiyi nüfus ettiği en önemli alanlardan biri de muhakkak eğitim alanıdır. Teknolojiyi eğitimde kullanılması mevcut eğitim öğretim ortamlarında değişiklikler meydana getirmiştir. Yenilenen bu eğitim ortamlarında artık geleneksel materyal ve yöntemlerin tek başına kullanılması mümkün olmayacaktır.

Bilginin hızlı yayılma ve paylaşılma özelliği kazanması teknoloji kullanımını eğitim ortamlarında da zorunlu hale getirerek teknolojiye dayalı yeni eğitim ortamlarının çıkması sonucu e-eğitim teknolojisi kavramı meydana gelmiştir. Eğitim teknolojisi eğitime dayalı bilimlerle eğitim ortamları arasındaki koordinasyon ve bütünlüğü sağlayan bir disiplin olarak ortaya çıkmaktadır. Eğitim bilimleri günümüzde çok boyutluluğa sahip olmakla birlikte kendine özgü bir gelişme süreci olarak ilerleme gösterirken, eğitim teknolojilerinin ise başlangıç noktası olan

materyal yapısından, performans mühendisliğine doğru süreçsel bir değişme olarak ortaya çıkmaktadır (Güvendi, 2014,7).

Eğitim Teknoloji kavramı ele alındığında tablet, AT ve projeksiyon cihazı kullanımından dolayı tanımlamanın eğitim teknolojileri olarak yapılması doğru değildir. Bunun temel sebebi ise bu teknolojilerin diğer alanlarda da kullanılmakta olması gerçeği karşımıza çıkmaktadır. Eğer kavram bu şekilde tanımlanacak olunursa, Eğitim teknolojileri sadece donanımdan ibaret hale gelecektir. Bu teknolojinin gelişimi beraberinde AT, tablet, Pc ve projeksiyon cihazlarında kullanılmak üzere eğitsel materyal ihtiyacını meydana getirmiştir. İlk olarak var olan içerikler bu teknolojilere aktarılsa da yeterli olmadığı için yeni içerik üretme ve aktarma yoluna gidilerek yeni içerikler meydana getirilmiş ve bu meydana gelen yeni içerikler Eğitim Teknolojileri kavramını doğurarak aslında Eğitim Teknolojilerinin kullanılan donanım değil de, bu donanımlarda eğitsel amaçlı faaliyetlerde kullanılan içerikler olduğu ortaya çıkmaktadır (Tutar 2015, 8).

Yapılan kavramsal açıklamalar ele alındığında eğitim teknolojilerinin eğitim-öğretim ortamlarına çeşitlilik kazandırarak öğrencilerin yeni bilgileri almada, onlara görsel ve işitsel zenginliğe sahip yeni eğitim ortamlarının sağlanması, öğrencilerin konuya ilgilerinin çekilmesi ve öğrenmenin kalıcılığı sağlanmaktadır. Her bireyin farklı bir öğrenme stiline sahip olabileceği gerçeği göz önünde bulundurulursa öğrencinin kendi hızında ve kendisine hitap eden öğrenme biçimi ile eğitimine devam etmesi Eğitim Teknolojilerinin önemini bir kat daha artırmaktadır.

2.2.1.4 Sosyal Bilgiler Eğitiminde Bilgisayar Kullanımı

Bilgisayar teknolojileri Sosyal Bilgiler dersini, içerdiği etkinlikler sayesinde öğrenciler için etkili hale getirmektedir. Bu durum öğrencilerin öz güvenini artırmaktadır. Derste kullanılan teknolojiler geleneksel derse karşı olan algıyı kırmaktadır. Bu durum ise sosyal bilgiler dersinde öğrencilere yapabilme özgüveni, risk alma ve zor görevlere karşı koyabilme özelliği kazandırmaktadır (Kaya, 2008)

2.3. Sosyal Bilgiler Öğretmenlerinin Bilgisayara Karşı Olan Tutumları

Bilgisayar bir eğitsel materyal olarak ele alınacaksa bu noktada en temel faktör öğretmen olarak görülmektedir. Bilgisayar teknolojilerinin doğru kullanılması noktasında öğretmen , süreç içerisinde önemli bir noktada karşımıza çıkmaktadır. Bu önemli konuma sahip olan öğretmenin gerekli donanım ve bilgilere sahip olması en önemli gerekliliktir. Süreçsel olarak öğretmenin rolüne bakıldığında öğretmenin tutum ve bilişsel olarak bilgisayara karşı var olan durumu büyük bir önem kazanmaktadır.(Erkan, 2004)

2.3.1.Sosyal Bilgiler Öğretmeni

Eğitim öğretim ortamlarını en temel aktörlerinden biri öğretmendir. Öğretmen sınıfta bulunan temel rehber ve yürütücüdür. Bu bağlamda eğitimin en temel yapı taşlarından biri olarak eğitim öğretim ortamlarında bulunmaktadır.

Ülkemizde öğretmenlik mesleği yasalarca; genel kültür, özel alan eğitimi ve pedagojik formasyon gerektiren bir ihtisas mesleği olarak tanımlanmaktadır. Daha geniş tanımıyla 1739 sayılı Milli Eğitim Temel Kanunu'nda (1973) da öğretmenlikle ilgili ; *“Öğretmenlik, devletin eğitim, öğretim ve bununla ilgili yönetim görevlerini üzerine alan özel bir ihtisas (uzmanlık)mesleğidir. Öğretmenler bu görevlerini Türk Milli Eğitiminin amaçlarına ve Temel ilkelerine uygun olarak ifa etmekle (yerine getirmekle) yükümlüdürler”* şeklinde tanımlanmaktadır.

Bu bağlamda bakıldığında Sosyal bilgiler öğretmeni 1739 sayılı Milli Eğitim Temel Kanunun işaret ettiği özelliklere sahip olan, ortaokul adı verilen ilköğretim ikinci kademede görev yapan, görev yaptığı bu kademede 5.,6.,7., ve 8 sınıfların Sosyal Bilgiler ile T.C İnkılap Tarihi ve Atatürkçülük dersinin eğitim ve öğretiminden sorumlu olan öğretmen olarak tanımlanmaktadır.

Eğitimin en önemli unsurları arasında öğretmen bulunmaktadır. Eğitim faaliyetlerinin amaca yönelik etkiye sahip olabilmesi için öğretmene sorumluluk anlamında büyük bir rol düşmektedir. Sınıfın düzenlenmesi yapılacak etkinlikler, ders esnasında kullanılacak araç ve gereçler ile öğretim esnasında kullanılacak yöntemlerin seçimi öğretmenin sorumluluk alanları içerisinde.(Cerit 2008)

Her ne kadar teknoloji gelişse de eğitim ve öğretim ortamlarında öğretmene duyulan gereksinim azalmamaktadır. Bunun temel sebebi eğitim ve öğretim ortamlarındaki materyal ve teknoloji dışındaki en önemli faktörün öğretmen olmasından kaynaklanmaktadır. Öğretmene olan gereksinim, gelişen dünyada eğitim ve öğretim ortamlarında daha da artmaktadır.

2.3.2.Tutum

İnsanların yaşamında tutumlar önemli bir yer kapsamaktadır. Bireyin fiillerinin temel belirleyicilerinden biri de tutumlardır. Tutumlar bireylerin yaşamlarında bulundukları konumu belirleyen temel bir belirleyici olarak karşımıza çıkmaktadır. Bu belirleyicinin tanımının çeşitli şekillerde yapıldığı görülmektedir. Tanımlara genel olarak bakıldığında bireyin gerek soyut gerekse somut herhangi bir şeye karşı aldığı davranış ve görüş biçimi olarak karşımıza tutumlar çıkmaktadır.

Tutumlar Aiken ve Lewis, R. Tarafından belirli objelere kurum, durum, içeriklere ve diğer bireylere karşı olan eğilimler olarak tanımlanmaktadır(Pehlivan, 1994 ,49).

Bir diğer tanımla tutum bireylere yığınlar ya da fikirlere yönelik olabildiğince devamlılık gösteren görüş düşünce ve duygular kümesi olarak tanımlanır. Diğer bir ifadeyle tutum, belirli bir nesneye yada vakaya karşı bir dizi tertipli ve süreklilik meydana getiren duygu ve inançlardır. Burada söz edilen duygu ve inançlar nesne, birey, yığın ya da fikirlere yönelik belli bir eğilim olarak görülmektedir(Özyürek ,2000)

Allport (1935) ise tutum teriminin kaynak noktasından yola çıkarak bu tanımın ilk defa sanat alanında kullanıldığını belirterek tutumu şu şekilde tanımlamaktadır: kişilerin mevzu olan bir vaka ya da varlığa ilişkin tepkisel yönelmenin yönlendirici ya da dinamik tesir meydana getiren yaşantılar yoluyla şeklini alan durum ya da nesneye karşı oluşan zihin ve sinire dayalı hazırlık şekli olarak tanımlamaktadır. Allport tutumların üç özelliği barındırdığını belirtmektedir. Bunlar:

1.Reaksiyonlara karşı hazırbulunuşluluk

2.Yaşananlar yoluyla kümelenme

3.Tutumla alakalı durum veya varlığa karşı aktive olma (Tezbaşaran, 1997).

Canakay (2006)'ya göre , bireyin yaşantısında önemli bir role sahip ola tutumların oluşumunda üç ana öge karşımıza çıkmaktadır bunlar sırasıyla ,

1. Bilişsel(zihinsel) öge
2. Duyuşsal (Duygusal) öge
3. Devinişsel(davranışsal) öge

Tutumları meydana getiren bu üç ögenin tanımlarını(Temizkan 2008) şu şekilde yapmaktadır.

2.3.2.1. Bilişsel(Zihinsel) Öge

Bu öge genelde insanların çevrelerinde meydana gelen ve karşılaştıkları uyarıcılardan aldıkları deneyimlere dayalı olarak oluşan ve onlarda herhangi bir vaka ya da nesneye karşı bir tutum oluşmasını sağlayan öge olarak karşımıza çıkmaktadır.

2.3.2.2.Duyuşsal Öge

Bir vaka ya da nesneye karşı bireylerin duygularının meydana getirdiği ,tutum üzerinde belirleyici etkisi olan olan faktördür. Burada bireyin tutumunu hoş gitme veya gitmeme, tutumu oluşturan bir öge şeklinde meydana gelmektedir.

2.3.2.3.Devinişsel(Davranışsal) Öge

Tutamları meydana getiren bir diğer önemli öge ise devinişsel ögedir. Kişilerin belli bir uyarıcı kümesindeki tutum konusuna karşı devininin yönünü ve eğilimini ortaya koymaktadır. Bu devininim eğilimlerinin söz ve hareketlerle ortaya konulması neticesinde tutumun gözlenebilir hale geldiği görülmektedir

2.3. E-İçerik

Günümüzde her alanda olduğu gibi eğitim alanında da bilgisayar teknolojilerinin önemli bir yer tuttuğu görülmektedir. Özellikle bilgisayarların eğitimde kullanılmaya başlanması ve bu kullanımın bir üst adımı olan etkileşimli bilgisayar teknolojilerinin eğitime taşınmasıyla beraber e-içerik kavramı ortaya çıkmıştır. E- içerik, elektronik teknolojilere dayalı öğrenmenin temel bileşenlerindendir. Öğretmenlerin eğitim- öğretimdeki yeni elektronik tabanlı eğitsel aracıdır. Bu eğitsel araçlar animasyon, ses, fotoğraf yada bir web sayfasıdır E-içerik

eğitim-öğretim amacıyla elektronik ortama yüklediğiniz veya elektronik ortamdan eğitsel amaçla yaraladığınız her türlü elektronik içerikli eğitsel materyaldir.

E- içerik birbirinden farklı elektronik araçlarla oluşturulan ve eğitimde kullanılan her türlü içeriği kapsamaktadır. E-içerek birden fazla konu ve her eğitim seviyesine hitap eden eğitsel materyaledir. Birbirinden farklı seviye ve deneyimlere sahip öğrencilerin yararlanacağı eğitsel araçlardır (Shanbhag, 2016).

E-içerik eğitim ve öğretimde önemli bir rol oynamaktadır. E-içerik ile oluşturulan eğitsel programlar her hangi bir yer ve zaman kısıtlaması olmaksızın eğitsel faaliyetlerde kullanılmaktadır. Özellikle içerdiği ses animasyon ve video efektleri ile birlikte öğrenenler için ilgi çekici bir eğitsel ortam oluşturmaktadır (Devaki, 2015).

E-içerik, eğitsel ortamlarda sağlanılacak olan eğitim ve öğretime dayalı içeriklerin elektronik ortama aktarılarak öğrenene etkili bir şekilde sunulması, öğrenenin eğitsel faaliyetlerde etkin rol alması, bilgiye erişiminde kolaylık sağlanması ve bu yolla öğrenmeyi kolaylaştırıcı , öğrenmede fırsat eşitliği ve imkan eşitliğini sağlayan bir kavram olarak tanımlanmaktadır (Polat, 2014).

E-içerik kavramı veya diğer kavramsal adıyla dijital içerik, bilgiyi oluşturma, meydana getirme ve rakamsal bir içerik olarak dağıtmayı kapsar (Friesen, Fisher ve Roberts, 2001).

Eğitimcilerin, eğitim-öğretim faaliyetleri esnasında kullandığı yeni eğitim materyali olarak tanımlanan e-içerik, elektronik teknolojilerine dayalı ortamlara taşınabilen ve elektronik teknolojilerine dayalı ortamlardan sağlanabilen bir eğitim materyali olarak tanımlanmaktadır(Bayrakçı ve Demirbaş, 2011).

E- içeriğin etkili bir şekilde hazırlanması öğrenmedeki bireyselliği ve e - öğrenmenin de etkili olmasına önemli ölçüde katkı sağlayacaktır(Kokoç, Erdoğan ve Çakıroğlu, 2016).

E-İçerik farklı öğrenme stillerini (sosyal, sayısal, görsel, işitsel, bireysel, sözel, öğrenme) barındıran öğrencilere kendi hızında ve düzeyinde öğrenme fırsatı sunmaktadır. Böylelikle öğretmene dayalı öğrenen merkezli sistemden öğrenciye dayalı öğrenen merkezli eğitim ve öğretim ortamına geçilmesi daha kolay hale

gelmektedir. Bu durumun neticesinde ise ortaya ezbere dayalı bir eğitim zihniyetinden, niteliğe dayalı olan kaynakları süzebilen ve bunlar arasında gerekli analizi yapabilen bir öğrenci ortaya çıkmaktadır. Bu analizlerden ve bilgi elememelerinden sonra bilgiye nitelikli olarak ulaşan ve bu bilgilerden yeni bilgiler türetebilen, yeni bir neslin ve yeni bir öğrenen karakterinin sağlandığı duruma erişilmesine katkı sağlayan eğitsel teknoloji olgusu olarak e-içeriğin tanımı yapılmaktadır.(EBA)

Ülkemizde Milli Eğitim Bakanlığı tarafından e-içerik geliştirme, geliştirilen içeriklerin paylaşımı, öğretmenler ve öğrencilerin erişim sağlayabilmeleri amacıyla EBA(Eğitim Bilişim Ağı) platformu kurulmuştur.

2.3.1.EBA (Eğitim Bilişim Ağı)

Milli Eğitim Bakanlığı tarafından Eğitimde geleceğe açılan kapı olarak tanımlanan EBA, yenilik ve Eğitim Teknolojileri Genel Müdürlüğü tarafından tüm bireylere tahsis edilen çevrimiçi bir eğitsel sosyal platformdur.(MEB 2017) Milli Eğitim Bakanlığı EBA(Eğitim Bilişim Ağı) sayesinde öğrencilerin teknolojiye dayalı eğitsel ortamlara sahip olması ve bilgisayarın eğitimde daha aktif bir araç olarak kullanılması hedeflenmektedir.

Milli Eğitim Bakanlığı tarafından eğitimin değişmez bir parçası olarak tanımlanan EBA istenildiğinde evde istenildiğinde okulda zamana ve mekana bağlı kalma gereksinimi duymadan her zaman ve her yerde eğitimin amaçlarında kullanılmaktadır. Bu yeni ortaya bağlı olarak ortaya çıkan durum ise eğitimi dört duvar arasından çıkarmaktadır.(EBA,2016)

Platformun temel amaçları arasında bilgi teknolojilerinin etkili bir eğitsel materyal aracı olarak kullanılıp teknolojinin eğitime entegrasyonunun sağlanması hedef alınmaktadır. EBA ile birlikte sınıfların eğitsel ve gelişim seviyelerine uygun güvenlik kriterleri açısından uygunluğu sağlanmış ve gerekli incelemelerden geçmiş eğitsel amaçlara ulaşmada kullanılacak e-içerikleri öğrenenlere sunan eğitim ve teknoloji alanında güncel kalarak ve yenilikleri takip ederek gelişimine devam etmektedir.

Eğitsel amacı olan sosyal bir platform olarak tanımlanan EBA’da öğrenmeye ve paylaşmaya hevesi olan bireyleri bir araya getirerek Türkiye’nin dört bir köşesinde yer alan akranlar arasında işbirliğine dayalı bir sanal ekip ortamı sunarak ekip çalışmasını yer ve zaman kavramından bağımsız olarak meydana getirmektedir.

EBA sahip olduğu xerte sistemi sayesinde sadece kullanıcılara içerik sunmamaktadır, Bu sistem sayesinde kullanıcıların kendi içeriklerini oluşturmaları ve paylaşmaları imkânın da sunmaktadır. Ayrıca EBA sosyal iletişim sitelerini de aktif bir şekilde kullanarak öğrenci ve öğretmenlere ulaşmayı hedefleyen bir eğitsel ağ olarak karşımıza çıkmaktadır. Ayrıca EBA Türkiye çapında gerek öğrenci, gerek öğretmenler gerekse eğitim ve öğretimle alakalı her bireyden gelen eğitsel nesnelerin biriktirdiği bir ulusal eğitim deposu olarak işlev görmektedir(Güvendi 2014 s 20).

MEB tarafından FATİH Projesine içerik kazandırmak ve ulusal çapta kullanılacak olan EBA sistemi kendi içinde farklı bireylere hitap eden platformlar barındırmaktadır. Bu platformlar, kullanım amaçları ve hitap edilen bireyler EBA İçerik Modülleri adı altında sıralanmaktadır. (MEB, 2017)

2.3.1.1.Karar Alıcılar İçin EBA

EBA, bünyesinde barındırdığı raporlama sistemi sayesinde eğitim alanında detaylı ve nitelikli verilere dayalı raporlar sunmaktadır. Eğitim alanında karar vericilere mevcut duruma dayalı fotoğrafı net bir şekilde sunmaktadır. Eğitimde anlık ve geleceğe dayalı yeni stratejiler geliştirme ve yeni politikaları belirlemelerine yardımcı olarak katkı sağlamaktadır (EBA,2016).

2.3.1.2.Veliler İçin EBA

EBA sistemi üzerinde öğrenciler için dönüt olarak verilen anlamlı veriler sayesinde veliler çocukların eğitsel ortamları , akademik performansları ve aldıkları eğitimin niteliği hakkında gerekli bilgileri almaktadır. EBA üzerinden mevcut durumu istediği zaman takip ederek görme olanağına sahip olmaktadırlar. Eğitimin niteliğinin gelişmesi ve iyileşmesi için gerekli katkıyı sağlama fırsatına sahip olmaktadırlar. Eğitimde bir aktör olarak rol alma fırsatını elde etmiş olacaklardır. EBA uygulaması ile eğitimde toplumun her alanı ve her bireyi paydaş olabilme

fırsatı elde etmiş ve eğitimde tüm bireyler sorumluluk sahibi birer paydaş kimliği kazanmış olacaktır. Böylelikle EBA ile beraber ülke eğitimi ortak katkılarla geliştirilerek, topluma kendi geleceğini paydaş olarak hep beraber şekillendirme fırsatı elde edilmektedir(EBA,2016).

2.3.1.3.Öğretmenler İçin EBA

Öğretmenler bu sistem sayesinde kendi meslektaşları arasında aktif ve etkili bir şekilde işbirliğine dayalı ortak çalışmalar yapabilme yer ve zamana bağlı kalmaksızın öğrencileri ile bilgi ve eğitsel içerikler paylaşabilme fırsatı elde edecekler. Öğretmenler yine bu sistem sayesinde ders grupları oluşturarak bunları paylaşma ve eğitsel içerikli tartışmalarda bulunma imkanı elde etmiş olacaklardır. Öğretmen, öğrencilerine eğitsel içerikli dokümanlar göndererek bunları takip etme avantajına sahip olacaktır. Gönderilen materyallerle ilgili istatistiksel ve takvimsel takip imkanı öğretmenler açısından doğmuş olacaktır. Bu sistemin sunduğu imkanlar arasında yer alan bir diğer özellik ise öğretmenlerin E- İçerik geliştirme imkanı bulmasıdır. Bu sayede Milli Eğitim Bakanlığı bu içerikleri dünyaya ithal etme avantajını da elde etmiş olacaktır(EBA,2016).

2.3.1.4 Öğrenciler İçin EBA

Öğrencilerin akademik olarak daha verimli olacağı ve bu çalışmalarının karşılığını almalarını sağlayacak bir program olarak tasarlanmıştır. Öğrenciler EBA sistemi sayesinde gerek kendi sınıf arkadaşları gerekse öğretmenleri ile yer ve zamana bağlı kalmaksızın eğitsel içerikli paylaşım ve konuşmalar gerçekleştirme imkanı bulacaklardır. Öğrenciler öğretmenlerinden gelen ödevleri EBA ders üzerinden görebilecek ve takvimsel bir disiplin içerisinde takip edecekler. Ayrıca öğrenci zamana bağlı kalmaksızın istediği konuyu istediği zaman çalışma imkanı bulmuş olacaktır . EBA ile öğrenci paylaşımlar yapma ve etkinlikler gerçekleştirerek hem okulda hem de okul dışında öğrenme sürecine devam etme imkanı bulmuş olacaktır(EBA,2016).

2.3.2.Eba İçerik Modülleri

EBA sistemi içerisinde farklı modüllere sahip olarak karşımıza çıkmaktadır. Öğretmen, öğrenci ve veliler bu modüllere dayalı yapılan sınıflamalar sayesinde rahatlıkla istedikleri içerik ve dosyalara kolayca ulaşabilme ve sistemi kullanma

fırsatı elde etmektedir. Öğretmen öğrenci ve velilerin EBA sistemini daha kolay kullanmaları için aşağıdaki modüller oluşturulmuştur.

2.3.2.1.Haber Modülü

Öğretmen ve öğrencilere ait yapılan çalışmaların paylaşımını sağlayan modül haber modülü olarak karşımıza çıkmaktadır. Burada temel amaç çalışmaların herkes tarafından görülmesi ve çalışmalardan ilham alınarak geliştirilmesi temel hedef olarak karşımıza çıkmaktadır. Burada eklenen içerik ve haberler EBA denetim ekibi tarafından denetlenerek yayınlanmaktadır(EBA,2016).

Burada paylaşılan içerik eğitim-öğretim ile ilgili her türlü materyal olabileceği gibi eğitim-öğretim ortamlarında yaşanan herhangi bir olay olabilmektedir. Bu olaylar bazen kültürel bir etkinlik bazen spor alanında elde edilen bir başarıyı kapsayabilmektedir(EBA,2016).

2.3.2.2.Video Modülü

Bu modülün üstlendiği görev öğrencilerin her branşta eğitsel ve rehberliğe yönelik video, çizgi film, animasyon, belgesel vb. içeriklere zamana bağlı olmaksızın ulaşma fırsatı sunmaktadır(EBA,2016).

Ayrıca bu modül öğretmen ve öğrencilere de sisteme video yükleme imkanı sağlayarak eğitim ortamlarının daha zengin ve keyifli olmasını sağlamaktadır.

2.3.2.3 Görsel Modülü

Bu modülün içinde öğrenciler için zenginleştirilmiş , eğitim öğretim ortamını daha aktif hale getirecek görseller ve haritalara yer verilmektedir. Bu görsellerin temel kaynağı olarak ise Yenilik ve Eğitim Teknolojileri Genel Müdürlüğü'nün zengin arşivi karşımıza çıkmaktadır. Bu zengin arşivin yanı sıra öğretmen ve öğrencilerin gönderdiği görsellerle modül daha da aktif ve zengin hale gelmektedir(EBA,2016).

Modülün en temel amacı ise öğrencilerin derslerinde ve ödevlerinde daha fazla görsel materyal kullanarak öğrenmede kalıcılığın artırılması ve devamının sağlanması hedeflenmektedir. Ayrıca öğrencilerin ödevlerinde ve derslerinde güvenilir görsele ulaşmaları modül açısından temel hedefler arasındadır(EBA,2016).

2.3.2.4. Ses Modülü

Modül ses yolu ile öğretime katkı sağlamak amacıyla hazırlanmıştır. Modül ile zamana ve yere bağlı kalmadan öğrenenler, sesli kitaplar, ders destek, tarih ve kültür programları, yabancı dil , kişisel gelişim dinleme metinlerini ses yolu ile öğrenme imkanı elde etmiş olacaktır(EBA,2016).

Öğretmen ve öğrencilerde ses modülüne katkı sağlama imkanı bularak modülün geliştiricileri arasında yer almış olacaklardır.

2.3.2.5. Kitap Modülü

Kitap modülünün öğrenenlere ve öğretmenlere sağladığı katkı ders kitaplarını bu modül sayesinde e-kitap halinde PDF formatına dönüştürülmüş olmasıdır. Bu dönüşüm sayesinde öğrenen ve öğretmenler E-Kitapları bilgisayar ve tabletlerine indirme fırsatı elde etmiş olacaktır. Ayrıca bu modül sayesinde öğretmenler ve öğrenciler bir tablet aracılığıyla bütün ders kitaplarını ve eğitsel amaçlı yazınsal materyallerini yanında taşıyabileceklerdir(EBA,2016).

Yine bu modülümüzde de diğer modüllerde olduğu gibi öğretmen ve öğrencilerde faydalı olacağını düşündüğü E-Kitapları modüle yükleme imkanı elde ederek modülü zengin hale getirebilecektir.

2.3.2.6. Dergi Modülü

Eğitim –öğretimde kullanılabilecek öğrenenlerin ilgisini çekebilecek eğitim, bilim ve kültürel alandaki dergilerin yer aldığı modüldür. Öğretmen ve öğrencilerde yararlı olabilecek çeşitli alanlardaki eğitsel içerikli dergileri modüle yükleme imkânı bulabilmektedir.

2.3.2.7. Doküman Modülü

Öğretmen ve öğrencilerin eğitimde materyal olarak kullanabileceği eğitsel içerikli her türlü rehberlik materyalleri , yazılı örneklerini , plan, ödev, vb. eğitsel dokümana ulaşabildiği ,doküman ekleyebildiği ve eklenen diğer dokümanlara yorum yaparak geliştirilmesine katkı sağlayabildiği modüldür(EBA,2016).

2.3.2.8. Yarışma Modülü

Sosyal bir ağ olama özelliğine sahip EBA bünyesinde gerçekleştirilmiş yarışmalara ait materyal ve ürünlerin paylaşıldığı, yarışmalara ilgili başvuru ve süreç

takibinin yapıldığı modüldür. Ayrıca öğretmen ve öğrencilere yönelik yapılan yarışma duyurularını da yarışma modülü içerik olarak bünyesinde barındırmaktadır(EBA,2016).

2.3.2.9. Uygulamalar Modülü

Bu modülün amacı bireysel öğrenmeye hizmet edecek ve derslerde kullanılabilecek gerek Türkiye’de gerekse dünyada ileri gelen e-içerik ve e-öğrenmeyi sağlayacak materyal üreten üniversite, dernek, firma ,vakıf, STK ve bakanlık tarafından eğitim amaçlı hazırlanan muhtevalara yer vermekte olan modüldür. Bu modül içerisinde E- içerik, eğitim portalları ve ders materyalleri yer almaktadır(EBA,2016).

Öğretmenler için modülde ‘‘Öğretmenlerimiz için’’ adlı ayrı bir bölüm açılarak öğretmenlerin zenginleştirilmiş içeriklere ulaşmasının kolaylaştırılması ayrıca hedeflenmiştir(EBA,2016).

2.3.2.10. EBA Dosya Modülü

Öğretmen ve öğrencilere ses, görsel sunum ,doküman video vb. dosyaları saklayabilme ve bunları paylaşabilme imkanı sağlayan modüldür(EBA,2016).

2.3.2.11. E-Kurs Modülü

Öğretmen ve öğrencilerin kurslarla ilgili her türlü doküman duyuru ve kayıt işlemlerini yapabilme imkanı elde ettiği modüldür(EBA,2016).

2.3.2.12. EBA Dükkan

FATİH projesi kapsamında dağıtılan tablet bilgisayarlar içerisinde yüklü olarak öğrenciye sunulan uygulamaların yer aldığı markettir. Öğrenciler bu dükkan sayesinde güncel olan programları indirebilir, hazır programları güncelleme imkanını bulabilmektedir. EBA dükkanda dergiler, hesap makinası, Z-Kitaplar vb. yardımcı kaynaklar ile eğici ve öğretici özelliğe sahip oyun ve sesli hikayeleri barındırmaktadır(EBA,2016).

2.4. Fatih Projesi

Dünyada yaşanan teknolojik gelişmeler sonucunda sanayi toplumunun yerini, bilgi toplumuna bırakması ile teknoloji alanında süreklilik arz eden gelişim, insan yaşamının her alanına yansımakta ve günlük yaşamla adeta bütün haline

gelmektedir. Bu bütünleşme neticesinde dijital okuma ve yazma dijital vatandaşlık vb. kavramlar ve bu kavramlara bağlı yeterlilikler ve durumlar ortaya çıkmıştır.(Akgün vd. 2011)

Ülkeler ise yaşanan bu gelişmelere olarak ortaya yeni çıkan bu kavram ve durumlara karşı eğitim programlarını ve eğitim ortamlarını güncelleme gereği duymuşlardır. Ülkemiz de dünyada yaşanan bilgi çağında eğitim ortamlarının yeterliliğini sağlamak, sağlanan teknoloji ortamlarının verimliliğini arttırmak amacıyla FATİH projesini başlatarak eğitimde teknolojiye dayalı öğrenme ve öğretme ortamlarına imkân sağlamıştır.

Türkiye’de Fırsatları Artırma Teknolojiyi İyileştirme Hareketi (FATİH) projesinin başlangıç noktasına bakıldığında bu uygulamanın ilk defa 2012 yılında 52 okulda pilot uygulamasının yapıldığı, pilot uygulamanın yapıldığı bu okulların 48 tanesinin ortaöğretim, 4 tanesini ise ilköğretim okulu olduğu, bu okullarda dokuzuncu ve beşinci sınıfta okuyan öğrencilerin ilk uygulama öğrencileri olarak seçildiği görülmektedir. (Sönmez, Pamuk ve Çakır, 2013).

Milli Eğitim Bakanlığı tarafından Fırsatları Artırma ve Teknolojiyi İyileştirme Hareketi (FATİH) projesi, her öğrenciye en iyi eğitimin sağlanması için ve öğrencilerin yararlanacağı kaliteli eğitsel içeriklere ulaşması eğitimde fırsata dayalı bir eşitliğin sağlanabilmesi amacıyla tasarlanan bir proje olarak tanımlanmaktadır. FATİH projesi dünyada uygulanan en büyük ve kapsamı en geniş olan projedir (MEB 2016)

Eğitimde Fırsatları Araştırma ve Teknolojiyi İyileştirme Hareketi (FATİH) projesi eğitim ve öğretim ortamlarında fırsata dayalı eşitliğin sağlanması için Türkiye’de yer alan okullarda eğitsel teknolojiyi iyileştirmek amacıyla , bilişim destekli teknolojik araçların öğrenme-öğretme ortamlarında kullanılmasıdır. Bu Kullanım neticesinde öğrenenlerin birden fazla duyu organına hitap ederek, kalıcılığın sağlanması maksadıyla, derslerde teknolojiyi kullanmayı temel hedef alan bir proje olarak tanımlanmaktadır.(MEB, 2016)

Bu tanımlamadan yola çıkarak FATİH Projesi 5 esas üzerine temellendirilmiştir(MEB, 2016).

1. ERİŞİLEBİLİRLİK

Zaman ve mekân kısıtlaması olmaksızın eğitsel ve öğretim faaliyetlerde teknolojinin kullanımı hedeflenmektedir.

2. VERİMLİLİK

Hedef odaklı olarak, eğitsel ortamlarda verimli çalışma ve nitelikli alanlar sunma planlamaktadır

3. EŞİTLİK (FIRSAT EŞİTLİĞİ)

Proje içerisinde yar alacak olan tüm paydaşlara eşit bir şekilde ulaşma ve yaralanma imkanı sağlama.

4. ÖLÇÜLEBİLİRLİK

Projenin işlevselliğinin ve sürecin faydalarının doğru değerlendirilmesi için uygun geri bildirim sağlayacak ölçütleri belirlemek.

5. KALİTE

Eğitim ve öğretim ortamlarındaki kalitenin ölçülebilir düzeyde artırılması projenin temel esasları içerisinde yer almaktadır.

Bu beş faktör eğitimde aktifleştirilerek eğitimdeki eğitsel ve öğretsel uçurumların kapatılması hedeflenmektedir.(MEB, 2016)

FATİH Projesiyle berber öğrencinin sadece derslerde olan başarısı değil sahip olduğu ilgi alanları, gerçekleştirdiği aktiviteler ve sahip olduğu eğilimlerin değerlendirilmesi ve bu sayede öğrencilerin tüm eğitim ve öğretim hayatında kendilerine ait verilerin analizinin yapılmasının imkanı ve önemi ortaya çıkacaktır. Burada önemli olan sadece toplanan verilerin istatistiksel verilere dönüştürülmesi olayı olmamaktadır. Proje sayesinde öğrencinin eğitsel sürecinde oluşacak herhangi bir bilginin tek bir kimlik yönetimi içerisinde tutulması ve verilere dayalı bir havuz sayesinde zamana bağlı kalmaksızın analizlerinin yapılabileceği bir altyapının oluşturulması hedeflenmektedir.

Fatih projesi çeşitli bileşenlerden oluşmaktadır .Bu bileşenler içerisinde eğitim öğretimde kullanılmak üzere öğrenci ve öğretmenlere sunulan en temel bileşenlerden biri ise akıllı tahta bir diğer ifadeyle etkileşimli tahta olarak, FATİH Projesinin bileşenleri arasında yer almaktadır.

2.4.1. Etkileşimli Tahta(Akıllı Tahta)

FATİH Projesiyle beraber Milli Eğitim Bakanlığı tarafından tüm okullarımızda bilişim teknolojilerine (BT) dayalı sınıflarının oluşturulması hedeflenmektedir. Bu projenin başlangıcından önce okullarda bilişim sınıfları mevcut ve eğitim öğretim ortamlarında kullanılmaktaydı. Fakat her okulda bir tane bilişim teknolojileri (BT) sınıfının olması öğrencilerin erişebilirliğini kısıtlamaktaydı. Bu durum ise bütün öğretmenlerin aynı anda derslerinde bilişim sınıflarını kullanamamasına sebebiyet vermekteydi. Oluşan bu durumun önüne geçilmesi ve her öğretmenin aynı anda Bilişim teknolojilerini derslerinde kullanabilmesi amacıyla her sınıfın akıllı (etkileşimli)tahta ile donatılması FATİH Projesi ile olanaklı hale getirilmiştir.(MEB 2017)

Fiziki görünüş olarak klasik tahtalara benzeyen fakat dokunmatik ekran özelliğine sahip olan, bireylere etkileşim imkânı sunan akıllı tahtalar bu yönü ile klasik tahtalardan ayrılmaktadır. Bu özelliğinin yanı sıra etkileşimli beyaz tahta bir projeksiyon cihazı yardımıyla bilgisayara bağlanarak da kullanılabilir. Tahtanın en temel özelliklerinden biri ekranına dokunularak işlemlerin yapılmasıdır. Bu dokunma adeta bir bilgisayara ait olan mouse görevini yerine getirmektedir. Kullanımı açısından bir bilgisayar ya da projeksiyon cihazı görevini anımsatmada doğru kullanım neticesinde bu iki cihazdan daha fazla fayda elde edilecektir. Sahip olduğu bilgilerin kolayca değiştirilip güncellenmesi akıllı tahtaları gelecekte kitap yerine kullanılan bir araç haline getirip geleceğin sınıflarındaki temel materyal olarak yerini alacaktır.((Minor, Bracken, Geisel Ve Unger, 2006; Akt. Adıgüzel Vd.,2011).

Akıllı tahtalar hem geçmişte hem de günümüzde var olan kara tahtaları sayı doğrularını, hesap makinelerini, tepegözleri, kitapları, haritaları vb. sayıda eğitsel argümanı bünyesinde barındırarak sayılan bütün materyallerin özelliklerine tek başına sahip olmasıyla dersliklerde büyük bir önem arz etmekte ve kolaylık sağlamaktadır. Öğrenenler ve öğretmenler bu tahta sayesinde tek bir dokunuşla

dolapları dolduracak kadar fazla olan materyallere anında ulaşabilecek, bu materyalleri güncelleyebilecek , saklayabilecek ve bunlara yenilerini ekleyebilecek fırsatı bu tahtalar sayesinde elde etmiş olacaktır (Erduran ve Tataroğlu, 2009).

Akıllı tahtanın var olduğu sınıflarda tahtanın internete bağlanma özelliği sayesinde öğretmen interaktif ders ortamı oluşturma imkanı elde etmektedir. Ayrıca var olan eğitsel materyaller dışında internet bağlantısı sayesinde yeni bilgi ve eğitsel içeriklere ulaşılabilir. Gerekli görülmesi halinde öğrencilere kullanım fırsatı verilerek , öğrenciye ait istatistiksel verileri oluşturan aktif oylama imkânı sunulacaktır. Böylece cihazın entegrasyonu de mümkün hale getirmektedir. Ayrıca A dan F şikkına kadar test maddeleri özelliği ile internet imkanı sayesinde öğrenci oturduğu sırada ve tüm arkadaşlarıyla aynı anda test çözme imkanını bu tahtalar sayesinde elde etme fırsatı bulmaktadır(Ateş 2010).

2.4.1.1 Akıllı (Etkileşimli) Tahtaların Olumlu Ve Olumsuz Yönleri

Dersliklerde gerek öğretmenler gerekse öğrenciler tarafından kullanılacak olan Akıllı (etkileşimli)Tahtalarla alakalı yapılan tanımlardan yola çıkarak klasik tahtaların yerini tamamen alacağı ve her geçen gün kendi içerisinde barındırdığı özelliklere yenilerini katacağı veya var olan teknolojileri güncelleyeceği konusunda herhangi bir şüphe olamayacaktır. Bu kadar hızlı gelişen bir teknolojinin şüphesiz olumlu ve ya olumsuz yönleri olacak bu olumlu veya olumsuz yönleri bakmakta fayda görülmektedir.

Olumlu yönleri

Akıllı tahtanın temel amacı eğitim öğretim ortamlarını zenginleştirerek öğrencilere daha fazla uyarıcıyla öğrenmelerini sağlama ve bu öğrendiklerini pekiştirme imkanı sağlamaktır. Peki bu amaca ne kadar ulaşabilmekte ya da ne kadar olumlu katkı sağlamaktadır. Bu olumlu durumlar aşağıda sıralanmaktadır.

- Derste AT kullanımı öğretmen ve öğrenciye önemli noktalar üzerinde işaretleme, yeni not ve bilgiler ekleme, var olan bilgileri güncelleme imkanı sağlayarak, gerek öğrencilerin kendi arasında, gerekse öğretmen ve öğrenciler arasında etkileşimi artırarak sosyalliğe katkı sağlamaktadır(Türel ve Demirli, 2010).

- Öğretmenler eğitsel faaliyetler esnasında AT'nin özellikleri arasında mevcut olan çizim araçlarından faydalananak daha anlaşılır ve açık çizimleri yapmanın yanı sıra bu çizimleri renklendirerek konunun daha anlaşılır ve öğrenci üzerinde daha etkili hale gelmesini sağlama fırsatı elde etmektedir (Türel, 2012).
- Öğrenme esnasında dokunarak öğrenme güdüsüne sahip öğrencilere bu imkanı sağlayarak öğretim ortamını birey açısından zengin ve öğrenilenlerin kalıcılığı açısından etkili hale getirmektedirler (Bell, 2002; Akt. Türel, 2012).
- Bireysel bilgisayarlarda bulunan bütün özellikleri barındıran AT'ler sınıf ortamında öğretmen rehberliğinde kullanıldığında hem öğrencinin bireysellikten kurtulup grup çalışmalarına katılmasına olanak sağlamakta hem de öğretmene de farklı yöntemlerde ders modelleri seçme imkanı sağlamaktadır(Adıgüzel vd.2011).
- Eğitim öğretim ortamlarında öğretmenin merkeze alındığı düz yöntemde öğrenci farklı uyarıcılarla karşı karşıya kalmadığı için belli bir süre sonra öğretim esnasında sıkılabilmektedir tam bu noktada farklı yöntemleri, zengin görseller videolar vb. ilgi çekici nesneleri etkileşimli bir şekilde sunan AT'ler dersliklerde yapılan eğitim faaliyetlerine önemli bir katkı sağlamaktadır(Gülcü, 2014).

Olumsuz yönleri

Akıllı tahtaların olumlu özellikleri bulunduğu gibi olumsuz özellikleri de mevcuttur. Bu olumsuz özellikler ise şöyle sıralanmaktadır;

- Dersliklerde bulunan AT'lerde kullanım esnasında yahut sonrasında yaşanan teknik sorunlar(Hutchinson 2007).
- Temel olarak öğretmenlerin bu konuda temel bir eğitime sahip olmaması ve bu eğitim eksikliğinden kaynaklanan teorik bilgi eksikliğinin pratik kullanımı ve bu pratik kullanım sonucunda ortaya çıkacak verimliliği olumsuz etkilemesi (Miller And Glover 2002).
- Akıllı tahtaların etkin kullanımı için yeterli eğitsel materyale sahip olunmaması temel problemlerden biridir. Özellikle etkileşimli içeriklerin (E-

İçerik) yeterli sayıda ve zenginlikte olmaması başlıca olumsuz durumlar arasında yer almaktadır(Hutchinson, 2007).

- Etkileşimli eğitsel materyallerin eksikliği ve bu materyallerin temin edilmesi için öğretmenin göstereceği çaba, öğretmen üzerinde yoğun bir baskı meydana getirmektedir. Bu baskı eğitim öğretimi olumsuz etkilemektedir(Becta, 2003).
- Akıllı tahtalarla ilgili ortaya konulan bir diğer olumsuzluklar kümesi ise öğretmenler tarafından alt yapı yetersizliği, dersliklerde temel aktör olan öğretmenlerin akıllı tahtalara karşı yaşadıkları adaptasyon sorunu ve seminer eksiklikleri olarak ortaya konulmaktadır(Gürol vd., 2012).

2.5.Konu İle İlgili Yapılan Araştırmalar

Çalışmada ilgili araştırmalar etkileşimli tahta e-içerik ve bilgisayar tutumu kavramları çerçevesinde ele alınmıştır.

2.5.1 Yurt İçinde Yapılan Araştırmalar

Çoklar, Tercan (2014) Yaptıkları “*Akıllı Tahta Kullanan Öğretmenlerin Akıllı Tahta Kullanımına Yönelik Görüşlerini belirlemek*” adlı çalışmada, 2012-013 Eğitim-Öğretim yılında ilköğretim okullarında görev yapan 18 öğretmenle yaptıkları çalışma nitel desenli olup veri toplama araçlarından elde edilen bilgiler içerik analiz yöntemiyle çözümlenmiştir. Bulgulara bakıldığında öğrencinin aktif olması öğrenmeye yönelik olumlu tutum geliştirmesi, zaman tasarrufu vb. olumlu sonuçlar ortaya çıkarken materyal eksikliği, öğretmenin pedagoji ve galeri eksikliği gibi olumsuz sonuçlar ortaya çıkmıştır.

Gülcü (2014) Tarafından yapılan “*Etkileşimli Tahtaların Avantajları ve Dezavantajlarına Göre Öğretmen Görüşleri*” adlı çalışmada çerçevesinde yapılan çalışmada 2013-2014 Eğitim-Öğretim yılında ortaöğretim okullarında görev yapan 43 öğretmenin görüşüne başvurulmuştur. Açık uçlu sorularla elde edilen veriler frekans ve Betimsel Analiz yöntemleriyle yorumlanarak elde edilen bulgularda, avantaj ve dezavantajlar ortaya konularak çözüm önerileri sunulmuştur.

Mutlu (2014) Tarafından yapılan “*E-Öğrenmede İçerik Üretimi ve Yönetimi*” adlı çalışmada içeriğin üretimi ve kullanım süreçleri ele alınmıştır. Ele alınan ilk

konu içerikleri meydana getirecek olan ekipler olarak ele alınmıştır. Burada ekiplerin tasarım (Yazılım ve eğitim teknolojisi uzmanları), içerik (Konu ve öğretim tasarımcıları ile gerçekleştirmeciler), Öğretim (Öğreticiler) ekipleri şeklinde üç başlık altında sıralandığını görmekteyiz. Çalışmada e içeriğin oluşturulması ve uygulanması ele alınmıştır .Sonuç olarak içerik üretimindeki yüksek oranda çıkan maliyetlerin denetimi amacıyla kurumsal bilgi yönetim sistemini devreye sokmak 2.02'den daha fazla yükseklerle çıkmak kurumsal bilgi yönetim sistemine geçmekle mümkün olacaktır.

POLAT (2014) tarafından yapılan “*Öğretmen Adaylarının Fatih Projesi Çerçevesinde E-İçerik Geliştirme Becerilerinin Değerlendirilmesi*” isimli çalışmada lisans düzeyinde eğitim gören BTÖ öğretmenlerine yönelik yapılan çalışmada öğrencileri teknik konularda kaygı duyduğu ve bazı e-içerik geliştirme kriterlerine verdikleri cevaplarda kaygı sahibi oldukları ortaya çıkmaktadır.

Yalçinkaya ve Özkan (2014) Tarafından “*Ortaöğretim Öğretmenlerinin Etkileşimli Tahta Kullanımına Yönelik Öz Yeterliliklerinin tespit edilmesi*” adlı çalışmada Isparta merkezde 30 ortaöğretim kurumunda görev yapan 392 öğretmenle yapılan çalışmada, etkileşimli tahta öz yeterlilik anketiyle veriler toplanmış, sayısal analiz programıyla çözümlenen bulgulara bakıldığında, erkek öğretmenlerin bayan öğretmenlere göre daha fazla beceriye sahip olduğu ayrıca beceri oranının mesleki deneyimle ters orantılı olduğu sonucu ortaya çıkmıştır.

Dinçer ,Şenkal ve Sezgin (2013) Tarafından yapılan çalışmada “*Fatih Projesi Kapsamında Öğretmen, Öğrenci ve Veli Koordinasyonu ve Bilgisayar Okuryazarlık Düzeyleri*” adlı çalışmada Fatih Projesi kapsamında farklı gruplar arası uyum konusu ele alınmış ve sonuç kısmında verilen öneriler bölümde e- içerik eksikliğinden bahsedilerek bunu giderilmesi gerekliliği ortaya atılmıştır. Bunu temel sebebi ise proje hakkında oluşan algının kırılması olarak ifade edilmiş ve TÜBİTAK tarafından 2012 yılında başlatılmış olan “1003 projesi desteklenmeli ve devam ettirilmelidir.” fikri sonuçsal olarak ele alınmıştır.

Pamuk vd. (2013) tarafından “*Öğretmen ve Öğrenci Bakış Açısıyla Tablet, PC ve Etkileşimli Tahta Kullanımı: FATİH Projesi*” Değerlendirmesi” adlı

çalışmada elde edilen bulgular ışığında olumlu tutumların ağırlıklı ve kısmi bir kullanımın olduğu , bunu yanı sıra pc kullanımının çok az olduğu sonucu ortaya çıkmaktadır. Bu sonuçların yanı sıra içerik eksikliği ve öğretmenin eğitim eksiklikleri ortaya çıkmıştır.

Keser Ve Çetinkaya (2013) tarafından “*Öğretmen Ve Öğrencilerin Etkileşimli Tahta kullanımına Yönelik Yaşamış Oldukları Sorunlar ve Çözüm Önerileri*” adı altında yaptıkları çalışmada elde ettikleri bulgularda ortaya çıkan temel sorunlar yeterli içeriğin bulunmaması fiziksel ortama dayalı ortaya çıkan sorunlar gerekli alt yapının bulunmaması olarak ortaya koyarken çözüm önerilerini ise öğretmen ve öğrencilere verilecek olan eğitimler ,ihtiyaç olan içeriklerin üretilmesi ve gerekli alt yapının sağlanması olarak sıralamışlardır.

Koçak, ve Gülcü (2013) “*Fatih Projesinde Kullanılan Lcd Panel Etkileşimli Tahta Uygulamalarına Yönelik Öğretmen Tutumları*” adlı çalışmada ortaöğretim düzeyinde 6 okulda 121 öğretmen üzerinde yaptıkları çalışmada ele aldıkları cinsiyet, mesleki deneyim vs. demografik özelliklerin tutumlar üzerinde herhangi bir etkiye sahip olmadığını, yanı sıra akıllı tahta kullanım süresinin artması tutuma olumlu yönde katkı sağladığı sonucunu elde etmişlerdir.

Akıncı ,Kurtoğlu ve Seferoğlu (2012) Yaptıkları “*Bir Teknoloji Politikası Olarak FATİH Projesinin Başarılı Olması İçin Yapılması Gerekenler: Bir Durum Analizi Çalışması* “ adlı çalışmada FATİH projesi bileşenlerini ele almışlardır. Çalışmada alan yazı incelenerek öğretmenlere yönelik yapılan çalışmalar ele alınmıştır. Ele alınan bir diğer konu ise okullarda kullanılan BİT olmuştur . Sonuç kısmında ise projenin başarıya ulaşabilmesi için tüm paydaşların ortak ve koordineli çalışması önerilirken en önemli sonuca bağlı ise; projenin temel yürütücüsü olacak öğretmenlerin sürekli FATİH Projesi hakkında eğitime tabi tutulması olarak karşımıza çıkmaktadır.

Türel (2012) Yaptığı “*Öğretmenlerin Akıllı Tahta Kullanımına Yönelik Olumsuz Tutumları, Problemler ve İhtiyaçlar*” adlı çalışmada 6. ,7. ve 8. Sınıf derslerine giren farklı branşlarda 140 öğretmene yönelik yaptığı çalışmada, alan yazında derlediği sorulardan oluşan anketi uygulayarak anketten gelen verilerin

analizini nitel yöntemlere dayalı olarak yapıp bulguları elde etmiştir. Elde ettiği bulgulara bakılacak olursa ortaya çıkan sorunlar; öğretmenlerin AT'leri öğrencilere yeterince kullandırmaması, öğretmende var olan pedagoji eksikliği ve materyal ile içerik eksikliği olarak karşımıza çıkmaktadır.

Solak (2012) tarafından yapılan “*Öğretmenlerin akıllı tahta kullanımına karşı tutumlarının teknoloji kabul modeline göre incelenmesi*” adlı çalışmada, Düzce iline bağlı Akçakoca ilçesinde çalışan toplam 230 ilköğretim ve ortaöğretim okullarında çalışan öğretmenlerle yürütülmüştür. Araştırma Betimse olup tarama modeli seçilmiştir. Öğretmenleri yaş cinsiyet vb. demografik özelliklerin, “*algılanan fayda, algılanan kullanım kolaylığı ve kişisel normlar kullanım niyeti üzerindeki etkileri ele alınmıştır*”. Çıkan sonuçlarda cinsiyet ve çalışılan kurumda bir farklılık ortaya çıkmamakla beraber mesleki deneyimde farklılığın ortaya çıktığı görülmektedir.

Usta ve korkmaz (2010) tarafından “*Öğretmen adaylarının bilgisayar yeterlikleri ve teknoloji kullanımına ilişkin algıları ile öğretmenlik mesleğine yönelik tutumları*” adlı çalışmada Ahi Evran Üniversitesinde eğitim gören toplam 106 sosyal bilgiler ve sınıf öğretmenleri adaylarıyla tarama modeli şeklinde yapılan çalışmada elde edilen sonuçlarda öğretmen adayları kendilerini yeterli düzeyde kullanım becerisine sahip olarak görmektedir. Ayrıca bilgisayara karşı olan

Şen (2009) Tarafından “*İlköğretim okulu yöneticilerinin ve sınıf öğretmenlerinin bilgisayar tutumlarının tespit edilmesi*” adlı çalışmada demografik özelliklerin tutumlar üzerinde etkilerinin ölçülmesi amacıyla Tarama modeli araştırma deseni olarak seçilmiştir. Araştırma evrenini, İstanbul ili Anadolu yakası, Kartal, Kadıköy ve Sultanbeyli ilçelerinde bulunan devlet ilköğretim okullarında görev yapan 111 yönetici ve 518 öğretmen oluşturmuştur. Elde edilen sonuçlarda yöneticilerin tutum seviyeleri orta derecede çıkarken öğretmenlerin tutum seviyeleri de orta derecede ortaya çıkmıştır. Bunun yanı sıra bilgisayarın eğitimde kullanılmasına yönelik fikre yöneticilerin tutumları öğretmenlere göre daha olumludur.

Özarslan, Kubat ve Bay (2007) Tarafından ele alınan Uzaktan “*Eğitim İçin Entegre Ofis Dersinin Web Tabanlı İçeriğinin Geliştirilmesi ve Üretilmesi*” adlı

çalışmada GÜ Atatürk M.Y.O okutulan entegre ofis dersine ait web tabanlı içeriğin oluşturulması ve sunumu ele alınmıştır. Bağlamda bilgisayar ve birey ilişkileri ile bilgisayar dayalı içeriklerin uluslararası alan yapılan çalışmalar ele alınmıştır. Ele alınan konular arasında e-öğrenmeyi sağlamak amacıyla oluşturulacak olan e-içeriklerin açık anlaşılır ve bireye hitap edecek şekilde tasarlanması olarak karşımıza çıkmaktadır. Web tabanlı entegre ofis programından verimli bir şekilde yararlanıldığı sonuç olarak ifade edilmektedir.

Çelik ve Bindak (2005) Yaptıkları “ *İlköğretim Okullarında Görev Yapan öğretmenlerin Bilgisayara Yönelik tutumlarının Çeşitli Değişkenlere Göre İncelenmesi*” adlı çalışmada örneklem olarak Siirt ilinde görev yapan 261 öğretmene Bilgisayar Tutum Ölçeği ve anket formu uygulayarak veri elde etmişlerdir. Elde ettikleri sonuçlara bakıldığında yaş cinsiyet vb. değişkenlerin tutumlar üzerinde bir farklılık meydana getirmediği ortaya çıkmıştır. Ayrıca Bilgisayara sahip ve bilgisayar kullanma sıklığı fazla olan öğretmenlerde tutumlarda olumluluk derecesinin daha fazla olduğu sonucu elde edilmiştir.

Akkoyunlu (2002) Tarafından yapılan çalışmada örneklem içerisinde sosyal bilgiler öğretmenlerinin de bulunduğu gruba yönelik yapılan, “*Öğretmenlerin İnternet Kullanımı ve Bu Konudaki Öğretmen Görüşleri*” adlı çalışmada internet kullanımına dayalı bulgulara öğretmenlerde internet kullanımı % 9 seviyesinde çıkarken bu kullanımın en fazla iletişim amaçlı gönderilen e- postalar olduğu karşımıza çıkmaktadır. Ayrıca internetin zümreler arasında kullanımına bakıldığında ilk sırada fen bilgisi Öğretmenleri ile Bilgisayar öğretmenleri yer alırken, sosyal bilgiler ve matematik öğretmenlerinin ise bu zümrelerden sonra geldiği görülmektedir.

2.5.1.Yurt Dışında Yapılan Araştırmalar

Digolo, Andang'o ve Katuli (2011) tarafından yapılan “*E- Learning as a Strategy for Enhancing Access to Music Education*” adlı çalışmada e- öğrenmeye dayalı kavramları ele alınarak e- İçeriğe yönelik de önemli tespitlerde bulunmuşlardır. Bu tespitlere bakıldığında E-İçerik kavramının eğitimde kullanımına Bilgi tabanlı içerik ve performansa dayalı içerik olmak üzere e-içerik kavramının iki

türlü olarak kullanım biçimini ifade etmişlerdir. Müzik eğitimi açısından ele aldıkları e-İçeriklerin öğrenciye yeni bilgi aktarımında ve bu aktarılan bilgilerin performansa dayalı sergilenmesinde yarar sağlayacağı fikri üzerinde durmuşlardır.

Duraimsy ve Surendiran (2011) Tarafından yapılan *“Impacts Of E-Content”* adlı çalışmada E- İçreğin etkileri ve yararları üzerinde bir çalışma yürütölmüştür. Yaptıkları çalışmada E- İçeriğin öğrenci için ve farklı öğretme sistemleri deneyen öğretmenli için önemli bir yere sahip olduğu belirtilmiştir. E-İçreğin amacını etkin eğitime dayalı olarak öğrenciler arasında öğretim eşitsizliğime son vereceği fikri üzerinde durulmuştur. Aştırmada temel amaç E-İçeriğin etkilerini belirlemek olarak le alınmıştır. Sonuç kısmında ise E-İçerik yönetimiyle yapılan öğretimin her seviyede bulunan öğrencinin eğilimine katkısı sağladığı sonucunun yanı sıra, etkili ve kaliteli bir eğitim olanağını da öğrencilere sunmaktadır.

İkan vd. (2011) tarafından yapılan *“Using The Interactive White Board In Teaching And Learning An Evaluation Of The Smart Classroom Pilot Project”* adlı çalışmada ele alınan konu 2008 yılında 108 ölkede eğitim alanında hizmet gösteren bir şirketin eğitim alanında İsrail’de buluna ortaokul ve liselerde seçtiği her pilot okula 10 etkileşimli tahta ve 32 bilgisayarla beraber gerekli teknolojik alt yapı sağlanarak iki yıl eşlik edinilen biçimsel gözlem yapılmıştır. Araştırmada üç örneklem grubu ele alındı. Bunlar: Okul müdürleri, öğretmenler ve öğrencilerdi. Ele alınan öğretmen grubunun deneyimleri 14 ile 28 yıl çalışma ortalamasına sahipti. Elde edilen bulgulara bakıldığında AT öğrencinin öğrenmeye karşı olan güdü ve öğrenme düzeyini artırırken, öğretmen üzerinde ise yeni bir yük ve ekstra çalışma görevi eklemiştir. Sonuçlar ve öneriler kısmında ise öğretmenlerin eğitime tabi tutulması, materyal ve içeriklerin arttırılarak her sınıfa AT teknolojilerinin kurulması önerilmektedir.

Winzenried vd.(2010) Tarfindan ele alınan *“The interactive whiteboard: A transitional technology supporting diverse teaching practices”* adlı çalışmada, akıllı tahtaların sınıfta etkileri üzerine perspektifler olarak yapılan çalışmada, iki kırsal okuldan olmak üzere altı ilköğretim ve ortaöğretim öğretmenine odaklanan yoğun vaka incelemeleri kullanarak ele alınan çalışmada elde edilen bulgulara öğretmenlerin AT kullanımına karşı olumlu tutma sahip olduğu bunun yanı sıra

öğrencilerin AT ile öğrenmeleri zenginleşmiş ve ilgileri tespit edilmiştir. Sonuç olarak ise şu an büyük bir pedagojik değişime meydan vermeyen AT'lerin daha uzun bir süre daha yavaş daha fazla pedagojik değişikliklere neden olabilir. Bu konuda önceden gerekli eğitimin verilmesi ve hazırlıkların yapılması önerilmektedir.

tutumları olumlu yönde sonuçlar arasında yer alırken ,teknoloji okur-yazar bilgisinin artması eğitim teknolojilerini kullanım oranını da artırmaktadır sonucu ortaya çıkmıştır.

Smith vd. (2005) Tarafından yapılan ,“Interactive whiteboards: boon or bandwagon? A critical review of the literatüre” adlı çalışmada Etkileşimli Tahtalar yönelik yapılan literatitür derlemesi olarak karşımıza çıkmaktadır .Çalışma döküman taraması (AT kullanımına ilişkin literatür, Internet'te bulunan raporları ve özetleri içeren ve farklı bir edebiyattan ortaya çıkacak ortak temalar) şeklinde yapılan bir deseni içermektedir .Elde edilen bulgularda öğrenme ve etkileşimi sağlama da akıllı tahtalarda tam anlamıyla bir olumlu sonuç elde edilememiştir.

Braak and Valck (2004) Tarafından “Explaining different types of computer use among primary school teachers” adlı çalışmada bilgisayarların destekleyici ve sınıfsal kullanımının belirleyicileri arasında öğretmenlerin yaş, cinsiye vb. demografik özelliklerinin etkilerinin tespitinin yapılması amacıyla ilköğretim okullarında görev yapmakta olan 468 öğretmen ile beraber bir çalışma yürütülmüştür. Çalışmada Tutumlar; genel bilgisayar tutumları, eğitimdeki bilgisayarlara yönelik tutumları ve teknolojik yenilikçi tutumlar şeklinde üç kategori halinde ele alınmıştır.

Shiratuiddin, , Hassan and Landon (2003) Tarafından ele alınan “*A Usability Study for Promoting eContent in Higher Education*” adlı çalışmada E-İçerik kavramının tanımı yapılarak ele alınmıştır Çalışma bölümler halinde yapılmıştır. Birinci bölümde E-İçerik kullanımın avantaj ve dezavantajları ele alınırken, bir diğer bölümde ise E-içeriğin internet ve sms yoluyla nasıl yaygın hale getirileceği ele alınmıştır. Ardından ele alınan konu ise E-içeriklerin Web üzerinden kullanımı olmuştur İçerik konusunda popüler olan 4 kılavuz incelenmiş ve eleştirel olarak

analizi yapılmıştır. Sonuç olarak E- İçerik geliştirme ve üretmenin zor bir iş olduğu fakat bunun yanı sıra olumlu yönde yarar sağladığı sonucu elde edilmiştir.

Yuen ve Ma (2002) Yaptıkları çalışmada öğretmenlerin cinsiyet yaş vb. değişkenlere bağlı olarak öğretmenlerin tutumlarını ölçen bir çalışma yapmışlardır. Çalışmalarını 186 öğretmene uygulayan araştırmacılar cinsiyete dayalı anlamlı farklılık sonucu elde etmişlerdir. Bu sonuçta kadınların erkeklere göre daha fazla olumlu tutum sahibi olduğu sonucu ortaya çıkmıştır.

Christensen and Knezek (2000) *Ele aldıkları” Internal Consistency Reliabilities for 14 Computer Attitude Scales”* adlı çalışmada önceki yıllarda öğretmenlere yönelik yapılmış ve veri elde edilmiş tutum ölçeklerini yeniden uygulayarak güncelliğini koruyup koruyamadığını ele almışlardır. Çalışma evreninin 1995-96'da Texas, Florida, New York ve California'da görev yapan 621 eğitimci oluşturmuştur.

Loyd ve loyd (1985) Tarafından *“The Reliability and Validity of an Instrument for the Assessment of Computer Attitudes”* adlı çalışmada okul programlarına dahil edilecek bilgisayar teknolojilerine yönelik yapılan ,114 öğretmenin örneklem olarak ele alınması ve onların bilgisayar karşı olan tutumlarını ölçülmesi hedeflenmiştir. Verileri bilgisayar tutum ölçeğine göre elde ettikleri çalışmada, bilgisayara karşı olan deneyimin tutumları etkilediği sonucuna varmışlardır.

III.BÖLÜM

3.1.Araştırma Yöntemi

Bilimsel bir çalışma, çok sayıda olan bilimsel araştırma yöntemlerinden biri de seçilerek yapılabilmektedir. Bilimsel araştırmaların en fazla önem arz eden bölümlerinden biri de yöntem konusunun seçilmesidir. Bu nedenle çalışılacak olan konun belirlenmesiyle beraber araştırma yöntemi de belirlenmelidir (Baki ve Gökçek 2012)

Bu araştırmada Nicel araştırma yöntemlerinden Korelasyonel model kullanılmıştır. Korelasyonel model *“İki ya da daha çok değişken arasındaki ilişkinin herhangi bir şekilde bu değişkenlere müdahale edilmeden incelendiği araştırmalardır.”* (Büyüköztürk vd. 2013).

3.2.Evren ve örneklem

Araştırmanın evrenini Ağrı ilinde yer alan ortaokullarda g 2016-2017 eğitim-öğretim yılında görev yapan Sosyal Bilgiler öğretmenleri; örneklemi ise basit seçkisiz örnekleme yöntemiyle bu evrenden seçilen 68’i erkek, 35’i kadın olmak üzere toplam 103 Sosyal Bilgiler öğretmeni oluşturmaktadır. ‘‘ Basit Seçkisiz Örnekleme (Simple Random Sampling)’’ yöntemi *“Oluşturulan evren listesinden örnekleme birimlerinin seçkisiz olarak çekilmesidir”* (Büyüköztürk vd., 2013).

3.3.Katılımcılara Ait Demografik Bilgilerin Dağılımı

Katılımcılara ait demografik bilgilerin dağılımının belirlenmesi amacıyla frekans analizi yapılmış ve tabloda verilmiştir.

Tablo.3.1 Öğretmenlere ait Demografik Bilgilerin Dağılımı

		n	%
Cinsiyet	Kadın	35	34,0
	Erkek	68	66,0
	Total	103	100,0
Yaş	20-25	17	16,7
	25-30	55	53,9
	30-35	23	22,5
	40+	7	6,9
	Total	102	100,0

Tablo.3.1(Devamı) Öğretmenlere ait Demografik Bilgilerin Dağılımı

Mezun olunan okul türü	Sosyal Bilimler Lisesi	3	2,9
	Anadolu Lisesi	22	21,6
	Öğretmen lisesi	1	1,0
	Meslek lisesi	6	5,9
	Genel lise	66	64,7
	Diğer	4	3,9
	Total	102	100,0
Lise mezuniyet alanı	Türkçe-matematik	10	12,0
	FEN bilimleri	4	4,8
	Sosyal bilimler	69	83,1
	Total	83	100,0
Eğitim durumu	Eğitim fakültesi	94	94,0
	Yüksekokul/Akademi	3	3,0
	Diğer	3	3,0
	Total	100	100,0
Şahsınıza ait bilgisayar var mı?	Evet	93	91,2
	Hayır	9	8,8
	Total	102	100,0
Herhangi bir bilgisayar sertifikanız var mı?	Evet	31	33,3
	Hayır	62	66,7
	Total	93	100,0
Haftalık bilgisayar kullanma saati	0-5	41	40,2
	5-10	25	24,5
	10-15	12	11,8
	15-20	13	12,7
	20-25	4	3,9
	25-30	2	2,0
	30-35	4	3,9
	40+	1	1,0
	Total	102	100,0
Mesleki deneyim	1-5	73	74,5
	6-10	13	13,3
	11-15	6	6,1
	16-20	3	3,1
	21-25	2	2,0
	26-30	1	1,0
	Total	98	100,0

Katılımcıların cinsiyete göre dağılımı incelendiğinde; %34'ü kadın, %66'sının ise erkek olduğu görülmektedir. Yaş gruplarına göre dağılım incelendiğinde; 20-25 yaş grubu kişilerin oranı %16,7; 25-30 yaş grubu kişilerin oranı %53,9; 30-35 yaş grubu kişilerin oranı 22,5 olup, 40 üzeri yaş grubunda olanların oranı %6,9'dur. Mezun olunan okul türleri incelendiğinde; sosyal bilimler lisesi mezunu olanların oranı %2,9, Anadolu lisesi mezunu olanların oranı %21,6, öğretmen lisesi mezunu olanların oranı ise %1'dir. Meslek lisesi mezunu olanların oranı %5,9 iken, genel lise mezunu olanların oranı %64,7; diğer lise türlerinden mezun olanların oranı ise %3,9'dur. Lise mezuniyet alanlarına göre dağılım incelendiğinde; Türkçe-matematik mezunu olanların oranı %12, fen bilimleri mezunu olanların oranı %4,8, sosyal bilimler mezunu olanların oranı ise %83,1'dir. Katılımcıların %94'ü eğitim fakültesi mezunudur. %3'lük bir kesim yüksekokul/akademi, kalan %3 ise diğer eğitim durumuna sahiptir.

Kişilerin kendilerine ait bir bilgisayar olma durumu incelendiğinde; %91,2'sinin bilgisayarı varken, %8,8'i kendisine ait bir bilgisayar olmadığını belirtmiştir. Katılımcıların %33,3'ünün herhangi bir bilgisayar sertifikası bulunurken, %66,7'sinin bir bilgisayar sertifikası bulunmamaktadır. Haftalık bilgisayar kullanma saati incelendiğinde; 0-5 saat kullananların oranı %40,2; 5-10 saat kullananların oranı %24,5; 10-15 saat kullananların oranı %11,8; 15-20 saat kullananların oranı %12,7; 20-25 saat kullananların oranı ise %3,9'dur. 25-30 saat kullananların oranı %2, 30-35 saat kullananların oranı %3,9 olup 40 saat ve daha fazla kullananların oranı %1'dir. Mesleki deneyim dağılımı incelendiğinde; 1-5 yıl deneyimi olanların oranı %74,5; 6-10 yıl deneyimi olanların oranı %13,3; 11-15 yıl deneyimi olanların oranı ise %6,1'dir. 16-20 deneyimi olanların oranı %3,1; 21-25 yıl deneyimi olanların oranı %2 olup 26-30 yıl deneyimi olanların oranı %1'dir.

3.4. Veri Toplama Araçları

Bu araştırmada kullanılan veri toplama araçları aşağıda sunulmuştur.

3.4.1. E-İçerik Geliştirme Becerileri Ölçeği

Sosyal Bilgiler öğretmenlerinin e- içerik geliştirme becerilerinin ölçülmesi amacıyla Polat (2014) tarafından geliştirilen “E-İçerik Geliştirme Becerileri Ölçeği” gerekli izinler alınarak kullanılmıştır.

Ölçeğin yapısı

Polat (2014) tarafından MEB'in 2011-2012 yayımladığı Eğitim-Öğretim yılında kullanılacak e-içerik (Elektronik İçerik) ve z-kitap (Zenginleştirilmiş Kitap) Hazırlama ve İnceleme Kriterlerini içeren kılavuzlar kullanılarak 57 maddeden oluşan taslak ölçeği hazırlamıştır.

Madde Analizi

Polat (2014) tarafından yapılan madde analizinde” Ölçekte yer alan tüm maddeler için madde-toplam korelasyonların 0.51 ile 0.80 arasında değiştiği belirlenmiştir. Bu sonuca göre ölçekte yer alan maddelerin güvenirliklerinin yüksek ve aynı davranışı ölçmeye yönelik olduğu söylenebilir. Bu bulgu, maddelerin e-içerik geliştirme becerilerini belirlemeye yönelik olarak ayırt edici olduğu” sonucu elde edilmiştir.

Ölçek Maddelerinin Kapsam Geçerliğinin Belirlenmesi

Polat (2014) tarafından yapılan çalışmada oluşturulan maddelerin kapsam geçerliliği üç uzman görüşü alınarak belirlenmiştir.

Yapı Geçerliliği

Polat(2014) tarafından yapılan çalışmada “Elde edilen varimax rotasyonu faktör yükleri, 5 madde için "normal", 14 madde için "iyi" 15 madde için "çok iyi" ve 14 madde için de "mükemmel" değişim gösterdiği belirlenmiştir”.

Ölçeğin Güvenirlik Çalışmaları

Polat(2014) tarafından yapılan çalışmada “Test yarılama yöntemiyle hesaplanan güvenirlik katsayısı ise 0,92 olarak bulunmuştur. Bu sonuçlar e-içerik geliştirme becerileri anketinin yüksek düzeyde güvenilir bir ölçek olduğunu göstermektedir.”

3.4.2 Fatih Projesi Öz Yeterlilik İnanç Düzeyi Ölçeği

Sosyal Bilgiler öğretmenlerinin FATİH Projesi Öz Yeterlilik İnanç Düzeylerini tespiti amacıyla (Kocaoğlu 2013) tarafından geliştirilen “Fatih Projesi Teknolojileri Öğretmen Öz-yeterlik Ölçeği” gerekli izinler alınarak kullanılmıştır.

Ölçeğin yapısı

Kocaoğlu (2013) tarafından MEB tarafından hazırlanan Fatih Projesi kapsamında öğretmenlere verilen “Fatih Projesi-Eğitimde Teknoloji Kullanımı Kursu” hizmetiçi eğitim kılavuzu esas alınarak ölçek maddeleri uzman görüşleri alınarak oluşturulmuştur.

Ölçeğin Geçerlilik Ve Güvenirlilik Çalışmaları

Kocaoğlu (2013) tarafından yapılan çalışmada “ Tek faktör altında toplanan 39 maddeden oluşan ölçeğin güvenilirliğini belirlemek için iç tutarlılık katsayısı Cronbeach alfa değerinin .98 olduğu görülmüştür. Bu değer ölçeğin yüksek düzeyde güvenli olarak nitelendirilebileceğini göstermektedir. Düzeltilmiş madde toplam korelasyonlarına bakıldığında korelasyon değerlerinin .84 ile .66 arasında olduğu görülmektedir .Bulgular birlikte değerlendirildiğinde geliştirilen ölçeğin hem geçerli hem de güvenilir olduğu “sonucu ortaya çıkmaktadır.

3.4.3. Bilgisayara Yönelik Tutum Ölçeği

Sosyal Bilgiler öğretmenlerinin bilgisayara yönelik tutumlarının ölçülmesi amacıyla (Deniz 1994) tarafından hazırlanan ve geçerlik güvenirlik çalışması yapılan “bilgisayara yönelik tutum ölçeği” gerekli izinler alınarak kullanılmıştır.

İçerik Geçerliliği

Deniz (1994) tarafından yapılan çalışmada İçerik geçerliği kapsamında “ölçeğin tümünde ve alt ölçeklerde ayrı ayrı olarak madde analizleri yapılmıştır. Madde analizi sonuçlarına göre, ölçeğin tümünde yer alan 90 önermeden 45'i, alt ölçeklerde ise 42'si (item total'da 0.40 değerinin üstünde olmaları koşuluyla) 0.01 seviyesinde anlamlıdır.” Sonucu elde edilmiştir.

Yapı Geçerliliği

Deniz (1994) tarafından yapılan çalışmada “Yapı geçerliği kapsamında ölçeğin tümü ile alt ölçekler arasındaki ilişkilere bakıldığında, elde edilen değerlerin yüksek olduğu görülmüştür. Bu verilerden hareketle, bilgisayara ilgi duyma, bilgisayar kaygısı ve bilgisayarların eğitim öğretimde kullanılması alt ölçeklerinin, ölçeğin ölçmek istediği özelliği içeren boyutlar olduğu” sonucu elde edilmiştir.

Geçerlik ve Güvenirlik Çalışmaları

Deniz (1994) tarafından yapılan çalışmada “3 alt ölçek (bilgisayarlara ilgi duyma, bilgisayar kaygısı ve bilgisayarların eğitim öğretimde kullanılması) ve 42 önermeden oluşan BTÖ-M geliştirilmiştir. BTÖ-M yapılacak araştırmaların amacı doğrultusunda, gerek bütün olarak gerekse ihtiyaç duyulan alt ölçeklerin bağımsız olarak ele alınmasıyla kullanılabilecek nitelikte geçerli ve güvenilir bir araç olarak “ortaya konulmuştur.

3.4. Veri Toplama

Belirlenen veri toplama araçları ortaokullarda görev yapan sosyal bilgiler öğretmenlerine 2017 yılı Mayıs ayının ilk üç haftası ile haziran ayının ilk haftası içerisinde araştırmacı tarafından uygulanmıştır. Uygulama sırasında eğitim-öğretimi

aksatmayacak şekilde, verilerin güvenli ve sağlıklı bir şekilde elde edecek biçimde ölçekler okullara bırakılmış daha sonra araştırmacı tarafından okullardan toplanmıştır. Araştırmaya katılan öğretmenlere ölçekler uygulanmadan önce araştırmanın amaç ve yapısı hakkında gerekli bilgilendirmeler araştırmacı tarafından yapılmıştır. Araştırmada yaşanan sorunlara bakıldığında araştırmacının sahip olduğu kısıtlı zaman ve anket uygulanmak istenen bazı öğretmenlerin araştırmaya katılmak istememeleri, okullarda dönem sonu sınavları ve işlemlerinin olması yaşanan problemler olarak sıralanabilir.

3.5. Veri Analiz Yöntemi

Katılımcılara ait demografik bilgilerin dağılımının belirlenmesi için frekans analizi yapılmıştır. Fatih projesi öz yeterlilik ölçeği, bilgisayara karşı tutum ölçeği ve alt boyutları ile e-içerik geliştirme becerileri, alt boyutlarına ilişkin skorlar ölçeklerin orijinal geçerlilik çalışmalarına uygun olarak skorlandırılmış ve her bir katılımcı için bu ölçeklere ait skorlar elde edilmiştir. Elde edilen bu ölçek skorlarının çeşitli demografik bilgilere göre anlamlı farklılık gösterip göstermediği veriler normal dağılım gösterdiği için parametrik testlerle incelenmiştir. Ölçek ortalamaları iki gruplu değişkenler için (cinsiyet, bilgisayar sahibi olma vb.) bağımsız gruplarda “t” testi, ikiden fazla gruplu (yaş grubu, eğitim düzeyi vb.) değişkenler için tek yönlü varyans analizi (one way ANOVA) ile incelenmiştir. Tek yönlü varyans analizi sonucunda anlamlı düzeyde farklılık olması halinde farklılığın hangi gruptan kaynaklandığının belirlenmesi için TUKEY testi yapılmıştır. Ölçeklerin birbirleriyle ilişkilerinin belirlenmesi için ise korelasyon analizi yapılmış ve korelasyon katsayısı elde edilmiştir.

IV.BÖLÜM

Bulgular ve Yorum

4.1.Cinsiyete Göre Karşılaştırmalara Dayalı Bulgular

FATİH projesi öz yeterlilik inanç düzeyi, bilgisayar tutum ölçeği ve e- içerik geliştirme becerileri ölçeğinin cinsiyete göre ortalamaları ve bu ortalamalar arasındaki farkın anlamlı olup olmadığının tespiti için yapılan bağımsız gruplarda t testi sonucu tablo 4.1sunulmuştur.

Tablo 4.1.Cinsiyete Dayalı Fatih projesi öz yeterlilik inanç düzeyi Karşılaştırma

Cinsiyet		N	Ortalama	Std. Sapma	t	p
Fatih Projesi Öz-Yeterlilik İnanç Düzeyi	Kadın	35	166,31	20,97	-1,088	0,279
	Erkek	68	171,46	23,55		

Tablo 4.1.'e göre FATİH projesi öz yeterlilik inanç düzeyi ölçeği cinsiyete göre anlamlı düzeyde farklılık göstermemektedir ($p>0,05$). Diğer bir ifade ile kız ve erkeklerin Fatih projesi öz yeterlilik inanç düzeyleri eşit seviyededir denilebilir. Sosyal Bilgiler öğretmenlerinin cinsiyete dayalı bilgisayara yönelik tutumları Tablo 4.2.'te sunulmuştur.

Tablo 4.2. Cinsiyete Dayalı Bilgisayara Yönelik Tutum Ölçeği Karşılaştırma

Cinsiyet		N	Ortalama	Std. Sapma	t	p
Bilgisayara Yönelik Tutum Ölçeği	Kadın	35	3,78	0,50	-1,851	0,047*
	Erkek	68	3,98	0,54		
Bilgisayara İlgili Duyma	Kadın	35	3,44	0,66	-2,459	0,016*

Tablo 4.2.(Devamı) Cinsiyete Dayalı Bilgisayara Yönelik Tutum Ölçeği Karşılaştırması

	Erkek	68	3,77	0,63		
	Kadın	35	4,11	0,62		
Bilgisayar Kaygısı	Erkek	68	4,21	0,62	-0,758	0,450
	Kadın	35	3,77	0,46		
Bilgisayarın Eğitim ve Öğretimde Kullanılması	Erkek	68	3,97	0,54	-1,898	0,041*

*p<0,05

Tablo 4.2. incelendiğinde Bilgisayara yönelik tutum ölçeği geneli ile alt boyutlarından bilgisayara ilgi duyma ve bilgisayarın eğitim ve öğretimde kullanılması alt boyutları cinsiyete göre anlamlı düzeyde farklılık gösterirken ($p<0,05$), bilgisayar kaygısı cinsiyete göre anlamlı düzeyde farklılık göstermemektedir ($p>0,05$). Bilgisayara yönelik tutum ölçeği geneli ile alt boyutlarından bilgisayara ilgi duyma ve bilgisayarın eğitim ve öğretimde kullanılması alt boyutları için erkeklerin ortalaması kadınların ortalamasından anlamlı derecede daha büyüktür. Bilgisayar kaygısı için ise kadın ve erkeklerin ortalamaları arasında anlamlı düzeyde farklılık bulunmamaktadır. Sosyal Bilgiler öğretmenlerinin cinsiyete dayalı e-içerik geliştirme becerilerine ilişkin veriler Tablo 4.3.'te sunulmuştur.

Tablo 4.3 Cinsiyete Dayalı E-içerik geliştirme becerileri Karşılaştırma

Cinsiyet	N	Ortalama	Std. Sapma	t	p
	Kadın	35	3,24	0,92	
Eğitsel ve Tasarım Kriterleri	Erkek	67	3,25	0,88	-0,060 0,953
	Kadın	35	2,81	0,78	
Teknik Kriterler	Erkek	67	2,79	0,77	0,146 0,884
	Kadın	35	2,62	1,05	
Animasyon Kriterleri	Erkek	67	2,60	0,92	0,087 0,931
	Kadın	35	2,64	0,92	
Video Kriterleri	Erkek	67	3,03	1,03	-1,877 0,063
Ölçme ve Değerlendirme Kriterleri	Kadın	35	3,02	1,01	-0,993 0,323

Tablo 4.3 (Devamı) Cinsiyete Dayalı E-içerik geliştirme becerileri Karşılaştırma

	Erkek	67	3,24	1,04		
	Kadın	35	2,92	0,93		
Grafik ve Fotoğraf Kriterleri	Erkek	67	3,25	1,11	-1,504	0,136
	Kadın	35	2,89	1,14		
Ses Kriterleri	Erkek	67	3,16	1,07	-1,196	0,235
	Kadın	35	2,89	1,14		

Tablo 4.3 incelendiğinde göre E-içerik geliştirme ölçeği alt boyutlarının hiç birisi cinsiyete göre anlamlı düzeyde farklılık göstermemektedir ($p>0,05$). Diğer bir ifade ile kadın ve erkeklerin e-içerik geliştirme becerileri aynı seviyededir denilebilir.

4.2.Yaş gruplarına Göre Karşılaştırmalara Dayalı Bulgular

FATİH projesi öz yeterlilik inanç düzeyi, bilgisayar tutum ölçeği ve e- içerik geliştirme becerileri ölçeğinin yaş gruplarına göre ortalamaları ve bu ortalamalar arasındaki farkın anlamlı olup olmadığının tespiti için yapılan tek yönlü varyans analizi (One Way ANOVA) sonuçları verilmiştir. Sosyal Bilgiler öğretmenlerinin Yaş gruplarına Dayalı Fatih projesi öz yeterlilik inanç düzeyi ilişkin veriler Tablo 4.4.'de Sunulmuştur.

Tablo 4.4.Yaş gruplarına Dayalı Fatih projesi öz yeterlilik inanç düzeyi Karşılaştırma

	N	Ortalama	Std. Sapma	F	p
	20-25	17	167,2	15,3	
	25-30	55	171,2	22,9	
Fatih Projesi Öz-Yeterlilik İnanç Düzeyi	30-35	23	163,2	26,9	2,311
	40+	7	187,7	13,0	0,081
	Total	102	169,9	22,8	

Tablo 4.4. incelendiğinde Tek yönlü varyans analizi sonuçlarına göre; fatih projesi öz yeterlilik inanç düzeyi yaş gruplarına göre anlamlı düzeyde farklılık göstermemektedir ($p>0,05$). Diğer bir ifade ile farklı yaş gruplarında olan kişilerin

fatih projesi öz yeterlilik inanç düzeyleri aynı seviyededir denilebilir. Sosyal Bilgiler öğretmenlerinin Yaş gruplarına Dayalı Yönelik Tutum Ölçeğine ilişkin veriler Tablo 4.5. Sunulmuştur.

Tablo 4.5.Yaş gruplarına Dayalı Yönelik Tutum Ölçeği Karşılaştırma

		N	Ortalama	Std. Sapma	F	p
Bilgisayara Yönelik Tutum Ölçeği	20-25	17	3,9	0,5	0,076	0,973
	25-30	55	3,9	0,6		
	30-35	23	3,9	0,5		
	40+	7	3,9	0,6		
	Total	102	3,9	0,5		
Bilgisayara İlgili Duyma	20-25	17	3,6	0,6	0,232	0,874
	25-30	55	3,6	0,7		
	30-35	23	3,7	0,6		
	40+	7	3,7	0,7		
	Total	102	3,7	0,7		
Bilgisayar Kaygısı	20-25	17	4,2	0,5	0,028	0,994
	25-30	55	4,2	0,6		
	30-35	23	4,2	0,7		
	40+	7	4,2	0,6		
	Total	102	4,2	0,6		
Bilgisayarın Eğitim ve Öğretimde Kullanılması	20-25	17	3,9	0,5	0,110	0,954
	25-30	55	3,9	0,6		
	30-35	23	3,9	0,5		
	40+	7	3,8	0,6		
	Total	102	3,9	0,5		

Tablo 4.5.'e bakıldığında Bilgisayara yönelik tutum ölçeği geneli ile alt boyutları yaş gruplarına göre anlamlı düzeyde farklılık göstermemektedir ($p>0,05$). Diğer bir ifade ile farklı yaş gruplarında bulunan kişilerin bilgisayara yönelik tutum düzeyleri aynı seviyededir denilebilir. Sosyal Bilgiler öğretmenlerinin Yaş

Gruplarına Dayalı E-içerik geliştirme becerilerine ilişkin veriler Tablo 4.6.'da Sunulmuştur.

Tablo 4.6. Yaş Gruplarına Dayalı E-içerik geliştirme becerileri Karşılaştırma

		N	Ortalama	Std. Sapma	F	p
Eğitsel ve Tasarım Kriterleri	20-25	17	3,5	0,7	2,491	0,065
	25-30	54	3,3	0,9		
	30-35	23	3,2	0,8		
	40+	7	2,5	0,8		
	Total	101	3,3	0,9		
Teknik Kriterler	20-25	17	2,8	0,7	0,081	0,970
	25-30	54	2,8	0,8		
	30-35	23	2,9	0,8		
	40+	7	2,8	0,9		
	Total	101	2,8	0,8		
Animasyon Kriterleri	20-25	17	2,8	0,9	0,434	0,729
	25-30	54	2,5	0,9		
	30-35	23	2,6	1,0		
	40+	7	2,9	1,2		
	Total	101	2,6	1,0		
Video Kriterleri	20-25	17	3,2	0,7	0,663	0,577
	25-30	54	2,8	1,1		
	30-35	23	2,8	1,1		
	40+	7	3,0	0,9		
	Total	101	2,9	1,0		
Ölçme ve Değerlendirme Kriterleri	20-25	17	3,6	0,8	1,386	0,252
	25-30	54	3,1	1,0		
	30-35	23	3,0	1,2		
	40+	7	2,8	0,8		
	Total	101	3,2	1,0		
Grafik ve Fotoğraf Kriterleri	20-25	17	3,5	0,9	1,109	0,349
	25-30	54	3,1	1,0		
	30-35	23	3,1	1,2		
	40+	7	2,7	0,8		
	Total	101	3,1	1,0		

Tablo 4.6.(Devamı) Yaş Gruplarına Dayalı E-içerik geliştirme becerileri Karşılaştırma

	Total	101	3,1	1,1		
	20-25	17	3,4	0,9		
	25-30	54	3,0	1,1		
Ses Kriterleri	30-35	23	3,1	1,2	0,846	0,472
	40+	7	2,7	0,8		
	Total	101	3,1	1,1		

Tablo 4.6. incelendiğinde E-içerik geliştirme becerileri alt boyutları yaş gruplarına göre anlamlı düzeyde farklılık göstermemektedir ($p>0,05$). Diğer bir ifade ile farklı yaş gruplarında bulunan kişilerin e- içerik geliştirme düzeyleri aynı seviyededir denilebilir

4.3.Mezun Olunan Lise Türüne Göre Karşılaştırmalara Dayalı Bulgular

FATİH projesi öz yeterlilik inanç düzeyi, bilgisayar tutum ölçeği ve e- içerik geliştirme becerileri ölçeğinin mezun olunan lise türüne göre ortalamaları ve bu ortalamalar arasındaki farkın anlamlı olup olmadığının tespiti için yapılan tek yönlü varyans analizi (One Way ANOVA) sonuçları verilmiştir. Sosyal Bilgiler öğretmenlerinin Mezun Olunan Lise Türüne Göre Fatih projesi öz yeterlilik inanç düzeyine ilişkin veriler Tablo 4.7.'de Sunulmuştur.

Tablo 4.7. Mezun Olunan Lise Türüne Göre Fatih projesi öz yeterlilik inanç düzeyi Karşılaştırma

	N	Ortalama	Std. Sapma	F	p
Sosyal Bilimler Lisesi	3	179,00	31,32		
Anadolu Lisesi	22	166,95	16,69		
Meslek lisesi	6	170,17	35,73		
Genel lise	66	169,82	23,76	0,203	0,936
Diğer	4	167,75	12,37		
Total	101	169,41	22,76		

Tablo 4.7. 'ye bakıldığında FATİH projesi öz yeterlilik inanç düzeyi mezun olunan okul türüne göre anlamlı düzeyde farklılık bulunmaktadır. Diğer bir ifade ile

farklı okul türünden mezun olan bireylerin ortalamaları arasında anlamlı düzeyde farklılık bulunmamaktadır. Sosyal Bilgiler öğretmenlerinin Mezun Olunan Lise Türüne Göre Bilgisayara Yönelik Tutum Ölçeğine ilişkin veriler Tablo 4.8. Sunulmuştur.

Tablo 4.8. Mezun Olunan Lise Türüne Göre Bilgisayara Yönelik Tutum Ölçeği Karşılaştırma

		N	Ortalama	Std. Sapma	F	p
Bilgisayara Yönelik Tutum Ölçeği	Sosyal Bilimler Lisesi	3	4,33	0,56	0,534	0,711
	Anadolu Lisesi	22	3,95	0,54		
	Meslek lisesi	6	3,91	0,71		
	Genel lise	66	3,88	0,52		
	Diğer	4	3,96	0,33		
	Total	101	3,92	0,53		
Bilgisayara İlgi Duyma	Sosyal Bilimler Lisesi	3	4,03	0,94	0,348	0,845
	Anadolu Lisesi	22	3,65	0,71		
	Meslek lisesi	6	3,74	0,81		
	Genel lise	66	3,65	0,63		
	Diğer	4	3,46	0,67		
	Total	101	3,66	0,66		
Bilgisayar Kaygısı	Sosyal Bilimler Lisesi	3	4,67	0,31	0,661	0,620
	Anadolu Lisesi	22	4,25	0,51		
	Meslek lisesi	6	4,16	0,74		
	Genel lise	66	4,14	0,64		
	Diğer	4	4,28	0,21		
	Total	101	4,19	0,60		
Bilgisayarın Eğitim ve Öğretimde Kullanılması	Sosyal Bilimler Lisesi	3	4,31	0,60	0,760	0,554
	Anadolu Lisesi	22	3,95	0,54		
	Meslek lisesi	6	3,87	0,66		
	Genel lise	66	3,87	0,50		
	Diğer	4	4,13	0,33		
	Total	101	3,91	0,52		

Tablo 4.8. incelendiğinde Bilgisayara yönelik tutum ölçeği geneli ve alt boyutları mezun olunan okul türüne göre anlamlı düzeyde farklılık göstermemektedir ($p>0,05$). Diğer bir ifade ile farklı okul türlerinden mezun olan bireylerin bilgisayara tutum ölçeği geneli ve alt boyutları aynı düzeydedir. Sosyal Bilgiler öğretmenlerinin Mezun Olunan Lise Türüne Göre E-içerik geliştirme becerilerine ilişkin veriler Tablo 4.9. Sunulmuştur.

Tablo 4.9. Mezun Olunan Lise Türüne Göre E-içerik geliştirme becerileri Karşılaştırma

		N	Ortalama	Std. Sapma	F	p
Eğitsel ve Tasarım Kriterleri	Türkçe-matematik	10	3,62	0,75	0,867	0,424
	Fen bilimleri	4	3,33	0,69		
	Sosyal bilimler	68	3,22	0,94		
	Total	82	3,27	0,91		
Teknik Kriterler	Türkçe-matematik	10	3,09	1,03	0,803	0,452
	Fen bilimleri	4	2,61	0,97		
	Sosyal bilimler	68	2,77	0,76		
	Total	82	2,80	0,80		
Animasyon Kriterleri	Türkçe-matematik	10	2,97	1,24	0,817	0,446
	Fen bilimleri	4	2,45	1,18		
	Sosyal bilimler	68	2,55	0,95		
	Total	82	2,60	0,99		
Video Kriterleri	Türkçe-matematik	10	3,00	0,98	0,073	0,929
	Fen bilimleri	4	3,00	1,04		
	Sosyal bilimler	68	2,88	1,04		
	Total	82	2,90	1,02		
Ölçme ve Değerlendirme Kriterleri	Türkçe-matematik	10	3,42	0,98	0,401	0,671
	Fen bilimleri	4	3,40	1,14		
	Sosyal bilimler	68	3,14	1,06		
	Total	82	3,19	1,04		
Grafik ve Fotoğraf Kriterleri	Türkçe-matematik	10	3,50	1,03	0,637	0,531
	Fen bilimleri	4	3,17	0,96		
	Sosyal bilimler	68	3,09	1,09		
	Total	82	3,14	1,07		
Ses Kriterleri	Türkçe-matematik	10	3,27	1,23	0,422	0,657
	Fen bilimleri	4	2,67	0,47		
	Sosyal bilimler	68	3,04	1,13		
	Total	82	3,05	1,11		

Tablo 4.9. incelendiğinde E-içerik geliştirme ölçeği alt boyutları mezun olunan okul türüne göre anlamlı düzeyde farklılık göstermemektedir ($p>0,05$). Diğer

bir ifade ile farklı okul türlerinden mezun olan bireylerin bilgisayara tutum ölçeği geneli ve alt boyutları aynı düzeydedir.

4.4. Lise Mezuniyet Alanına Göre Karşılaştırmalara Dayalı Bulgular

FATİH projesi öz yeterlilik inanç düzeyi, bilgisayar tutum ölçeği ve e- içerik geliştirme becerileri ölçeğinin lise mezuniyet alanına göre ortalamaları ve bu ortalamalar arasındaki farkın anlamlı olup olmadığının tespiti için yapılan tek yönlü varyans analizi (One Way ANOVA) sonuçları verilmiştir. Sosyal Bilgiler öğretmenlerinin Mezun Olunan Lise Mezuniyet Alanına Göre Fatih projesi öz yeterlilik inanç düzeyine ilişkin veriler Tablo 4.10. sunulmuştur.

Tablo 4.10. Mezun Olunan Lise Mezuniyet Alanına Göre Fatih projesi öz yeterlilik inanç düzeyi Karşılaştırma

		N	Ortalama	Std. Sapma	F	p
Fatih Projesi Öz-Yeterlilik İnanç Düzeyi	Türkçe-matematik	10	172,00	10,95	1,373	0,259
	Fen bilimleri	4	189,75	6,85		
	Sosyal bilimler	69	171,06	23,41		
	Total	83	172,07	22,03		

Tablo 4.10. incelendiğinde FATİH projesi öz yeterlilik inanç ölçeği lise mezuniyet alanına göre anlamlı düzeyde farklılık göstermemektedir ($p>0,05$). Diğer bir ifade ile farklı alanlardan mezun olan bireylerin Fatih projesi öz yeterlilik inanç ölçeği aynı seviyededir. Sosyal Bilgiler öğretmenlerinin Mezun Olunan Lise Mezuniyet Alanına Göre Bilgisayara Yönelik Tutum Ölçeğine ilişkin veriler Tablo 4.11. sunulmuştur.

Tablo 4.11. Mezun Olunan Lise Mezuniyet Alanına Göre Bilgisayara Yönelik Tutum Ölçeği Karşılaştırma

		N	Ortalama	Std. Sapma	F	p
Bilgisayara Yönelik Tutum Ölçeği	Türkçe-matematik	10	3,84	0,53	0,161	0,852
	Fen bilimleri	4	3,99	0,39		
	Sosyal bilimler	69	3,93	0,54		
	Total	83	3,93	0,53		
Bilgisayara İlgili Duyuma	Türkçe-matematik	10	3,43	0,84	1,042	0,357
	Fen bilimleri	4	3,92	0,58		
	Sosyal bilimler	69	3,71	0,63		
	Total	83	3,69	0,65		
Bilgisayar Kaygısı	Türkçe-matematik	10	4,30	0,42	0,193	0,824
	Fen bilimleri	4	4,13	0,50		
	Sosyal bilimler	69	4,18	0,64		
	Total	83	4,19	0,61		
Bilgisayarın Eğitim ve Öğretimde Kullanılması	Türkçe-matematik	10	3,79	0,45	0,434	0,650
	Fen bilimleri	4	4,05	0,23		
	Sosyal bilimler	69	3,93	0,55		
	Total	83	3,92	0,53		

Tablo 4.11.incelendiğinde Bilgisayar tutum ölçeği geneli ve alt boyutları lise mezuniyet alanına göre anlamlı farklılık göstermemektedir ($p>0,05$). Diğer bir ifade ile farklı lise mezuniyet alanlarına sahip bireylerin bilgisayar tutum ölçeği genel düzeyi ve alt boyutları düzeyleri aynı seviyededir. Sosyal Bilgiler öğretmenlerinin

Mezun Olunan Lise Mezuniyet Alanına Göre E-içerik geliştirme becerilerine ilişkin veriler Tablo 4.12. sunulmuştur.

Tablo 4.12. Mezun Olunan Lise Mezuniyet Alanına Göre E-içerik geliştirme becerileri Karşılaştırma

		N	Ortalama	Std. Sapma	F	p
Eğitsel ve Tasarım Kriterleri	Türkçe-matematik	10	3,62	0,75	0,867	0,424
	Fen bilimleri	4	3,33	0,69		
	Sosyal bilimler	68	3,22	0,94		
	Total	82	3,27	0,91		
Teknik Kriterler	Türkçe-matematik	10	3,09	1,03	0,803	0,452
	Fen bilimleri	4	2,61	0,97		
	Sosyal bilimler	68	2,77	0,76		
	Total	82	2,80	0,80		
Animasyon Kriterleri	Türkçe-matematik	10	2,97	1,24	0,817	0,446
	Fen bilimleri	4	2,45	1,18		
	Sosyal bilimler	68	2,55	0,95		
	Total	82	2,60	0,99		
Video Kriterleri	Türkçe-matematik	10	3,00	0,98	0,073	0,929
	Fen bilimleri	4	3,00	1,04		
	Sosyal bilimler	68	2,88	1,04		
	Total	82	2,90	1,02		
Ölçme ve Değerlendirme Kriterleri	Türkçe-matematik	10	3,42	0,98	0,401	0,671
	Fen bilimleri	4	3,40	1,14		
	Sosyal bilimler	68	3,14	1,06		
	Total	82	3,19	1,04		
Grafik ve Fotoğraf Kriterleri	Türkçe-matematik	10	3,50	1,03	0,637	0,531
	Fen bilimleri	4	3,17	0,96		

Tablo 4.12.(Devamı) Mezun Olunan Lise Mezuniyet Alanına Göre E-içerik geliştirme becerileri Karşılaştırma

Ses Kriterleri	Sosyal bilimler	68	3,09	1,09	0,422	0,657
	Total	82	3,14	1,07		
	Türkçe-matematik	10	3,27	1,23		
	Fen bilimleri	4	2,67	0,47		
	Sosyal bilimler	68	3,04	1,13		
	Total	82	3,05	1,11		

Tablo 4.12. incelendiğinde E-içerik geliştirme becerileri alt boyutları lise mezuniyet alanına göre anlamlı farklılık göstermemektedir ($p>0,05$). Diğer bir ifade ile farklı lise mezuniyet alanlarına sahip bireylerin e-içerik geliştirme becerileri alt boyutları düzeyleri aynı seviyededir.

4.5. Mezun Olunan Fakülteye Göre Karşılaştırmalara Dayalı Bulgular

FATİH projesi öz yeterlilik inanç düzeyi, bilgisayar tutum ölçeği ve e- içerik geliştirme becerileri ölçeğinin mezun olunan fakülteye göre ortalamaları ve bu ortalamalar arasındaki farkın anlamlı olup olmadığının tespiti için yapılan tek yönlü varyans analizi (One Way ANOVA) sonuçları verilmiştir. Sosyal Bilgiler öğretmenlerinin Mezun Olunan Fakülteye Göre Fatih projesi öz yeterlilik inanç düzeyine ilişkin veriler Tablo 4.13. sunulmuştur.

Tablo 4.13. Mezun Olunan Fakülteye Göre Fatih Projesi Öz Yeterlilik İnanç Düzeyi Karşılaştırma

				N	Ortalama	Std. Sapma	F	p
Fatih Projesi Öz-Yeterlilik İnanç Düzeyi			Eğitim fakültesi	94	170,37	23,17	0,057	0,945
			Yüksekokul/Akademi	3	171,33	5,03		
			Diğer	3	166,00	18,33		
			Total	100	170,27	22,63		

Tablo 4.13. incelendiğinde FATİH projesi öz yeterlilik inanç düzeyi mezun olunan fakülteye göre anlamlı düzeyde farklılık göstermemektedir ($p>0,05$). Diğer bir ifade ile farklı fakülteden mezun olan bireylerin fatih projesi öz yeterlilik inanç düzeyi eşit düzeydedir denilebilir. Mezun Olunan Fakülteye Göre Bilgisayara Yönelik Tutum Ölçeğine ilişkin veriler Tablo 4.14. sunulmuştur.

Tablo 4.14. Mezun Olunan Fakülteye Göre Bilgisayara Yönelik Tutum Ölçeği Karşılaştırma

		N	Ortalama	Std. Sapma	F	p
Eğitsel ve Tasarım Kriterleri	Türkçe-matematik	10	3,62	0,75	0,867	0,424
	Fen bilimleri	4	3,33	0,69		
	Sosyal bilimler	68	3,22	0,94		
	Total	82	3,27	0,91		
Teknik Kriterler	Türkçe-matematik	10	3,09	1,03	0,803	0,452
	Fen bilimleri	4	2,61	0,97		
	Sosyal bilimler	68	2,77	0,76		
	Total	82	2,80	0,80		
Animasyon Kriterleri	Türkçe-matematik	10	2,97	1,24	0,817	0,446
	Fen bilimleri	4	2,45	1,18		
	Sosyal bilimler	68	2,55	0,95		
	Total	82	2,60	0,99		
Video Kriterleri	Türkçe-matematik	10	3,00	0,98	0,073	0,929
	Fen bilimleri	4	3,00	1,04		
	Sosyal bilimler	68	2,88	1,04		
	Total	82	2,90	1,02		
Ölçme ve Değerlendirme Kriterleri	Türkçe-matematik	10	3,42	0,98	0,401	0,671
	Fen bilimleri	4	3,40	1,14		
	Sosyal bilimler	68	3,14	1,06		
	Total	82	3,19	1,04		
Grafik ve Fotoğraf Kriterleri	Türkçe-matematik	10	3,50	1,03	0,637	0,531
	Fen bilimleri	4	3,17	0,96		
	Sosyal bilimler	68	3,09	1,09		
	Total	82	3,14	1,07		
Ses Kriterleri	Türkçe-matematik	10	3,27	1,23	0,422	0,657
	Fen bilimleri	4	2,67	0,47		
	Sosyal bilimler	68	3,04	1,13		
	Total	82	3,05	1,11		

4.14. incelendiğinde Bilgisayara yönelik tutum ölçeği geneli ve alt boyutları mezun olunan fakülteye göre anlamlı düzeyde farklılık göstermemektedir ($p>0,05$). Diğer bir ifade ile farklı fakülteden mezun olan bireylerin bilgisayar tutum ölçeği geneli ve alt boyutları eşit düzeydedir denilebilir. Sosyal Bilgiler öğretmenlerinin Mezun Olunan Fakülteye Göre E-içerik geliştirme becerilerine ilişkin veriler Tablo 4.15. sunulmuştur.

Tablo 4.15. Mezun Olunan Fakülteye Göre E-içerik geliştirme becerileri Karşılaştırma

		N	Ortalama	Std. Sapma	F	p
Eğitsel ve Tasarım Kriterleri	Eğitim fakültesi	93	3,24	0,91	0,160	0,852
	Yüksekokul/Akademi	3	3,10	0,85		
	Diğer	3	2,97	0,58		
	Total	99	3,23	0,89		
Teknik Kriterler	Eğitim fakültesi	93	2,83	0,77	1,972	0,145
	Yüksekokul/Akademi	3	2,11	1,02		
	Diğer	3	2,26	0,55		
	Total	99	2,79	0,78		
Animasyon Kriterleri	Eğitim fakültesi	93	2,66	0,96	1,558	0,216
	Yüksekokul/Akademi	3	2,19	1,05		
	Diğer	3	1,78	0,69		
	Total	99	2,62	0,96		
Video Kriterleri	Eğitim fakültesi	93	2,93	1,02	1,453	0,239
	Yüksekokul/Akademi	3	2,39	0,54		
	Diğer	3	2,06	0,42		
	Total	99	2,88	1,01		
Ölçme ve Değerlendirme Kriterleri	Eğitim fakültesi	93	3,16	1,04	0,334	0,717
	Yüksekokul/Akademi	3	3,13	0,81		
	Diğer	3	2,67	0,58		
	Total	99	3,14	1,02		
Grafik ve Fotoğraf Kriterleri	Eğitim fakültesi	93	3,14	1,08	0,620	0,540
	Yüksekokul/Akademi	3	3,11	0,84		
	Diğer	3	2,44	0,77		
	Total	99	3,12	1,07		
Ses Kriterleri	Eğitim fakültesi	93	3,07	1,11	0,498	0,609
	Yüksekokul/Akademi	3	2,89	1,50		
	Diğer	3	2,44	0,51		
	Total	99	3,05	1,10		

4.15. incelendiğinde E-içerik geliştirme becerileri ölçeği geneli ve alt boyutları mezun olunan fakülteye göre anlamlı düzeyde farklılık göstermemektedir ($p>0,05$). Diğer bir ifade ile farklı fakülteden mezun olan bireylerin e-içerik geliştirme becerileri alt boyutları eşit düzeydedir denilebilir.

4.6. Şahsa Ait Bilgisayar Olma Durumuna Göre Karşılaştırmalara Dayalı Bulgular

Fatih projesi öz yeterlilik inanç düzeyi, bilgisayar tutum ölçeği ve e- içerik geliştirme becerileri ölçeğinin şahsa ait bilgisayar olma durumuna göre ortalamaları ve bu ortalamalar arasındaki farkın anlamlı olup olmadığının tespiti için yapılan tek yönlü varyans analizi (One Way ANOVA) sonuçları verilmiştir. Sosyal Bilgiler öğretmenlerinin Şahsa Ait Bilgisayar Olma Durumuna Göre Fatih projesi öz yeterlilik inanç düzeyine ilişkin veriler Tablo 4.16.'da sunulmuştur.

Tablo 4.16. Şahsa Ait Bilgisayar Olma Durumuna Göre Fatih projesi öz yeterlilik inanç düzeyi Karşılaştırma

Şahsımıza ait bilgisayar var mı?					N	Ortalama	Std. Sapma	F	p
Fatih Projesi Öz-Yeterlilik İnanç Düzeyi	Evet	93	171,63	21,86	2,834	0,006*			
	Hayır	9	149,78	24,65					

* $p<0,05$

Tablo 4.16. incelendiğinde FATİH projesi öz yeterlilik inanç düzeyleri şahsa ait bilgisayar olma durumuna göre anlamlı düzeyde farklılık göstermektedir ($p<0,05$). Şahsi bilgisayar olan kişilerin fatih projesi öz yeterlilik inanç düzeyi şahsi bilgisayar olmayanlardan anlamlı derecede daha yüksektir. Sosyal Bilgiler öğretmenlerinin Şahsa Ait Bilgisayar Olma Durumuna Göre Yönelik Tutum Ölçeğine ilişkin veriler Tablo 4.17.'de sunulmuştur.

Tablo 4.17. Şahsa Ait Bilgisayar Olma Durumuna Göre Yönelik Tutum Ölçeği Karşılaştırma

				N	Ortalama	Std. Sapma	F	p
Şahsınıza ait bilgisayar var mı?								
Bilgisayara Yönelik Tutum Ölçeği			Evet	93	3,92	0,53	0,817	0,416
			Hayır	9	3,77	0,58		
Bilgisayara İlgi Duyma			Evet	93	3,68	0,64	1,015	0,313
			Hayır	9	3,44	0,80		
Bilgisayar Kaygısı			Evet	93	4,18	0,62	0,364	0,716
			Hayır	9	4,10	0,59		
Bilgisayarın Eğitim ve Öğretimde Kullanılması			Evet	93	3,92	0,52	1,113	0,268
			Hayır	9	3,72	0,54		

Tablo 4.17. incelendiğinde Bilgisayara yönelik tutum ölçeği geneli ve alt boyutları şahsa ait bilgisayar olma durumuna göre anlamlı düzeyde farklılık göstermemektedir ($p>0,05$). Diğer bir ifade şahsi bilgisayarı olan ve olmayan bireylerin bilgisayara yönelik tutum ölçeği geneli ve alt boyutları düzeyi aynı seviyededir. Sosyal Bilgiler öğretmenlerinin Şahsa Ait Bilgisayar Olma Durumuna Göre E-İçerik geliştirme becerilerine ilişkin veriler Tablo 4.18.'de sunulmuştur.

Tablo 4.18. Şahsa Ait Bilgisayar Olma Durumuna Göre E-İçerik geliştirme becerileri Karşılaştırma

		N	Ortalama	Std. Sapma	F	p
Eğitsel ve Tasarım Kriterleri	Eğitim fakültesi	93	3,24	0,91	0,160	0,852
	Yüksekokul/Akademi	3	3,10	0,85		
	Diğer	3	2,97	0,58		
	Total	99	3,23	0,89		
Teknik Kriterler	Eğitim fakültesi	93	2,83	0,77	1,972	0,145
	Yüksekokul/Akademi	3	2,11	1,02		
	Diğer	3	2,26	0,55		

**Tablo 4.18.(Devamı) Şahsa Ait Bilgisayar Olma Durumuna Göre E-
içerik geliştirme becerileri Karşılaştırma**

	Total	99	2,79	0,78		
Animasyon Kriterleri	Eğitim fakültesi	93	2,66	0,96	1,558	0,216
	Yüksekokul/Akademi	3	2,19	1,05		
	Diğer	3	1,78	0,69		
	Total	99	2,62	0,96		
Video Kriterleri	Eğitim fakültesi	93	2,93	1,02	1,453	0,239
	Yüksekokul/Akademi	3	2,39	0,54		
	Diğer	3	2,06	0,42		
	Total	99	2,88	1,01		
Ölçme ve Değerlendirme Kriterleri	Eğitim fakültesi	93	3,16	1,04	0,334	0,717
	Yüksekokul/Akademi	3	3,13	0,81		
	Diğer	3	2,67	0,58		
	Total	99	3,14	1,02		
Grafik ve Fotoğraf Kriterleri	Eğitim fakültesi	93	3,14	1,08	0,620	0,540
	Yüksekokul/Akademi	3	3,11	0,84		
	Diğer	3	2,44	0,77		
	Total	99	3,12	1,07		
Ses Kriterleri	Eğitim fakültesi	93	3,07	1,11	0,498	0,609
	Yüksekokul/Akademi	3	2,89	1,50		
	Diğer	3	2,44	0,51		
	Total	99	3,05	1,10		

Tablo 4.18. incelendiğinde E-içerik geliştirme becerileri alt boyutları şahsa ait bilgisayar olma durumuna göre anlamlı düzeyde farklılık göstermemektedir ($p>0,05$). Diğer bir ifade şahsi bilgisayarı olan ve olmayan bireylerin e-içerik geliştirme becerileri alt boyutları düzeyi aynı seviyededir.

4.7. Herhangi Bir Bilgisayar Sertifikası Olma Durumuna Göre Karşılaştırmalara Dayalı Bulgular

FATİH projesi öz yeterlilik inanç düzeyi, bilgisayar tutum ölçeği ve e- içerik geliştirme becerileri ölçeğinin herhangi bir bilgisayar sertifikası olma durumuna göre ortalamaları ve bu ortalamalar arasındaki farkın anlamlı olup olmadığının tespiti için yapılan tek yönlü varyans analizi (One Way ANOVA) sonuçları verilmiştir. Sosyal Bilgiler öğretmenlerinin Herhangi Bir Bilgisayar Sertifikası Olma Durumuna Göre

FATİH projesi öz yeterlilik inanç düzeyine ilişkin veriler Tablo 4.19.'da sunulmuştur.

Tablo 4.19. Herhangi Bir Bilgisayar Sertifikası Olma Durumuna Göre Fatih projesi öz yeterlilik inanç düzeyi Karşılaştırma

Herhangi bir bilgisayar sertifikanız var mı?	N	Ortalama	Std. Sapma	F	p
Fatih Projesi Öz- Evet	31	172,84	22,60	0,886	0,378
Yeterlilik İnanç Düzeyi Hayır	62	168,44	22,57		

Tablo 4.19. incelendiğinde FATİH projesi öz yeterlilik ölçeği herhangi bir bilgisayar sertifikasına sahip olma durumuna göre anlamlı düzeyde farklılık göstermemektedir ($p>0,05$). Diğer bir ifade ile herhangi bir bilgisayar sertifikası olan ve olmayan bireylerin fatih projesi öz yeterlilik inanç düzeyi aynı seviyededir denilebilir. Sosyal Bilgiler öğretmenlerinin Herhangi Bir Bilgisayar Sertifikası Olma Durumuna Göre Yönelik Tutum Ölçeğine ilişkin veriler Tablo 4.20.'de sunulmuştur.

Tablo 4.20. Herhangi Bir Bilgisayar Sertifikası Olma Durumuna Göre Yönelik Tutum Ölçeği Karşılaştırma

Herhangi bir bilgisayar sertifikanız var mı?				N	Ortalama	Std. Sapma	F	p
Bilgisayara Yönelik Tutum Ölçeği	Evet	31	3,91	0,63	-0,040	0,968		
	Hayır	62	3,92	0,50				
Bilgisayara İlgili Duyma	Evet	31	3,72	0,64	0,576	0,566		
	Hayır	62	3,64	0,68				
Bilgisayar Kaygısı	Evet	31	4,09	0,78	-0,964	0,338		
	Hayır	62	4,23	0,53				
Bilgisayarın Eğitim ve Öğretimde Kullanılması	Evet	31	3,96	0,62	0,593	0,555		
	Hayır	62	3,89	0,48				

Tablo 4.20. incelendiğinde Bilgisayara yönelik tutum ölçeği geneli ve alt boyutları herhangi bir bilgisayar sertifikasına sahip olma durumuna göre anlamlı

düzeyde farklılık göstermemektedir ($p>0,05$). Diğer bir ifade ile herhangi bir bilgisayar sertifikası olan ve olmayan bireylerin bilgisayara karşı tutum ölçeği genel düzeyi ve alt boyutları aynı seviyededir denilebilir. Sosyal Bilgiler öğretmenlerinin Herhangi Bir Bilgisayar Sertifikası Olma Durumuna Göre E-içerik geliştirme becerilerine ilişkin veriler Tablo 4.21.'de sunulmuştur.

Tablo 4.21. Herhangi Bir Bilgisayar Sertifikası Olma Durumuna Göre E-içerik geliştirme becerileri Karşılaştırma

Herhangi bir bilgisayar sertifikanız var mı?		N	Ortalama	Std. Sapma	F	p
Eğitsel ve Tasarım Kriterleri	Evet	31	2,95	0,78	-1,854	0,067
	Hayır	61	3,32	0,95		
Teknik Kriterler	Evet	31	2,59	0,66	-1,382	0,171
	Hayır	61	2,83	0,84		
Animasyon Kriterleri	Evet	31	2,33	0,86	-1,632	0,106
	Hayır	61	2,67	1,00		
Video Kriterleri	Evet	31	2,61	1,01	-1,590	0,115
	Hayır	61	2,96	0,99		
Ölçme ve Değerlendirme Kriterleri	Evet	31	2,97	1,00	-0,997	0,322
	Hayır	61	3,20	1,06		
Grafik ve Fotoğraf Kriterleri	Evet	31	2,91	1,03	-1,081	0,282
	Hayır	61	3,17	1,09		
Ses Kriterleri	Evet	31	2,76	1,09	-1,449	0,151
	Hayır	61	3,11	1,11		

Tablo 4.21. incelendiğinde E-içerik geliştirme becerileri alt boyutları herhangi bir bilgisayar sertifikasına sahip olma durumuna göre anlamlı düzeyde farklılık göstermemektedir ($p>0,05$). Diğer bir ifade ile herhangi bir bilgisayar sertifikası olan ve olmayan bireylerin e-içerik geliştirme ölçeği alt boyutları aynı seviyededir denilebilir.

4.8. Haftalık Bilgisayar Kullanma Süresine Göre Karşılaştırmalara Dayalı Bulgular

FATİH projesi öz yeterlilik inanç düzeyi, bilgisayar tutum ölçeği ve e- içerik geliştirme becerileri ölçeğinin haftalık bilgisayar kullanma durumuna göre ortalamaları ve bu ortalamalar arasındaki farkın anlamlı olup olmadığının tespiti için yapılan tek yönlü varyans analizi (One Way ANOVA) sonuçları verilmiştir. Sosyal Bilgiler öğretmenlerinin Haftalık Bilgisayar Kullanma Süresine Göre Fatih projesi öz yeterlilik inanç düzeyi Tablo 4.24.'de sunulmuştur.

Tablo 4.22.Haftalık Bilgisayar Kullanma Süresine Göre FATİH projesi öz yeterlilik inanç düzeyi Karşılaştırma

		N	Ortalama	Std. Sapma	F	p
Fatih Projesi Öz-Yeterlilik İnanç Düzeyi	0-5	41	169,71	19,93	0,827	0,552
	5-10	25	171,12	29,64		
	10-15	12	164,67	28,66		
	15-20	13	173,77	15,99		
	20-25	4	174,50	3,70		
	25-30	2	140,00	8,49		
	30-35	4	177,00	15,79		
	Total	101	169,87	22,93		

Tablo 4.22. incelendiğinde FATİH projesi öz yeterlilik ölçeği haftalık bilgisayar kullanma süresine göre anlamlı düzeyde farklılık göstermemektedir ($p>0,05$). Diğer bir ifade ile farklı sürelerde bilgisayar kullanan bireylerin fatih projesi öz yeterlilik inanç düzeyi aynı seviyededir denilebilir. Sosyal Bilgiler öğretmenlerinin Haftalık Bilgisayar Kullanma Süresine Göre Yönelik Tutum Ölçeğine ilişkin veriler Tablo 2.23 . 'te sunulmuştur.

Tablo 2.23 .Haftalık Bilgisayar Kullanma Süresine Göre Yönelik Tutum Ölçeği Karşılaştırma

		N	Ortalama	Std. Sapma	F	p
Bilgisayara Yönelik Tutum Ölçeği	0-5	41	3,81	0,50	1,480	0,193
	5-10	25	4,02	0,46		
	10-15	12	3,99	0,56		
	15-20	13	4,05	0,57		
	20-25	4	3,51	0,56		
	25-30	2	3,51	0,03		
	30-35	4	4,18	0,58		
	Total	101	3,91	0,52		
Bilgisayara İlgi Duyma	0-5	41	3,54	0,62	1,544	0,173
	5-10	25	3,78	0,55		
	10-15	12	3,72	0,77		
	15-20	13	3,92	0,75		
	20-25	4	3,23	0,48		
	25-30	2	2,96	0,06		
	30-35	4	3,85	0,85		
	Total	101	3,66	0,65		
Bilgisayar Kaygısı	0-5	41	4,06	0,63	1,070	0,386
	5-10	25	4,27	0,55		
	10-15	12	4,31	0,56		
	15-20	13	4,34	0,55		
	20-25	4	3,85	0,86		
	25-30	2	4,00	0,28		
	30-35	4	4,50	0,37		
	Total	101	4,19	0,59		
Bilgisayarın Eğitim ve Öğretimde Kullanılması	0-5	41	3,83	0,48	1,391	0,226
	5-10	25	4,03	0,49		
	10-15	12	3,96	0,50		
	15-20	13	3,95	0,54		
	20-25	4	3,50	0,46		
	25-30	2	3,46	0,25		
	30-35	4	4,20	0,62		
	Total	101	3,90	0,50		

Tablo 2.23. incelendiğinde Bilgisayara yönelik tutum ölçeği geneli ve alt boyutları haftalık bilgisayar kullanma durumuna göre anlamlı düzeyde farklılık

göstermemektedir ($p>0,05$). Diğer bir ifade ile farklı sürelerde bilgisayar kullanma sürelerine sahip bireylerin bilgisayara karşı tutum ölçeği genel düzeyi ve alt boyutları aynı seviyededir denilebilir. Sosyal Bilgiler öğretmenlerinin Haftalık Bilgisayar Kullanma Süresine Göre E-içerik geliştirme becerilerine ilişkin veriler Tablo 4.24.'te sunulmuştur.

Tablo 4.24. Haftalık Bilgisayar Kullanma Süresine Göre E-içerik geliştirme becerileri Karşılaştırma

		N	Ortalama	Std. Sapma	F	p
Eğitsel ve Tasarım Kriterleri	0-5	41	3,11	0,90	1,108	0,364
	5-10	24	3,27	0,99		
	10-15	12	3,40	0,71		
	15-20	13	3,65	0,73		
	20-25	4	2,75	1,27		
	25-30	2	2,69	0,44		
	30-35	4	3,56	0,56		
	Total	100	3,25	0,89		
Teknik Kriterler	0-5	41	2,80	0,76	1,169	0,330
	5-10	24	2,72	0,73		
	10-15	12	2,92	0,86		
	15-20	13	3,14	0,90		
	20-25	4	2,28	0,69		
	25-30	2	2,23	0,47		
	30-35	4	2,42	0,46		
	Total	100	2,79	0,78		
Animasyon Kriterleri	0-5	41	2,76	0,77	1,335	0,249
	5-10	24	2,39	1,06		
	10-15	12	2,71	0,81		
	15-20	13	2,94	1,33		
	20-25	4	2,25	0,96		
	25-30	2	2,45	0,16		
	30-35	4	1,75	0,96		
	Total	100	2,62	0,96		
Video Kriterleri	0-5	41	2,84	0,91	1,302	0,264
	5-10	24	2,92	1,09		
	10-15	12	3,22	0,91		
	15-20	13	3,14	1,18		
	20-25	4	2,63	1,19		

**Tablo 4.24.(Devamı) Haftalık Bilgisayar Kullanma Süresine Göre E-
içerik geliştirme becerileri Karşılaştırma**

	25-30	2	2,42	0,12		
	30-35	4	1,79	0,92		
	Total	100	2,88	1,01		
Ölçme ve Değerlendirme Kriterleri	0-5	41	3,00	1,02	1,283	0,273
	5-10	24	3,22	1,13		
	10-15	12	3,53	0,87		
	15-20	13	3,54	1,04		
	20-25	4	2,65	0,91		
	25-30	2	2,90	0,14		
	30-35	4	2,45	0,53		
	Total	100	3,15	1,02		
Grafik ve Fotoğraf Kriterleri	0-5	41	2,95	1,00	1,883	0,092
	5-10	24	3,33	1,19		
	10-15	12	3,53	0,78		
	15-20	13	3,54	1,05		
	20-25	4	2,67	1,25		
	25-30	2	2,17	0,23		
	30-35	4	2,25	0,96		
	Total	100	3,13	1,07		
Ses Kriterleri	0-5	41	2,86	1,04	1,547	0,172
	5-10	24	3,19	1,26		
	10-15	12	3,61	0,98		
	15-20	13	3,41	1,20		
	20-25	4	2,33	0,94		
	25-30	2	3,00	0,00		
	30-35	4	2,42	0,50		
	Total	100	3,07	1,11		

Tablo 4.24. incelendiğinde E-içerik geliştirme becerileri ölçeği alt boyutları haftalık bilgisayar kullanma durumuna göre anlamlı düzeyde farklılık göstermemektedir ($p>0,05$). Diğer bir ifade ile farklı sürelerde bilgisayar kullanma sürelerine sahip bireylerin e-içerik geliştirme becerileri alt boyutları aynı seviyededir denilebilir.

4.9. Çalışma Süresine Göre Karşılaştırmalara (Mesleki Deneyim) Dayalı Bulgular

Fatih projesi öz yeterlilik inanç düzeyi, bilgisayar tutum ölçeği ve e- içerik geliştirme becerileri ölçeğinin çalışma süresine göre ortalamaları ve bu ortalamalar arasındaki farkın anlamlı olup olmadığının tespiti için yapılan tek yönlü varyans analizi (One Way ANOVA) sonuçları verilmiştir. Sosyal Bilgiler öğretmenlerinin Çalışma Süresine Göre FATİH projesi öz yeterlilik inanç düzeyine ilişkin veriler Tablo 4.25.'te sunulmuştur.

Tablo 4.25. Çalışma Süresine Göre FATİH projesi öz yeterlilik inanç düzeyi Karşılaştırma

			N	Ortalama	Std. Sapma	F	p
Fatih Projesi Öz-Yeterlilik İnanç Düzeyi	1-5	73	169,49	22,07	0,727	0,576	
	6-10	13	176,46	18,26			
	11-15	6	160,83	24,78			
	16-20	3	168,33	30,92			
	21-25	2	183,00	24,04			
	Total	97	170,13	21,90			

Tablo 4.25. incelendiğinde FATİH projesi öz yeterlilik ölçeği çalışma süresine göre anlamlı düzeyde farklılık göstermemektedir ($p>0,05$). Diğer bir ifade ile farklı çalışma sürelerine sahip bireylerin fatih projesi öz yeterlilik inanç düzeyi aynı seviyededir denilebilir. Sosyal Bilgiler öğretmenlerinin Çalışma Süresine Göre Yönelik Tutum Ölçeğine ilişkin veriler Tablo 4.26.'da sunulmuştur.

Tablo 4.26. Çalışma Süresine Yönelik Tutum Ölçeği Karşılaştırma

		N	Ortalama	Std. Sapma	F	p
Eğitsel ve Tasarım Kriterleri	0-5	41	3,11	0,90	1,108	0,364
	5-10	24	3,27	0,99		
	10-15	12	3,40	0,71		
	15-20	13	3,65	0,73		
	20-25	4	2,75	1,27		
	25-30	2	2,69	0,44		
	30-35	4	3,56	0,56		
	Total	100	3,25	0,89		
Teknik Kriterler	0-5	41	2,80	0,76	1,169	0,330
	5-10	24	2,72	0,73		
	10-15	12	2,92	0,86		
	15-20	13	3,14	0,90		
	20-25	4	2,28	0,69		
	25-30	2	2,23	0,47		
	30-35	4	2,42	0,46		
	Total	100	2,79	0,78		
Animasyon Kriterleri	0-5	41	2,76	0,77	1,335	0,249
	5-10	24	2,39	1,06		
	10-15	12	2,71	0,81		
	15-20	13	2,94	1,33		
	20-25	4	2,25	0,96		
	25-30	2	2,45	0,16		
	30-35	4	1,75	0,96		
	Total	100	2,62	0,96		
Video Kriterleri	0-5	41	2,84	0,91	1,302	0,264
	5-10	24	2,92	1,09		
	10-15	12	3,22	0,91		
	15-20	13	3,14	1,18		
	20-25	4	2,63	1,19		
	25-30	2	2,42	0,12		
	30-35	4	1,79	0,92		
	Total	100	2,88	1,01		
Ölçme ve Değerlendirme Kriterleri	0-5	41	3,00	1,02	1,283	0,273
	5-10	24	3,22	1,13		
	10-15	12	3,53	0,87		
	15-20	13	3,54	1,04		
	20-25	4	2,65	0,91		

Tablo 4.26.(Devamı) Çalışma Süresine Göre Yönelik Tutum Ölçeği Karşılaştırma

	25-30	2	2,90	0,14		
	30-35	4	2,45	0,53		
	Total	100	3,15	1,02		
	0-5	41	2,95	1,00		
	5-10	24	3,33	1,19		
	10-15	12	3,53	0,78		
Grafik ve Fotoğraf Kriterleri	15-20	13	3,54	1,05	1,883	0,092
	20-25	4	2,67	1,25		
	25-30	2	2,17	0,23		
	30-35	4	2,25	0,96		
	Total	100	3,13	1,07		
	0-5	41	2,86	1,04		
	5-10	24	3,19	1,26		
	10-15	12	3,61	0,98		
Ses Kriterleri	15-20	13	3,41	1,20	1,547	0,172
	20-25	4	2,33	0,94		
	25-30	2	3,00	0,00		
	30-35	4	2,42	0,50		
	Total	100	3,07	1,11		

Tablo 4.26. incelendiğinde Bilgisayara yönelik tutum ölçeği geneli ve alt boyutları toplam çalışma süresine göre anlamlı düzeyde farklılık göstermemektedir ($p>0,05$). Diğer bir ifade ile farklı çalışma sürelerine sahip bireylerin bilgisayara karşı tutum ölçeği genel düzeyi ve alt boyutları aynı seviyededir denilebilir. Sosyal Bilgiler öğretmenlerinin Çalışma Süresine Göre E-içerik geliştirme becerilerine ilişkin veriler Tablo 4.27.'de sunulmuştur.

Tablo 4.27.Çalışma Süresine Göre E-İçerik geliştirme becerileri Karşılaştırma

		N	Ortalama	Std. Sapma	F	p
Eğitsel ve Tasarım Kriterleri	0-5	41	3,11	0,90	1,108	0,364
	5-10	24	3,27	0,99		
	10-15	12	3,40	0,71		
	15-20	13	3,65	0,73		
	20-25	4	2,75	1,27		
	25-30	2	2,69	0,44		
	30-35	4	3,56	0,56		
	Total	100	3,25	0,89		
Teknik Kriterler	0-5	41	2,80	0,76	1,169	0,330
	5-10	24	2,72	0,73		
	10-15	12	2,92	0,86		
	15-20	13	3,14	0,90		
	20-25	4	2,28	0,69		
	25-30	2	2,23	0,47		
	30-35	4	2,42	0,46		
	Total	100	2,79	0,78		
Animasyon Kriterleri	0-5	41	2,76	0,77	1,335	0,249
	5-10	24	2,39	1,06		
	10-15	12	2,71	0,81		
	15-20	13	2,94	1,33		
	20-25	4	2,25	0,96		
	25-30	2	2,45	0,16		
	30-35	4	1,75	0,96		
	Total	100	2,62	0,96		
Video Kriterleri	0-5	41	2,84	0,91	1,302	0,264
	5-10	24	2,92	1,09		
	10-15	12	3,22	0,91		
	15-20	13	3,14	1,18		
	20-25	4	2,63	1,19		
	25-30	2	2,42	0,12		
	30-35	4	1,79	0,92		
	Total	100	2,88	1,01		
Ölçme ve Değerlendirme Kriterleri	0-5	41	3,00	1,02	1,283	0,273
	5-10	24	3,22	1,13		
	10-15	12	3,53	0,87		
	15-20	13	3,54	1,04		
	Total	100	3,32	1,01		

Tablo 4.27. incelendiğinde E-içerik geliştirme becerileri alt boyutlarından eğitsel ve tasarım kriterleri toplam çalışma süresine göre anlamlı düzeyde farklılık gösterirken ($p<0,05$), diğer alt boyutlar toplam çalışma süresine göre anlamlı düzeyde farklılık göstermemektedir ($p>0,05$). Anlamlı farklılık gösteren eğitsel ve tasarım kriterleri alt boyutu için farklılığın hangi gruptan kaynaklandığını belirlemek adına yapılan TUKEY testi uygulanmıştır Tukey testi sonuçları tablo 4.28’de verilmiştir.

Tablo 4.28 Tukey Testi Sonuçları

		Ortalama Farkı	Std. Hata	P	%95 güven aralığı		
					Alt sınır	Üst sınır	
Eğitsel ve Tasarım Kriterleri	1-5	6-10	-0,47	0,26	0,40	-1,20	0,27
		11-15	0,05	0,37	1,00	-0,98	1,08
		16-20	0,82	0,51	0,038*	-0,61	2,25
		21-25	1,26	0,62	0,048*	-0,48	3,00
	6-10	1-5	0,47	0,26	0,51	-0,27	1,20
		11-15	0,52	0,43	0,75	-0,68	1,71
		16-20	1,29	0,56	0,011*	-0,27	2,84
		21-25	1,72	0,66	0,048*	-0,12	3,56
	11-15	1-5	-0,05	0,37	1,00	-1,08	0,98
		6-10	-0,52	0,43	0,75	-1,71	0,68
		16-20	0,77	0,62	0,020*	-0,94	2,49
		21-25	1,21	0,71	0,043*	-0,78	3,19
	16-20	1-5	-0,82	0,51	0,03*	-2,25	0,61
		6-10	-1,29	0,56	0,019*	-2,84	0,27
		11-15	-0,77	0,62	0,00*	-2,49	0,94
		21-25	0,43	0,80	0,98	-1,78	2,65
	21-25	1-5	-1,26	0,62	0,028*	-3,00	0,48
		6-10	-1,72	0,66	0,048*	-3,56	0,12
		11-15	-1,21	0,71	0,043*	-3,19	0,78
		16-20	-0,43	0,80	0,98	-2,65	1,78

Tablo 4. 28 bakıldığında Tukey testi sonuçlarına göre; 16-20 yıl ve 21-25 yıl çalışma süresine sahip bireylerin ortalaması diğer grupların ortalamasından anlamlı derecede daha küçüktür. Diğer gruplar arasında anlamlı düzeyde farklılık bulunmamaktadır

4.10. Ölçekler Arası İlişkilere Göre Karşılaştırmalara Ölçekler Arası İlişkilere Göre Karşılaştırmalar

Ölçek ve alt boyutlarının birbirleriyle ilişkilerinin belirlenmesi amacıyla korelasyon analizi yapılmış ve korelasyon katsayıları elde edilip tabloda verilmiştir. Ölçekler Arası İlişkilere Göre Karşılaştırmalara ilişkin veriler 4.28’de sunulmuştur.

Tablo 4.29. Ölçekler Arası İlişkilere Göre Karşılaştırmalar

	Fatih Projesi Öz- Yeterlilik İnanç Düzeyi	Bilgisayara Yönelik Tutum Ölçeği	Bilgisayara İlgi Duyma	Bilgisayar Kaygısı	Bilgisayarın Eğitim ve Öğretimde Kullanılması	Eğitsel ve Tasarım Kriterleri	Teknik Kriterler	Animasyon Kriterleri	Video Kriterleri	Ölçme ve Değerlendirme Kriterleri	Grafik ve Fotoğraf Kriterleri	Ses Kriterleri
r												
Fatih Projesi Öz- Yeterlilik İnanç Düzeyi	1	,356**	-,312**	,319**	,369**	,182	,168	,195*	,293**	,260**	,245*	,244*
p		,000	,001	,001	,000	,067	,092	,049	,003	,008	,013	,013
r												
Bilgisayara Yönelik Tutum Ölçeği		1	,856**	,904**	,939**	,112	,047	-,058	,120	,166	,111	,108
p			,000	,000	,000	,262	,639	,563	,229	,095	,268	,279
r												
Bilgisayara İlgi Duyma			1	,610**	,732**	,154	,148	,052	,208*	,197*	,172	,157
p				,001	,000	,123	,137	,603	,036	,047	,084	,114

Tablo 4.29.(Devamı) Ölçekler Arası İlişkilere Göre Karşılaştırmalar

Bilgisayar Kaygısı	r	,319**	,904**	,610**		,815**	,064	-,026	-,090	,012	,093	,015	,025
		1											
	p	,001	,000	,000		,000	,526	,798	,369	,901	,355	,879	,801
Bilgisayarın Eğitim ve Öğretimde Kullanılması	r	,369**	,939**	,732**	,815**		,114	,045	-,111	,120	,177	,133	,121
		1											
	p	,000	,000	,000	,000		,255	,655	,267	,229	,075	,182	,225
Eğitsel Tasarım Kriterleri	r	,182	,112	,154	,064	,114		,590**	,319**	,553**	,754**	,747**	,704**
		1											
	p	,067	,262	,123	,526	,255		,000	,001	,000	,000	,000	,000
Teknik Kriterler	r	,168	,047	,148	-,026	,045	,590**		,747**	,719**	,640**	,624**	,628**
		1											
	p	,092	,639	,137	,798	,655	,000		,000	,000	,000	,000	,000
Animasyon Kriterleri	r	,195*	-,058	,052	-,090	-,111	,319**	,747**		,712**	,474**	,471**	,528**
		1											
	p	,049	,563	,603	,369	,267	,001	,000		,000	,000	,000	,000
Video Kriterleri	r	,293**	,120	,208*	,012	,120	,553**	,719**	,712**		,784**	,807**	,791**
		1											
	p	,003	,229	,036	,901	,229	,000	,000	,000		,000	,000	,000
Ölçme ve Değerlendirme Kriterleri	r	,260**	,166	,197*	,093	,177	,754**	,640**	,474**	,784**		,877**	,814**
		1											
	p	,008	,095	,047	,355	,075	,000	,000	,000	,000		,000	,000
Grafik Fotoğraf Kriterleri	r	,245*	,111	,172	,015	,133	,747**	,624**	,471**	,807**	,877**		,879**
		1											
	p	,013	,268	,084	,879	,182	,000	,000	,000	,000	,000		,000
Ses Kriterleri	r	,244*	,108	,157	,025	,121	,704**	,628**	,528**	,791**	,814**	,879**	
		1											
	p	,013	,279	,114	,801	,225	,000	,000	,000	,000	,000	,000	

Tablo 4.28. incelendiğinde (Korelasyon analizi sonuçlarına göre; Fatih projesi öz yeterlilik ölçeği inanç düzeyi, bilgisayara karşı tutum ölçeği geneli ile %35,6 pozitif; bilgisayara karşı ilgi duyma ile %31,2 pozitif, bilgisayar kaygısı ile %31,9 düzeyinde negatif, bilgisayarın eğitim ve öğretimde kullanılması ile %36,9 düzeyinde pozitif yönlü anlamlı düzeyde ilişkisi bulunmaktadır. Fatih projesi öz yeterlilik ölçeği inanç düzeyi e-içerik geliştirme becerilerinden animasyon kriterleri ile %19, video kriterleri ile %29,3, ölçme ve değerlendirme kriterleri ile %26, grafik ve fotoğraf kriterleri ile %24,5, ses kriterleri ile %24,4 düzeyinde pozitif yönlü anlamlı düzeyde ilişkisi bulunmaktadır.

Bilgisayara yönelik tutum ölçeği geneli kendi alt boyutlarından bilgisayara ilgi duyma ile %85,6; bilgisayar kaygısı ile %93,9 pozitif yönlü anlamlı düzeyde ilişkisi bulunmaktadır.

Bilgisayara ilgi duyma alt boyutu bilgisayar kaygısı ile %61, bilgisayarın eğitim ve öğretimde kullanılması ile %73,2 pozitif yönlü anlamlı düzeyde ilişkisi bulunmaktadır. Bilgisayara ilgi duyma alt boyutu e-içerik geliştirme becerilerinden video kriterleri ile %20,8, ölçme ve değerlendirme kriterleri ile %19,7 pozitif yönlü anlamlı düzeyde bir ilişkisi bulunmaktadır.

Bilgisayar kaygısı alt boyutunun bilgisayarın eğitim ve öğretimde kullanılması ile %81,5 pozitif yönlü anlamlı düzeyde ilişkisi bulunmaktadır.

E-içerik geliştirme becerilerinden eğitsel ve tasarım kriterlerinin diğer alt boyutların hepsiyle anlamlı düzeyde pozitif yönlü ilişkisi bulunmaktadır. En zayıf ilişkisi %31,9 ile animasyon kriterleri ile olup diğer kriterlerle ilişkisi %55,3 ile %75,4 arasında değişmektedir. E içerik geliştirme becerilerinin diğer birbirleriyle ilişkileri incelendiğinde ise tüm alt boyutların birbirleriyle anlamlı düzeyde ilişkisi olduğu görülmektedir.

V. BÖLÜM

Sonuç, Tartışma ve Öneriler

Çalışmada elde edilen bulgulara dayalı sonuçlar , sonuçlara dayalı tartışmalar ve öneriler bu bölümde ele alınacaktır.

5.1.Sonuç ve Tartışma

5.1.1.Cinsiyete göre karşılaştırmalara dayalı sonuçlar

Fatih projesi öz yeterlilik inanç düzeyi, bilgisayar tutum ölçeği ve e- içerik geliştirme becerileri ölçeği cinsiyete göre ele alındığında Fatih projesi öz yeterlilik inanç düzeyinde cinsiyete bağlı bir farklılık ortaya çıkmazken, bilgisayara yönelik tutum ölçeğinin alt boyutlarında anlamlı bir farklılık gözlenmektedir. Bunun yanı sıra e- içerik geliştirme becerileri ölçeğinden elde edilen verilerde, cinsiyete dayalı anlamlı bir farklılık gözlenmemektedir. Bu bağlamda konuya bakıldığında;

Koçak Ve Gülcü (2013); Koçak (2013); Yılmaz (2014); (Yalçınkaya ve Özkan 2014) tarafından yapılan FATİH projesi bileşenlerinden olan akıllı tahta kullanım becerilerine yönelik anlamlı düzeyde bir farklılığa rastlanmamıştır. Cinsiyete dayalı bir farkın çıkmamasının en temel sebeplerinden biri bilgisayar teknolojilerinin günlük hayatta bireylerin (kadın –erkek) kullandığı temel araçlardan biri haline gelmesi olabilir. Ayrıca teknolojinin ilk günlere nazaran fiyat bakımından ucuzlaması da erişim daha kolay hale getirmiştir. Bilgisayar teknolojilerinin etkileşimli özelliğe sahip olan akıllı telefon adı verilen cihazların çıkmasında bu sonucun meydana gelmesinde etkili olabilir. Bu durum ele alındığında akıllı telefonların akıllı tahtaların büyük bir oranda küçültülüp cebe sığdırılmış biçimi olmasıdır. Bu durumlar cinsiyete dayalı farkın ortaya çıkmamasına sebebiyet vermiş olabilir.

Güler ve Sağlam(2002; Gerçek vd. (2006); Bahar, İçli ve Gülaçtı (2010); Bahar Uludağ ve Kaplan (2009) Akgün ,Akgün ve şimşek) yaptıkları çalışmalarda cinsiyetin bilgisayara yönelik tutum üzerinde anlamlı düzeyde bir farklılık göstermediğini tespit etmişlerdir.

Topçu (2009) tarafından yapılan ve akademik verilerin incelendiği çalışmada, doküman taramasıyla elde edilen bulgulara dayalı olarak elde edilen , çalışmaların tümünün toplamından çıkan sonuçlara dayalı olarak cinsiyetin bilgisayar tutumu üzerinde çok küçük bir etkiye sahip olduğu sonucu ortaya çıkmıştır. Bu çalışmada uygulanan bilgisayar tutum ölçeğinin alt boyutlarında bilgisayara yönelik tutumlarda anlamlı düzeyde bir farklılığa rastlanılmıştır. Topçu (2009) tarafından yapılan çalışmaya benzer bir şekilde küçük bir fark meydana gelmektedir. Genel anlamda cinsiyetin, ölçeğin tamamı üzerinde farklılaşma meydana getirmediği görülmektedir. Bu sonucun ortaya çıkmasının sebepleri arasında bilgisayarın günlük hayatta tüm bireyler tarafından aktif olarak kullanılması olabilir. Her birey günlük hayatta bilgisayar teknolojilerine dayalı cihazlarla daha fazla karşılaştığı için bu fark ortadan kalkmış olabilir. Ayrıca bilgisayar teknolojilerinin kullanımının her geçen gün basitleştirilmesi tutum üzerinde bir farkın ortaya çıkmamasına sebebiyet vermiş olabilir.

Kokoç, Erdoğan ve Çakıroğlu (2016); Polat (2016) tarafından yapılan çalışmalarda e- içerik geliştirme becerileri üzerinde cinsiyetin anlamlı düzeyde bir farklılık meydana getirmediği tespit etmişlerdir. Bu çalışmada da elde edilen bulgulara dayalı olarak e- içerik geliştirme becerileri üzerinde cinsiyete dayalı anlamlı düzeyde bir farklılık tespit edilmemiştir. Çalışmada böyle bir sonuç çıkmasındaki sebepler arasında tüm öğretmenlerimizin e- içerik kullanma gerekliliği hakkında taşıdıkları yargılar gösterilebilir .Netice olarak sınıflarda öğretmenlerimiz e-içeriklerden yararlanırken cinsiyete dayalı bir ayrıma tabi tutulmayacaklardır. Bu durumun sonucu olarak tüm öğretmenlerimizin bu becerilere aynı pencereden baktıkları ortaya çıkan sonuçlara dayanılarak öngörülebilir.

5.1.2.Yaş gruplarına göre karşılaştırmalara dayalı sonuçlar

Fatih projesi öz yeterlilik inanç düzeyi, bilgisayar tutum ölçeği ve e- içerik geliştirme becerileri ölçeğinin yaş gruplarına göre ortalamaları ve bu ortalamalar arasındaki farkın anlamlı olup olmadığının tespiti için yapılan veri analizinden elde edilen sonuçlara göre Üç ana başlıkta da yaş gruplarına dayalı bir farklılık oluşmamıştır.

Polat (2016) Tarafından yapılan çalışmada da E- İçerik geliştirme becerileri üzerinde yaş değişkenine dayalı bir farklılık tespit edilmemiştir. Bu çalışmada da benzer bir sonuç elde edilmiştir. E- içerik becerilerine bütün öğretmenlerin sahip olması gerekliliği bu sonuca etki etmiş olabilir.

Koçak (2013) Tarafından yapılan çalışmada öğretmenlerin yaşa dayalı olarak, Etkileşimli tahta kullanım becerileri arasında anlamlı bir farklılık tespit edilmemiştir.

Yılmaz (2014) tarafından yapılan çalışmada ise öğretmenlerin yaşa dayalı olarak, etkileşimli tahta kullanımı öz-yeterlikleri arasında anlamlı düzeyde farklılık tespit edilmiştir.

Yapılan çalışmalarda farklı sonuçların ortaya çıkmasında, nesiller arasında var olan teknoloji kullanımı olarak tahmin edilmektedir. Genç yaştaki öğretmenlerin akıllı tahtanın adeta bir minyatürü olan akıllı telefonlarla sürekli etkileşim içinde olmaları böyle bir sonucu doğurmuş olabilir.

Erkan (2014) genç öğretmenlerin yaşlı öğretmenler göre daha fazla bilgisayara karşı olumlu tutuma sahip olduğu görülmektedir.

Günbayı ve Yörük (2014) tarafından yapılan ve örneklem olarak liselerde görev yapan öğretmen ve yöneticilerin ele alındığı çalışmada Yaş değişkenine göre farklılıkların olduğu sonucu elde edilmiştir. Bu bağlamda konu ele alındığında sosyal bilgiler öğretmenlerinin yaş aralıkları diğer öğretmen ve idarecilerden farklı olarak herhangi bir değişiklik göstermemiştir.

Bilgisayar tutumuna yönelik yaşa dayalı bu farklılaşmanın temel sebeplerinden biri kuşaklar arası teknoloji kullanım oranı ve teknoloji okur yazarlığı olarak tahmin edilmektedir. Bu bulgulara ışığında gençlerin teknolojiye ayırdıkları zamanın fazla olması bu durumun ortaya çıkmasına sebep olmuş olabilir.

5.1.3.Mezun olunan lise türüne göre karşılaştırmalara dayalı sonuçlar

Fatih projesi öz yeterlilik inanç düzeyi, bilgisayar tutum ölçeği ve e- içerik geliştirme becerileri ölçeğinden elde edilen verilerin analiz sonuçlarına göre, mezun olunan lise türüne göre anlamlı düzeyde bir farklılık bulunmamaktadır.

Polat (2014) tarafından yapılan araştırmaya göre mezun olunan okul türünün E-İçerik üzerinde anlamlı düzeyde bir farklılığa sebebiyet vermediği sonucu elde edilmiştir. Bu sonucun ortaya çıkmasında teknoloji kullanımı gerekliliğinin her geçen gün artması olarak gösterilebilir. Bu gereklilik günümüzde ortaya çıkan dijital yeterlik olarak da adlandırılmaktadır.

5.1.4.Mezun olunan lise mezuniyet alanına göre karşılaştırmalara dayalı sonuçlar

Lise mezuniyet alanlarının demografik değişken olarak seçilmesinin temel nedeni, bireylerin lise döneminde sahip oldukları yetenek ve becerilere göre bu alanlarını seçtikleri olgusu göz önünde bulundurulmuştur.

Bu alanların öğretmenlerin sahip oldukları yetenek ve becerilere üzerinde herhangi bir değişime sebebiyet verip vermediğinin tespiti amacıyla ele alınmıştır. Elde edilen sonuçlarda; Fatih projesi öz yeterlilik, inanç düzeyi, bilgisayar tutum ölçeği ve e- içerik geliştirme becerileri ölçeğinden elde edilen verilerin analiz sonuçlarına göre, mezun olunan lise, mezuniyet alanına göre anlamlı düzeyde bir farklılık bulunmamaktadır.

Deniz (2000); Gerçek vd. (2006) tarafından yapılan çalışmalarda mezun olunan alana dayalı olarak bilgisayara karşı tutum konusunda anlamlı düzeyde bir farklılık elde edilememiştir. Verilen çalışmalarda ve bu çalışmada benzer sonuçların çıkmasında ilk zamanlarda bilgisayarların kullanım gerekliliği, günümüzde ise teknolojiye kolay erişim ve gereklilik düşüncesi benzer sonuçları doğurmuş olabilir.

5.1.5.Mezun Olunan Fakülteye Göre Karşılaştırmalara Dayalı Sonuçlar

Fatih projesi öz yeterlilik ölçeği, bilgisayara yönelik tutum ölçeği geneli ve alt boyutları ve e-içerik geliştirme becerileri alt boyutları herhangi bir bilgisayar sertifikasına sahip olma durumuna göre elde edilen verilerin analiz sonuçlarına göre, Mezun Olunan Fakülteye Göre anlamlı düzeyde bir farklılık bulunmamaktadır.

Bahar Uludağ ve Kaplan (2009) tarafından ilköğretim öğretmenlerine yönelik yapılan çalışmada da mezun olunan fakülteye göre anlamlı düzeyde bir farklılık sonuç olarak elde edilememiştir. Bu çalışmada da benzer bir sonuç elde edilmiştir. Çalışmada benzer sonuçların elde edilmesinde bilgisayarların günlük hayattaki

kullanımı ,teknolojinin ucuzlaması ve bilgisayar kullanımı gerekliliği olarak tahmin edilmektedir.

5.1.6.Şahsa Ait Bilgisayar Olma Durumuna Göre Karşılaştırmalara Dayalı Sonuçlar

Fatih projesi öz yeterlilik inanç düzeyinin şahsi bilgisayara sahip olan öğretmenlerde şahsi bilgisayarı olmayan öğretmenler göre anlamlı düzeyde farklılık gösterdiği görülmektedir. Bilgisayara yönelik tutum ölçeği geneli ve alt boyutları şahsa ait bilgisayar olma durumuna göre anlamlı düzeyde farklılık göstermemektedir. ayrıca e-içerik geliştirme becerileri alt boyutları şahsa ait bilgisayar olma durumuna göre anlamlı düzeyde farklılık göstermemektedir.

Erkan (2004) tarafından yapılan çalışmada ev bilgisayarına sahip öğretmenlerin bilgisayar konusunda tutumları üzerinde herhangi bir farklılaşma tespit edilememiştir..

Deniz (2000) tarafından öğretmen adaylarına yönelik çalışmaya bakıldığında ise kişisel bilgisayar sahip olma tutum üzerinde bir farklılaşmaya sebebiyet vermiştir.

Bu çalışmada bilgisayara sahip olma tutum üzerinde anlamlı düzeyde bir farklılık meydana getirmemiştir. Yapılan çalışmalarda farklı sonuçların ortaya çıkmasında teknolojiye erişim ve kullanım etkili olmuş olabilir. Yıllar arasında bilgisayarlara erişim imkânları göz önünde bulundurularak bu netice elde edilebilir.

5.1.7.Herhangi Bir Bilgisayar Sertifikası Olma Durumuna Göre Karşılaştırmalara Dayalı Sonuçlar

Araştırmaya katılan öğretmenlerimizden 33 öğretmenin bir bilgisayar sertifikasına sahip iken 61 öğretmenimiz herhangi bir bilgisayar sertifikasına sahip değildir. Bu veriler ışığında , Fatih Projesi öz yeterlilik ölçeği, Bilgisayara yönelik tutum ölçeği geneli ve alt boyutları ve E-içerik geliştirme becerileri, alt boyutları herhangi bir bilgisayar sertifikasına sahip olma durumuna göre anlamlı düzeyde farklılık göstermemektedir. Bu konuda öğretmenlerimizin bilgisayar tutum ve becerilere yönelik çok az bir kısmının eğitime sahip olduğu görülmektedir.

Karadeniz ve Vatanarttıran (2015) tarafından yapılan çalışmada ise öğretmenlere uygulanan ölçeklerden elde edilen sonuçlara göre hizmet içi eğitim alan ve almayan öğretmenler arasında, hizmet alan öğretmenlerde farklılık

gözlemlenmiştir. Bu durumun ortaya çıkmasının yanı sıra, bu araştırmada yer alan alt problem cümlesini, AT kullanım yeterliliği hizmet içi eğitimi değil de herhangi bir bilgisayar sertifikası varlığının sorulması olarak da saptanabilir.

5.1.8.Haftalık Bilgisayar Kullanma Süresine Göre Karşılaştırmalara Dayalı Sonuçlar

Fatih projesi öz yeterlilik ölçeği, bilgisayara yönelik tutum ölçeği geneli ve alt boyutları ve e-içerik geliştirme becerileri alt boyutları haftalık bilgisayar kullanma süresine göre anlamlı düzeyde bir farklılık göstermemektedir. Demografik bilgilere dayalı sonuçlara bakıldığında ise haftalık en fazla bilgisayar kullanım süresi en alt sınır olan 0-5 saat aralığı olarak görülmektedir. Bu da öğretmenlerin haftalık bilgisayar saat kullanımının oldukça az olduğu gerçeğini karşımıza çıkarmaktadır.

Seferoğlu ve Akbıyık(2005) tarafından yapılan çalışmanın bulguları arasında da öğretmenlerin bilgisayarları nadiren kullandıkları sonucu karşımıza çıkmaktadır. Sonucunu bu kadar düşük çıkmasındaki temel etkenlerden biri akıllı telefon adı verilen ve öğretmenlerin çoğunun bilgisayarda yapacağı bir işi veya işlemi gerçekleştirmelerine olanak sağlayan yeni teknolojinin varlığı olarak görülebilir.

5.1.9.Mesleki Deneyime Göre Yapılan Karşılaştırmalara Dayalı Sonuçlar

Fatih projesi öz yeterlilik ölçeği, bilgisayara yönelik tutum ölçeği geneli ve alt boyutlarına dayalı sonuçlarda mesleki deneyime göre anlamlı düzeyde bir farklılık göstermezken, E-içerik geliştirme becerileri alt boyutlarından eğitsel ve tasarım kriterleri toplam çalışma süresine göre anlamlı düzeyde farklılık gösterirken ($p<0,05$), diğer alt boyutlar toplam çalışma süresine göre anlamlı düzeyde farklılık göstermemektedir ($p>0,05$). Anlamlı farklılık gösteren eğitsel ve tasarım kriterleri alt boyutu için farklılığın hangi gruptan kaynaklandığını belirlemek adına yapılan TUKEY testi sonuçlarına göre; 16-20 yıl ve 21-25 yıl çalışma süresine sahip bireylerin ortalaması diğer grupların ortalamasından anlamlı derecede daha küçüktür. Diğer gruplar arasında anlamlı düzeyde farklılık bulunmamaktadır. Bu durum öğretmenlerin yetiştiği dönemi bize işaret etmektedir. Mesleki deneyimi daha az olan öğretmenin yaş ortalaması daha küçük olarak karşımıza çıkmaktadır .Bu durum ise teknolojiye dayalı toplumda yetişen bireyin tutum ve becerilerinin olumlu yönde daha fazla bir orana sahip olduğu sonucunu doğrulamaktadır.

Koçak (2013); ; Bahar, Uludağ ve Kaplan (2009) tarafından yapılan çalışmalarda mesleki deneyime göre Akıllı tahta kullanımına yönelik anlamlı düzeyde farklılık tespit edilememiştir

Yılmaz (2014); Yalçınkaya ve Özkan (2014); Kuş (2005) tarafından yapılan çalışmalarda ise mesleki deneyime göre anlamlı düzeyde farklılık tespit edilmiştir. Burada ortaya çıkan sonuçların elde edilmesi arasındaki sebepler çalışmaların farklı zamanlarda ve farklı öğretmenler üzerinde yapılması olarak görülmektedir. Ayrıca öğretmenlerin kendi okullarında akıllı tahtaların olup olmamasına bağlı olarakta bu sonuçların ortaya çıktığı tahmin edilmektedir.

5.1.10.Ölçekler Arası İlişkilere Dayalı Sonuçlar

Korelasyon analizi sonuçlarına göre; Fatih projesi öz yeterlilik ölçeği inanç düzeyi, bilgisayara karşı tutum ölçeği geneli ile %35,6 pozitif, Fatih projesi öz yeterlilik ölçeği inanç düzeyi e-içerik geliştirme becerileri ölçeğinin alt boyutlarıyla pozitif yönlü anlamlı düzeyde ilişkisi bulunmaktadır. Bilgisayara yönelik tutum ölçeği geneli kendi alt boyutlarından bilgisayara ilgi duyma ile bilgisayar kaygısı pozitif yönlü anlamlı düzeyde ilişkisi bulunmaktadır. Bilgisayara ilgi duyma alt boyutu e-içerik geliştirme becerilerinden video kriterleri ile ölçme ve değerlendirme kriterleri ile pozitif yönlü anlamlı düzeyde bir ilişkisi bulunmaktadır. Bilgisayar kaygısı alt boyutunun bilgisayarın eğitim ve öğretimde kullanılması ile pozitif yönlü anlamlı düzeyde ilişkisi bulunmaktadır. E-içerik geliştirme becerilerinden eğitsel ve tasarım kriterlerinin diğer alt boyutların hepsiyle anlamlı düzeyde pozitif yönlü ilişkisi bulunmaktadır. E-içerik geliştirme becerilerinin diğer, birbirleriyle ilişkileri incelendiğinde ise tüm alt boyutların birbirleriyle anlamlı düzeyde ilişkisi olduğunun tespiti yapılmıştır.

5.2.Öneriler

- Sosyal Bilgiler Öğretmenlerinin cinsiyete dayalı bilgisayara yönelik tutum ölçeğinden elde edilen bulgularda bilgisayara yönelik tutum ölçeği geneli ile alt boyutlarından bilgisayara ilgi duyma ve bilgisayarın eğitim ve öğretimde kullanılması alt boyutları için erkeklerin ortalaması kadınların ortalamasından anlamlı derecede daha büyüktür. Bu sonuçlar ışığında bilgisayara kullanımına yönelik kadın öğretmenlerin olumlu tutum geliştirmeleri için hizmet içi

eğitimler düzenlenebilir .Ayrıca kadın öğretmenlerin yaşadıkları kaygıların ve bilgisayarın eğitimde kullanılmasına yönelik sahip oldukları fikirlerin erkek öğretmenlere göre neden farklılık gösterdiğinin belirlenmesi amacıyla bilimsel çalışmalar yapılabilir.

- FATİH Projesi öz yeterlilik inanç düzeylerine ölçeğinden elde edilen bulgularda ,şahsa ait bilgisayar olma durumuna göre anlamlı düzeyde farklılık göstermektedir. Şahsi bilgisayarı olan kişilerin fatih projesi öz yeterlilik inanç düzeyi şahsi bilgisayarı olmayanlardan anlamlı derecede daha yüksektir. Milli Eğitim Bakanlığı tarafından tüm öğretmenlerin bilgisayar sahibi olması amacıyla yapılacak bir proje bu farklılığı ortadan kaldırabilir.
- E-içerik geliştirme becerileri alt boyutlarından eğitsel ve tasarım kriterlerinde toplam çalışma süresine göre anlamlı düzeyde farklılık olduğu gözlemlenmiştir. Bu farklılığın hangi gruba ait olduğunun tespiti için yapılan testlerde farklılığın 16-20 yıl ve 21-25 yıl çalışma süresine sahip olan bireylerde daha yüksek olduğu tespit edilmiştir. Bu yaş grupları dışında kalan gruplara Milli Eğitim Bakanlığının yapacağı Hizmet içi eğitimler ve seminerler bu farkın ortadan kalmasını sağlayabilir.
- Bu araştırmada Ölçekler arasında genel olarak pozitif yönde ilişki tespit edilmiştir. Yapılacak çalışmalarda bu üç kavramın birbiriyle ilişkili olduğu gerçeği göz önünde bulundurulabilir. Bu durumlardan yola çıkarak sayılan öneriler ele alınırken bu ilişki ağı göz önünde bulundurulabilir.

KAYNAKÇA

- Adigüzel, T., Gürbulak, N., & Sariçayır, H. (2011). Akıllı Tahtalar Ve Öğretim Uygulamaları”Smart Boards And Their Instructional Uses.” *Mustafa Kemal Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi /Mustafa Kemal University Journal of Social Sciences Institute Yıl/Year: 2011 ♦ Cilt/Volume: 8 ♦ Sayı/Issue: 15, s. 457 – 471*
- Akgün, İ. H., Akgün, M., & Şimşek, N. (2014). Sosyal bilgiler öğretmen adaylarının eğitimde bilgisayar kullanmaya ilişkin öz yeterlilik algılarının incelenmesi. *KÜ Kastamonu Eğitim Dergisi, 23(2), 711-722*
- Akgün, E., Yılmaz, E. O., & Seferoğlu, S. S. (2011). Vizyon 2023 strateji belgesi ve fırsatları artırma ve teknolojiyi iyileştirme hareketi (FATİH) projesi: *Karşılaştırmalı bir inceleme. Akademik Bilişim’11 - XIII. Akademik Bilişim Konferansı Bildirileri 2 - 4 Şubat 2011 İnönü Üniversitesi, Malatya*
- Akıncı, A., Kurtoğlu, M., & Seferoğlu, S. S. (2012). Bir teknoloji politikası olarak Fatih Projesinin başarılı olması için yapılması gerekenler: Bir durum analizi çalışması. *Akademik Bilişim Konferansı, 1-3. Akademik Bilişim 2012, 1-3 Şubat 2012 / Uşak Üniversitesi, UŞAK*
- Akkoyunlu, B. (2002). Öğretmenlerin internet kullanımı ve bu konudaki öğretmen görüşleri. *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi 22 : 1-8 {2002}*
- Ankay, A.(1992). *Eğitim Psikolojisine Giriş*.(1.Baskı). *Ankara: Turhan Kitabevi*
- Arslan, A. (2006). Bilgisayar destekli eğitim yapmaya ilişkin tutum ölçeği. *Yüzüncü Yıl Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, 3(2),24-33.33. Erişim: 24.04.2017 <http://efdergi.yyu.edu.tr>*
- Ateş, M. (2010). Ortaöğretim coğrafya derslerinde akıllı tahta kullanımı. *Marmara coğrafya dergisi, SAYI: 22, Temmuz - 2010, S. 409 – 427*
- Bahar, H. H., Uludağ, E., & Kaplan, K. (2009). İlköğretim Öğretmenlerinin Bilgisayar Ve İnternet Tutumlarının İncelenmesi (Kars İli Örneği). *Erzincan Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, 11(2), s.s 67-83.*
- Bahar, H. H., İçli, H. H., & Gülaçtı, F. (2010). Ortaöğretim Öğretmenlerinin Bilgisayar Ve İnternet Tutumlarının İncelenmesi (Erzincan Örneği). *Millî Eğitim /Sayı 186 / Bahar/2010/ s.s 50-67*
- Başaran, İ. Ethem.(1994). *Eğitime Giriş*. Kadıoğlu Matbaası, 4. Baskı, Ankara: 1994.

- Baker, J. (2007). Smart board in the music classroom. *Music Educators Journal*, 93(5), 18-20. 23:19 18:08:2017
- Baki, A., & Gökçek, T. (2012). Karma yöntem araştırmalarına genel bir bakış. *Elektronik Sosyal Bilimler Dergisi*, Güz-2012 Cilt:11 Sayı:42 (001-021) Autumn-2012 Volume:11 Issue:42
- Balcı, A. (2006). *Sosyal Bilimlerde Araştırma Yöntem, Teknik ve İlkeler*. Ankara: Pegem akademi Yayıncılık.
- Bayrakçı, M., Demirbaş, M.(2011). (*Chemistry teachingstudent motivation the case of turkey. chemistryis in all around network. IT-COMENIUSCNW-518300-LLP*).
- Becta, I. C. T. (2014). Research (2003). *What the Research says about Network Technologies in Teaching and Learning*.
- Büyüköztürk, Ş., Kılıç Çakmak, E., Akgün, Ö.E., Karadeniz, Ş., Demirel, F. (2013). *Bilimsel araştırma yöntemleri (Geliştirilmiş 14. baskı)*. Ankara: Pegem Akademi.
- Canakay, E. U. (2006). Müzik teorisi dersine ilişkin tutum ölçeği geliştirme. *Ulusal Müzik Eğitimi Sempozyumu Bildirisi*, 26-28
- Cerit, Y. (2008). Öğretmen kavramı ile ilgili metaforlara ilişkin öğrenci, öğretmen ve yöneticilerin Görüşleri. *Türk Eğitim Bilimleri Dergisi*, 6(4), 693-712.
- Christensen, R., & Knezek, G. (2000). Internal consistency reliabilities for 14 computer attitude scales. *Journal of Technology and Teacher Education*, 8(4), 327-336.
- Çelik, H. C., & Bindak, R. (2005). İlköğretim okullarında görev yapan öğretmenlerin bilgisayara yönelik tutumlarının çeşitli değişkenlere göre incelenmesi. *İnönü Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 6(10), 27-38.
- Çoklar, A. N., & Tercan, İ. (2014). Akıllı tahta kullanan öğretmenlerin akıllı tahta kullanımına yönelik görüşleri. *Elementary Education Online*, İlköğretim Online, 13(1), 48-61, 2014. Erişim : 12.06.2017 , <http://ilkogretim-online.org.tr>
- Deniz, L., (1994). *Bilgisayar tutum ölçeği (BTÖ-M) 'nin geçerlik, güvenirlik, norm çalışması ve örnek bir uygulama*. (Yayımlanmamış Doktora Tezi), Marmara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul 1994.
- Deniz, L. (2000). Öğretmen Adaylarının Bilgisayar Yaşantıları Ve Bilgisayar Tutumları Arasındaki İlişkiler. *M. Ü. Atatürk Eğitim Fakültesi Eğitim Bilimleri Dergisi* Yıl: 2000, Sayı 12, Sayfa: 135–166
- Deniz, L., & Köse, H. (2005). Farklı üniversitelere devam eden psikolojik danışma

ve rehberlik öğrencilerinin bilgisayar yaşantılarının ve bilgisayar tutumlarının incelenmesi. *M.Ü. Atatürk Eğitim Fakültesi Eğitim Bilimleri Dergisi Yıl : 2005, Sayı 22, Sayfa : 99-134*

Devaki, N.(2015). Construction of e-content: A challenge for the knowledge creativity on the digital highway. *International Journal of Applied Research* 2015; 1(13): 779-783

Deveci, H. (2005). Sosyal Bilgiler Dersinde Gazete Kullanımı. *TOJET: The Turkish Online Journal of Educational Technology*, The Turkish Online Journal of Educational Technology – TOJET July 2005 ISSN: 1303-6521 volume 4 Issue 3 Article 21

Dinçer, S., Şenkal, O., & Sezgin, M. E. (2013). Fatih projesi kapsamında öğretmen, öğrenci ve veli koordinasyonu ve bilgisayar okuryazarlık düzeyleri. *Akademik Bilişim*, 274-286.

Digolo, B. A., Andang'o, E. A., & Katuli, J. (2011). E-Learning as a strategy for enhancing access to music education. *International Journal of Business and Social Science*, 2(11), 135-139.

Dinçer, S., Şenkal, O., & Sezgin, M. E. (2013). Fatih projesi kapsamında öğretmen, öğrenci ve veli koordinasyonu ve bilgisayar okuryazarlık düzeyleri. *Akademik Bilişim*, 274-286.

DÖNMEZ, C.(2003). *Sosyal Bilimler ve Sosyal Bilgiler*. Şahin C. (Ed.). *Konu Alanı Ders İnceleme Kılavuzu* Ankara: Gündüz Eğitim ve Yayıncılık.

Duraisamy, K. And Surendiran, R. (2011). Impacts Of E-content, *International Journal of Computer Trends and Technology- March to April issue* ISSN:2231-2803 - 1 – IJCTT, (<http://www.ijcttjournal.org/Volume1/issue-1/ijcttjournal-v1i1p10.pdf>). Erişim: 24.06.2017-22.15

EBA(Eğitim Bilişim Ağı),(2016). <http://www.eba.gov.tr/>

ERDEN, M.(Tarihsiz). *Sosyal Bilgiler Öğretimi*.(1.Baskı) Ankara: Alkım Yayıncılık

Erkan, S. (2004). Öğretmenlerin bilgisayara yönelik tutumları üzerine bir inceleme. *Kırgızistan-Türkiye Manas Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 12. Erişim: 22.08.2017-23.55
<https://s3.amazonaws.com/academia.edu.documents/31170105/402.pdf?>

FATİH Projesi, <http://fatihprojesi.meb.gov.tr/>

Friesen, N., Fisher, S., Roberts, A. (2001). “Metadata for educational object repositories. *Canadian Journal of Learning and Technology* Volume 28(3) Fall / automne 2001

Gerard, F., Greene, M., & Widener, J. (1999). Using SMART Board in Foreign Language Classes. Erişim :15.08 2017 <https://eric.ed.gov/?id=ED432278>

- Gerçek, C., Köseoğlu, P., Yılmaz, M., & Soran, H. (2006). Öğretmen adaylarının bilgisayar kullanımına yönelik tutumlarının çeşitli değişkenler açısından incelenmesi. *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 30 (2006) 130-139
- Gülcü, İ. (2014). Etkileşimli tahta kullanımının avantajları ve dezavantajlarına yönelik öğretmen görüşleri. 14 - XVI. Akademik Bilişim Konferansı Bildirileri 5 - 7 Şubat 2014 Mersin Üniversitesi 613 Erişim: 10.08.2017 <http://simsomark.pbworks.com/f/cbewwhiteboardreview.pdf> :
- Günbayı, İ., & Yörük, T. (2014). Yönetici ve öğretmenlerin eğitimde FATİH projesinin uygulanma düzeyine ilişkin görüşleri (Antalya ili Muratpaşa ilçesi örneği). *Eğitim Bilimleri Araştırmaları Dergisi*, 4(1), 189-211.
- GÜNDEN, S.(1995). *Sosyal Bilgiler Öğretimine Genel Bir Bakış, İlköğretim Okullarında Sosyal Bilgiler Öğretimi ve Sorunları*. Ankara TED Yayınları .1995
- Güler, M. H., & Sağlam, N. (2002). Biyoloji öğretiminde bilgisayar destekli öğretimin ve çalışma yapraklarının öğrencilerin başarıları ve bilgisayara karşı tutumlarına etkileri. *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 23: 117-126. 2002
- Gürol, M., Donmuş, V. ve Arslan, M. (2012). İlköğretim kademesinde görev yapan sınıf öğretmenlerinin Fatih Projesi ile ilgili görüşleri. *Eğitim Teknolojileri Araştırma Dergisi*, 3 (3).
- Güvendi, G. M., *Millî Eğitim Bakanlığı'nın öğretmenlere sunmuş olduğu çevrimiçi eğitim ve paylaşım sitelerinin öğretmenlerce kullanım sıklığının belirlenmesi: eğitim bilişim ağı (EBA) örneği*. (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi), Sakarya Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Sakarya2014
- Hutchinson, A. (2007). Literature Review Exploring the Integration of Interactive Whiteboards in K-12 Education. Retrieved September, 29, 2009. <http://simsomark.pbworks.com/f/cbewwhiteboardreview.pdf> Erişim:10.08.2017
- HEAFNER, T. (2004). Using Technology to Motivate Students to Learn Social Studies. *Contemporary Issues in Technology and Teacher Education*, 4(1), 42-53.
- Manny-Ikan, E., Dagan, O., Tikochinski, T., & Zorman, R. (2011). [Chais] Using the Interactive White Board in Teaching and Learning–An Evaluation of the SMART CLASSROOM Pilot Project. *Interdisciplinary Journal of E-Learning and Learning Objects*, 7(1), 249-273.
- Karadeniz, Ş., & Vatanartıran, S. (2015). Sınıf öğretmenlerinin teknolojik pedagojik

- alan bilgilerinin incelenmesi. İlköğretim Online, 14(3), 1017-1028, 2015. [Online]: Erişim 15.05.2017, <http://dx.doi.org/10.17051/io.2015.12578>
- Kaya, Z. (2006). *Öğretim Teknolojileri Ve Materyal Geliştirme*. Pegem A Yayıncılık. Ankara
- KAYA, B. (2008). *Sosyal Bilgiler Dersinde Teknoloji Kullanımı*. GÜ, Gazi Eğitim Fakültesi Dergisi, Cilt 28, Sayı 3 (2008) 189-205
- Kayaduman, H., Sırakaya, M., & Seferoğlu, S. S. (2011). Eğitimde FATİH projesinin öğretmenlerin yeterlik durumları açısından incelenmesi. *Akademik Bilişim '11 - XIII. Akademik Bilişim Konferansı Bildirileri 2 - 4 Şubat 2011 İnönü Üniversitesi, Malatya*
- Keser, H., & Çetinkaya, L. (2013). Öğretmen Ve Öğrencilerin Etkileşimli Tahta Kullanımına Yönelik Yaşamış Oldukları Sorunlar Ve Çözüm Önerileri. *Turkish Studies - International Periodical For The Languages, Literature and History of Turkish or Turkic Volume 8/6 Spring 2013, p. 377-403.*
- Kocaoğlu, B. Ü., *Lise öğretmenlerinin FATİH Projesi teknolojilerini kullanmaya yönelik öz yeterlik inançları: Kayseri ili örneği*. (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi), Sakarya Üniversitesi, Sakarya 2013.
- Koçak, Ö., *Fatih projesi kapsamındaki lcd panel etkileşimli tahta uygulamalarına yönelik öğretmen tutumları (Erzincan ili örneği)*. (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi), Atatürk Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Erzurum 2013.
- Koçak, Ö., & Gülcü, A. (2013). Fatih Projesinde Kullanılan Lcd Panel Etkileşimli Tahta Uygulamalarına Yönelik Öğretmen Tutumları. *Kastamonu Eğitim Dergisi, 21(3), 1221-1234.*
- Kokoç, M., Erdoğdu, F., Çakıroğlu, Ü. (2016) *Bilişim teknolojileri öğretmen adaylarının e-içerik geliştirme becerileri ve akademik başarı arasındaki ilişkinin incelenmesi*. Participatory Educational Research (PER) Vol. 2(3), pp. 55-66, December
- Kurt, A. A., Abdullah, K. U. Z. U., Dursun, Ö. Ö., GÜLLEPINAR, F., & Gültekin, M. (2013). FATİH projesinin pilot uygulama sürecinin değerlendirilmesi: Öğretmen görüşleri. *Journal of Instructional Technologies & Teacher Education Vol.1 No2 (2013), 1-23*
- Kuş, B. B., *Öğretmenlerin Bilgisayar Öz Yeterlik İnançları ve Bilgisayar Destekli Öğretime Yönelik Tutumları*. (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi), Hacettepe Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü, Ankara 2005.
- Kutluca, T., & Ekici, G. (2010). Öğretmen adaylarının bilgisayar destekli eğitime ilişkin tutum ve öz-yeterlik algılarının incelenmesi. *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi (H. U. Journal of Education) 38: 177-188 [2010]*

- Loyd, B. H., & Loyd, D. E. (1985). The reliability and validity of an instrument for the assessment of computer attitudes. *Educational and psychological measurement*, 45(4), 903-908.
- Mazman, S. G., & Usluel, Y. K. (2011). Bilgi ve iletişim teknolojilerinin öğrenme-öğretme süreçlerine entegrasyonu: Modeller ve göstergeler. *Eğitim Teknolojisi Kuram ve Uygulama Dergisi*, 1(1), 62-79.
- MEB (Milli Eğitim Bakanlığı).(2005) İlköğretim Sosyal Bilgiler Dersi Öğretim Programı ve Kılavuzu 4-5. sınıflar. Ankara
- MEB (Milli Eğitim Bakanlığı).(2017) <http://www.meb.gov.tr/>
- Miller, D., & Glover, D. (2002). The interactive whiteboard as a force for pedagogic change: The experience of five elementary schools in an English Education Authority. *Information Technology in Childhood Education Annual*, 2002(1), 5-19.
- Mutlu, E. (Mart, 2004). E-Öğrenme İçerik Üretimi ve Yönetimi. III. E-Learning Zirvesi, İstanbul, (<http://ue.anadolu.edu.tr/By/Documents/Yayinlar/2012/PDF/eOgrenmedeIcerikUretimiveYonetimi.pdf>).Erişim :22.08.2017-16:40
- Özarslan, M., Kubat, B., & Bay, Ö. F. (2007). Uzaktan eğitim için Entegre Ofis Dersi'nin Web tabanlı içeriğinin geliştirilmesi ve üretilmesi. *Akademik Bilişim'07 - IX. Akademik Bilişim Konferansı Bildirileri* 31 Ocak - 2 Şubat 2007 Dumlupınar Üniversitesi, Kütahya
- ÖZTÜRK, C. (2007), “Sosyal Bilgiler: Toplumsal Yaşama Disiplinler Arası Bir Bakış”C. Öztürk (Editör), *Hayat Bilgisi ve Sosyal Bilgiler Öğretimi Yapılandırmacı Bir Yaklaşım* (s. 21–50), Ankara: PegemA Yayıncılık.
- Özyürek, M. (2000). *Tutumlar ve engellilere yönelik tutumların değiştirilmesi*. Karatepe Yayınları, Ankara.
- Pamuk, S., Çakır, R., Ergun, M., Yılmaz, H. B., & Ayas, C. (2013). Öğretmen ve öğrenci bakış açısıyla tablet PC ve etkileşimli tahta kullanımı: FATİH Projesi değerlendirmesi. *Kuram ve Uygulamada Eğitim Bilimleri • Educational Sciences: Theory & Practice* - 13(3) • 1799-1822
- Pehlivan, H. (1994). Eğitim bilimleri öğrencilerinin öğrenim gördükleri bölüme yönelik tutumları. *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 10 (1994) 49-53
- Polat, A., *Sosyal bilgiler ve sınıf eğitimi öğretmen adaylarının bilgisayar destekli eğitim yapmaya ilişkin tutumları ve e-içerik geliştirme becerilerinin belirlenmesi*. (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi) Cumhuriyet Üniversitesi

/ Eğitim Bilimleri Enstitüsü / İlköğretim Anabilim Dalı / Sosyal Bilgiler Eğitimi Bilim Dalı. Fırat Üniversitesi Elazığ 2016.

- Polat, E., *Öğretmen adaylarının Fatih projesi çerçevesinde e-içerik geliştirme becerilerinin değerlendirilmesi*. (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi) Fırat Üniversitesi Elazığ 2014.
- Shiratuiddin, N., Hassan, S., & Landoni, M. (2003). A usability study for promoting e-Content in higher education. *Educational Technology & Society*, 6(4), 112-124
- Solak, M., *Öğretmenlerin akıllı tahta kullanımına karşı tutumlarının teknoloji kabul modeline göre incelenmesi*. (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi) Sakarya Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü. Sakarya 2012.
- SÖNMEZ, V. (1994). *Sosyal Bilgiler Öğretimi*. (1.Baskı) Ankara: Pegem Yayınları
- SÖNMEZ, V. *Hayat Bilgisi Öğretimi ve Öğretmen Klavuzu*. İst.1999
- Smith, H. J., Higgins, S., Wall, K., & Miller, J. (2005). Interactive whiteboards: boon or bandwagon? A critical review of the literature. *Journal of Computer Assisted Learning*, 21(2), 91-101
- Şen, S. (2009). *İlköğretim Okulu Yöneticilerinin ve Sınıf Öğretmenlerinin Bilgisayar Tutumları*. (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi), Sosyal Bilimler Enstitüsü, Eğitim Yönetimi ve Denetimi ABD, Yeditepe Üniversitesi, İstanbul 2009.
- Şensoy, Ö., *BDÖ Deneyimi Olan Öğretmenlerin Bilgisayar Öz-Yeterlik Algıları ve BDÖ Yönteminin Yararına İlişkin İnançları Üzerine Bir Çalışma*. (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi), Yıldız Teknik Üniversitesi. Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul 2004.
- Tutar, M., *Eğitim bilişim ağı (EBA) sitesine yönelik olarak öğretmenlerin görüşlerinin değerlendirilmesi*. (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi), Karadeniz Teknik Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Trabzon 2015.
- Türel, Y. K., & Demirli, C. (2010). Instructional interactive whiteboard materials: Designers' perspectives. *Procedia-Social and Behavioral Sciences*, 9, 1437-1442.
- Türel, Y. K. (2012). Teachers' Negative Attitudes towards Interactive Whiteboard Use: Needs and Problems. *Ilkogretim Online*, 11(2), 423-439, 2012. [Online]: <http://ilkogretim-online.org.tr> Erişim: 09.08.2017-14:25
- Tezbaşaran, A. A. (1997). *Likert tipi ölçek geliştirme kılavuzu*. Ankara: Türk Psikologlar Derneği Yayınları
- Topçu, P., *Cinsiyetin bilgisayar tutumu üzerindeki etkisi: Bir meta analiz çalışması*. (Yayınlanmamış yüksek lisans tezi), Marmara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, İstanbul 2009.

- Türkkaya, A. (1982). *Bilimsel Araştırma Elkitabı*. Ankara: Savaş Yay.
- Usta, E., & Korkmaz, Ö. (2010). Öğretmen adaylarının bilgisayar yeterlikleri ve teknoloji kullanımına ilişkin algıları ile öğretmenlik mesleğine yönelik tutumları. *Uluslararası İnsan Bilimleri Dergisi*, 7(1), 1335-1349.
- van Braak, J., Tondeur, J., & Valcke, M. (2004). Explaining different types of computer use among primary school teachers. *European Journal of Psychology of Education*, 19(4), 407.
- Yalçinkaya, Y., & Özkan, H. H. (2014). Ortaöğretim Öğretmenlerinin Etkileşim Tahta Kullanımına Yönelik Öz Yeterlikleri. *Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, Mart 2014, Sayı 29, 69 – 91
- Yıldız, S., *Sosyal bilgiler 5. sınıf öğretim programında yer alan gözlem becerisinin kazandırılmasına ilişkin sosyal bilgiler öğretmen görüşleri (Tokat Merkez ilçe örneği)*. (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi), Gaziosmanpaşa Üniversitesi / Eğitim Bilimleri Enstitüsü / Sosyal Bilgiler Eğitimi Anabilim Dalı. 2016
- Yılmaz, M. (2007). Sınıf öğretmeni yetiştirmede teknoloji eğitimi. *Gazi Üniversitesi Gazi Eğitim Fakültesi Dergisi*, Cilt 27, Sayı 1(2007) 155-167
- Yılmaz, G.,D., *Öğretmenlerin Etkileşimli Tahta Kullanımına Yönelik Öz-Yeterlik Algıları Ve Kaygı Düzeylerinin İncelenmesi: Niğde İli Örneği*. (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi) Gazi Üniversitesi /Eğitim Bilimleri Enstitüsü/ Bilgisayar Ve Öğretim Teknolojileri Eğitimi Anabilim Dalı, Ankara 2014.
- Yuen, A. H., & Ma, W. W. (2002). Gender differences in teacher computer acceptance. *Journal of technology and Teacher Education*, 10(3), 365-382.
- Winzenried, A., Dalgarno, B., & Tinkler, J. (2010). The interactive whiteboard: A transitional technology supporting diverse teaching practices. *Australasian Journal of Educational Technology*, 26(4).

EKLER

EK-1 KİŞİSEL BİLGİ FORMU

Değerli Meslektaşım

Bu anket çalışması Ağrı İbrahim Çeçen Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Sosyal-Bilimler Türkçe Anabilim Dalı/Sosyal Bilgiler Eğitimi Bilim Dalında, Sosyal Bilgiler öğretmenlerinin e-içerik geliştirme becerileri ile Fatih projesi teknolojilerine (etkileşimli tahta) yönelik öz-yeterlilik inançları ve bilgisayar kullanımına yönelik tutumları arasındaki ilişkinin tespit amacıyla yürütülmekte olan tez çalışmasında veri elde etmek amacıyla hazırlanmıştır. Ölçeğin titizlikle ve tam olarak doldurulması araştırmanın bilimsel anlamda sağlıklı sonuç vermesine yardımcı olacaktır. Değerli vaktinizi ayırdığınız için teşekkür ederim.

Ahmet AKSOY

Yüksek Lisans Öğrencisi

Yrd. Doç. Dr.

Ahmet EDİ

Tez Yöneticisi

I.BÖLÜM

1.Cinsiyet: K () E ()

2.Yaş: 20-25() 25-30() 30-35() 35-40() 40+()

3.Mezun Olunan Okul Türü: Fen Lisesi () Sosyal Bilimler Lisesi() Anadolu Lisesi ()

Öğretmen Lisesi () Meslek Lisesi () Genel Lise () Diğer (.....)

4.Lise mezuniyet Alanınız: Türkçe -Matematik () FEN Bilimleri () Sosyal Bilimler ()

5.Meslek lisesi Alan/Dal:/.....

6. Eğitim Durumunuz:

()2 Yıllık Eğitim Enstitüsü

()Eğitim Fakültesi

()Yüksekokul/Akademi

()Diğer(Yazınız.....)

7.Şahsınıza ait Bilgisayar var mı? EVET () HAYIR ()

8.Herhangi bir bilgisayar sertifikanız var mı? (Varsa adı): EVET () HAYIR ()

(.....)

9.Haftalık Bilgisayar kullanım saatiniz: 0-5() 5-10 () 10-15 () 15-20 ()
20-25 () 25-30 () 30-35() 40+()

10.Mesleki Deneyim: 1-5() 6-10 () 11-15 () 16-20 () 21-25 ()
26-30 () 35+()

11.Çalıştığınız Okulun Adı:

EK-2 FATİH Projesi Teknolojileri Öz-Yeterlilik Ölçeği

Maddeler	KesinlikleYaparım	Yaparım	Yapabileceğimden EminDeğilim	Yapamam	KesinlikleYapamam
1. Sınıflardaki Akıllı tahtaları açıp kapatabilirim.	☐	☐	☐	☐	☐
2. Akıllı tahtayı kullanırken karşılaştığım sorunları çözebilirim.	☐	☐	☐	☐	☐
3. Akıllı tahtada kullanmak istediğim programı açabilirim.	☐	☐	☐	☐	☐
4. Akıllı tahtada yazı yazabilirim.	☐	☐	☐	☐	☐
5. İnterneti güvenli bir biçimde kullanacak kadar bilgiliyim.	☐	☐	☐	☐	☐
6. Akıllı tahtaları kullanma konusunda eğitim verebilirim.	☐	☐	☐	☐	☐
7. Akıllı tahta programında (Starboard) çizim yapabilirim.	☐	☐	☐	☐	☐
8. Akıllı tahta programına yeni dosyalar ekleyebilirim.	☐	☐	☐	☐	☐
9. Akıllı tahta programını kullanarak ders anlatırken tahtada yaptıklarımı kaydedebilirim.	☐	☐	☐	☐	☐
10. Akıllı tahta programında önceden kaydettiğim dersi başka derslerde kullanabilirim.	☐	☐	☐	☐	☐
11. Akıllı tahta programında (starboard) taşınabilir (Flash, Usb) bellekten dosya açabilirim.	☐	☐	☐	☐	☐
12. Akıllı tahtayı teknik desteğe ihtiyaç duymadan kullanabilirim.	☐	☐	☐	☐	☐
13. İnternette materyal bulurken telif haklarına nasıl dikkat etmem gerektiğini bilirim.	☐	☐	☐	☐	☐
14. Akıllı tahtalarda video açıp kapatabilirim.	☐	☐	☐	☐	☐
15. Akıllı tahtalarda simülasyon (benzetim) kullanabilirim.	☐	☐	☐	☐	☐

Maddeler	Kesinlikle Yaparım	Yaparım	Yapabileceğimden Emin Değilim	Yapamam	Kesinlikle Yapamam
16. Akıllı tahtaları kullanarak öğrencilere alıştırma yaptırabilirim.	☐	☐	☐	☐	☐
17. Akıllı tahtalarda Office dokümanlarını açıp kapatabilirim (Word, pdf vb.).	☐	☐	☐	☐	☐
18. Öğretim sürecinde öğrenciyi etkin kılacak (aktif öğrenmeyi sağlayacak) materyalleri seçebilirim.	☐	☐	☐	☐	☐
19. Farklı öğretim stratejilerine göre uygun materyaller bulabilirim.	☐	☐	☐	☐	☐
20. Akıllı tahtayı kullanarak öğrenci merkezli etkinlikleri kullanabilirim.	☐	☐	☐	☐	☐
21. Akıllı tahta için öğrencilerin (problem çözme, eleştirel düşünme, karar verme, bilgi oluşturma ve yaratıcılık gibi) üst düzey becerilerini geliştirecek uygulamaları bulabilirim.	☐	☐	☐	☐	☐
22. Çeşitli internet sitelerinden dersimin amacına uygun video indirebilirim.	☐	☐	☐	☐	☐
23. Eğitim bilişim açısından (EBA) dersimin amacına uygun materyali (resim, ses, animasyon, video) indirip, açabilirim.	☐	☐	☐	☐	☐
24. Akıllı tahtada kullanabileceğim materyali (Resim, ses, video..) internette bulabilirim.	☐	☐	☐	☐	☐
25. Akıllı tahtalarda kullanmak için kendi materyalimi hazırlayabilirim.	☐	☐	☐	☐	☐
26. Akıllı tahtada kullanabileceğim ses dosyaları hazırlayabilirim.	☐	☐	☐	☐	☐
27. Akıllı tahtada kullanabileceğim resimler hazırlayabilirim.	☐	☐	☐	☐	☐
28. Video düzenleme programıyla (Movie maker vb. gibi) derste kullanacağım materyal üzerinde değişiklik yapabilirim.	☐	☐	☐	☐	☐
29. Video dönüştürme programıyla (mediaconverter vb. gibi) derste kullanacağım videoyu istediğim formata dönüştürebilirim.	☐	☐	☐	☐	☐

Maddeler	KesinlikleYaparım	Yaparım	Yapabileceğimden EminDeğilim	Yapanam	Kesinlikle Yapanam
30. Akıllı tahta programını (Starboard) kullanarak kendi dokümanlarımla(resim, video vb.) bir ders paketi (.yar uzantılı) hazırlayabilirim.	☐	☐	☐	☐	☐
31. Akıllı tahtada kullanmak için işbirlikçi öğrenmeye uygun etkinlikler hazırlayabilirim	☐	☐	☐	☐	☐
32. Öğrencilerimin akıllı tahtayı kullanmalarını sağlayacak etkinlikleri planlayabilirim.	☐	☐	☐	☐	☐
33. Akıllı tahtayı ders anlatım yöntemine uygun olarak kullanabilirim.	☐	☐	☐	☐	☐
34. Akıllı tahtalarda kolaylıkla sunum yapabilirim.	☐	☐	☐	☐	☐
35. Öğrencilerime grup çalışması yaptıracak şekilde akıllı tahtayı kullanabilirim.	☐	☐	☐	☐	☐
36. Materyal seçerken öğrencilerin farklı öğrenme ihtiyaçlarını karşılayabilecek şekilde planlama yapabilirim.	☐	☐	☐	☐	☐
37. Bir Öğretim materyalini sınıfta kullandıktan sonra eksikliklerini belirleyebilirim.	☐	☐	☐	☐	☐
38. Bir Öğretim materyalini sınıfta kullandıktan sonra varsa eksikliklerini düzeltebilirim.	☐	☐	☐	☐	☐
39. Dersten sonra kullandığım materyalin etkili olup olmadığı hakkında değerlendirme yapabilirim.	☐	☐	☐	☐	☐
40. Herhangi bir teknolojiyi kullanırken sorun yaşarsam kimden destek alacağımı bilirim.	☐	☐	☐	☐	☐

Ek-3 Bilgisayar Kullanımına Yönelik Tutum Ölçeği

S.N	İFADELER	Hiç Katılmıyorum	Çok Az Katılıyorum	Katılıyorum	Çok Katılıyorum	Tamamen Katılıyorum
1	Bilgisayarlar ilgimi çekmektedir.					
2	Bilgisayarlar toplumsal ve toplumlar arası iletişimi arttıracaklardır.					
3	Eğitimde bilgisayar kullanımı başarıyı artırır.					
4	Herkes bilgisayar kullanmayı öğrenmelidir.					
5	Bilgisayarların yaygınlaştırılması ile toplumsal hizmetler daha düzenli verilecektir.					
6	Eğitimde bilgisayar kullanılması öğretmenleri tembelliğe itecektir.					
7	Bilgisayarla çalışmanın eğlenceli olduğunu düşünüyorum.					
8	Bilgisayarlar insanları tembelliğe itecektir.					
9	Bilgisayarın eğitimde kullanılması, öğrencilerin bağımsız karar vermelerini olumsuz yönde etkileyecektir.					
10	Bilgisayarın toplumsal kullanımı ile ilgili yazılar ilgimi çekmektedir.					
11	Herkesin bir bilgisayarla çalıştığı bir sınıfta öğrenci olmak isterim.					
12	Bilgisayarlar bana soğuk geliyor.					
13	Seçeceğim mesleğim için bilgisayar öğrenmem faydalı olacaktır.					
14	Eğitimde bilgisayar kullanımı öğrencinin yaratıcılığını öldürür.					
15	Bilgisayarlar toplumu robotlaştıracaktır.					

16	Bilgisayar ile ilgili etkinlikleri ve fuarlarını gezmekten hoşlanırım.					
17	Bilgisayarlarla çalışmak eğlencelidir					
18	Bilgisayarlar eğitim kalitesini artırır.					
19	Kendime ait bir bilgisayarım olsun isterim.					
20	Bilgisayarın yaygınlaştırılması insanlığın yararınadır.					
21	En az bir bilgisayar dilini öğrenmeyi isterim.					
22	Bilgisayarlara fazla düşkün olanlar içine kapanıktır.					
23	Eğitimde bilgisayar kullanımı öğrencileri tembelliğe itecektir.					
24	Bilgisayarlar hiç ilgimi çekmemiştir.					
25	Bilgisayarlar beni sınırlendirir					
26	Eğitimde bilgisayar kullanımına bir an önce geçilmelidir					
27	Bilgisayar teknolojisi ile ilgili dersler ilgimi çeker					
28	Bilgisayarın eğitimde kullanılmasına yönelik büyük bir ilgi vardır					
29	Bilgisayarın yararına inanıyorum.					
30	Bilgisayarla ilgili dergiler, yazılar okurum.					
31	Bilgisayarlar okullardan mümkün olduğunca uzak tutulmalıdır.					
32	Bilgisayarların topluma vereceği zarar, yararından fazla olacaktır.					
33	Bilgisayarla çalışmak beni rahatsız eder.					
34	Eğitimde bilgisayar kullanımına geçmek için zaman kaybedilmemelidir.					
35	Bilgisayarlar insanları mutsuzluğa sürükleyecektir.					
36	Bilgisayarlar hakkında konuşmak beni rahatsız eder.					
37	Bilgisayarlar olmadan da işler yürüyordu, bundan dolayı bilgisayarları gerekli bulmuyorum.					
38	Bilgisayarların okullarda kullanılmaya başlaması Eğitime bir dinamizm-hareketlilik kazandıracaktır.					
39	Bilgisayarla çalışmak zorunda kaldığım bir işi kabul etmem.					
40	Bilgisayarlar sıkıcı makinalardır.					
41	Sınıfta bilgisayar kullanımı öğretmeni pasif hale getirecektir.					

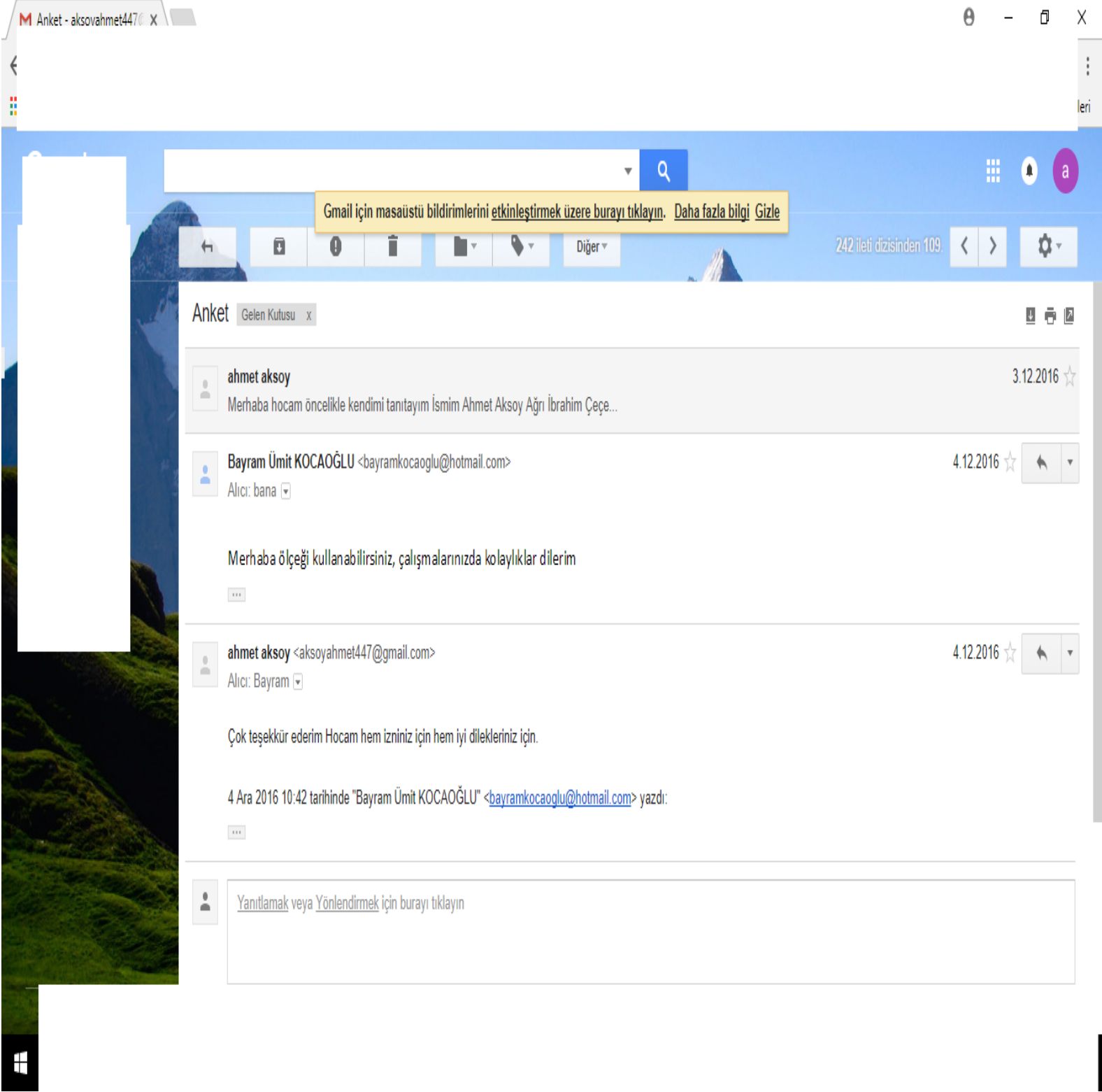
Ek-4 E- İçerik geliştirme Becerileri Ölçeği

MADDE		1	2	3	4	5
1. Faktör (Eğitsel ve Tasarım Kriterleri)						
Madde 1	Eğitsel kazanımları destekleyici nitelikte e-içerik geliştirebilirim					
Madde 2	Pedagojik ilke ve uygulamalara uygun e-içerik geliştirebilirim					
Madde 3	Bilimsel ve güncel e-içerik geliştirebilirim					
Madde 4	E-içerik geliştirirken Türkçeyi doğru ve etkili kullanabilirim					
Madde 5	Yazılı içeriklerde; Türk Dil Kurumunun son yayımladığı Türkçe Sözlük ve Yazım Kılavuzu esas alarak e-içerik geliştirebilirim					
Madde 6	Gereksiz içeriklerin ve tekrarların yer almayacağı e-içerikler geliştirebilirim					
Madde 7	E-içerik geliştirirken, kullanılan yazı karakterleri ve boyutu; yoğunluk, renk, boşluk, hizalama özellikleri açısından sınıf düzeyine uygun, kolay okunabilir ve anlaşılır, görsel açıdan da ilgi çekici bir şekilde e-içerik hazırlayabilirim					
Madde 8	Temel tasarım ilkelerine ve elemanlarına uygun, özgün, özenli ve estetik e-içerik geliştirebilirim					
Madde 9	Ölçme değerlendirme sayfalarını dikkati dağıtmayacak biçimde e-içerik geliştirebilirim					
Madde 10	Ekranı gelen öğelerde kullanıcının dikkatini nereye yoğunlaştırması gerektiği belirgin olan e-içerikler geliştirebilirim					
Madde 11	Ekran, sayfa, sahne gibi bölümler; renk, biçim, kompozisyon açısından devamlılık, tutarlılık ve bütünlük içerisinde olacak şekilde e-içerik geliştirebilirim.					
Madde 12	Görsel algı yönünden renk uyumuna dikkat ederek e-içerik geliştirebilirim					
Madde 13	Görsel algı yönünden renkler ayırt edici, temiz ve net olacak biçimde e-içerik geliştirebilirim					
2. Faktör (Teknik Kriterler)						
Madde 14	Güncel yazılımlarda, eklenti ihtiyacı duymadan çalışabilecek e-içerik geliştirebilirim					
Madde 15	Yazı tipleri içerik içinde gömülü olacak şekilde e-içerik geliştirebilirim					
Madde 16	E-içerik geliştirirken tanımlayıcı bilgilerle, (hangi kazanımı desteklediği ve diğer teknik özellikleri) arama kriterlerine uygun olarak e-içerikleri etiketleyebilirim					
Madde 17	Seslendirmenin ses rengi, tonlaması, artikülasyonu (söyleyiş bozukluğu) ve vurgusu ile oluşturduğu algı, içerikle uyumlu olacak şekilde e-içerik geliştirebilirim					
Madde 18	E-içerik geliştirirken ses kayıtlarını, profesyonel ses kayıt					

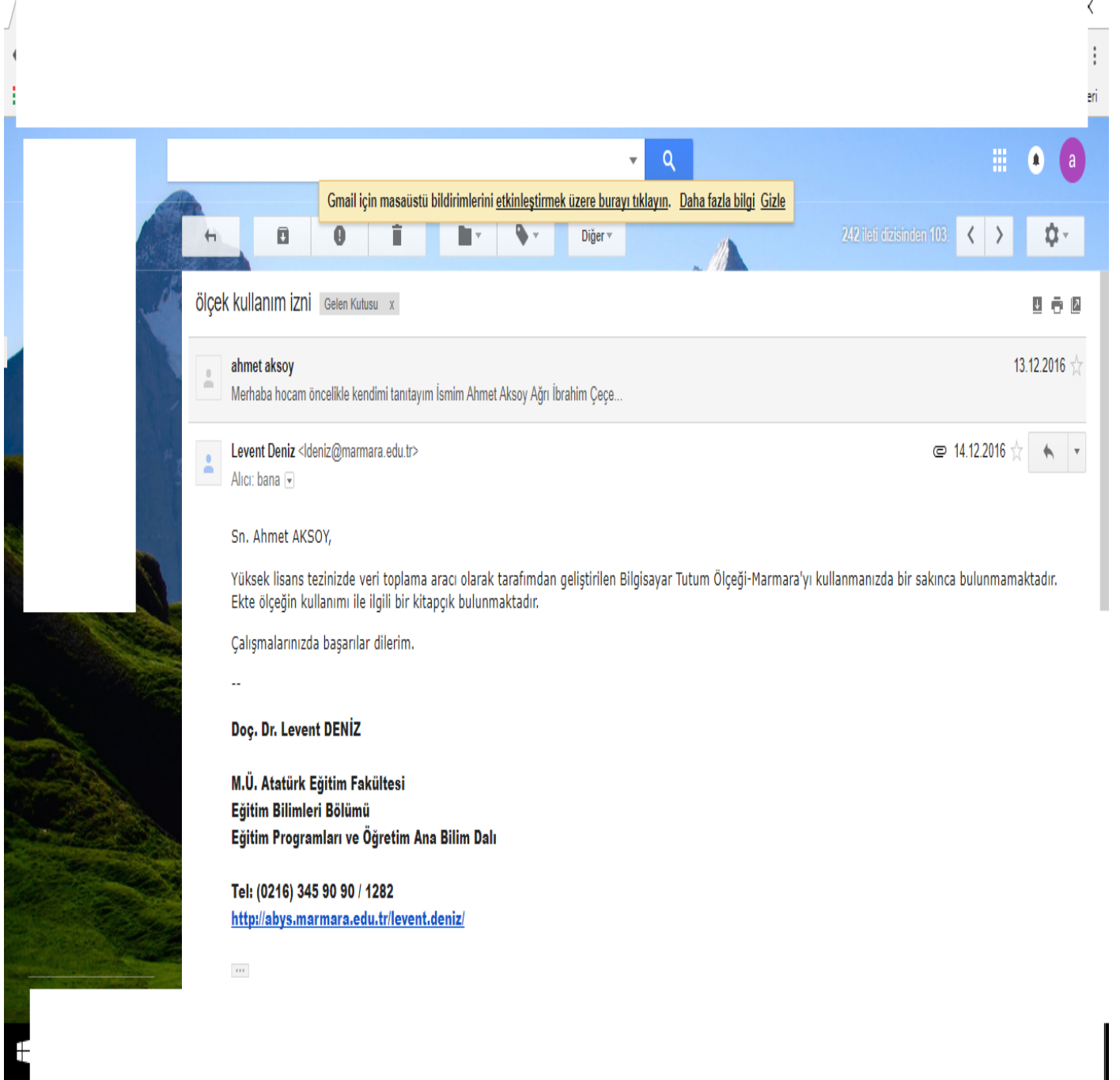
	teknikleriyle yapabilirim					
Madde 19	Animasyonları tablet bilgisayarlarda parmak ile rahat kullanılabilecek şekilde e-içerik geliştirebilirim					
Madde 20	3D (üç boyutlu) yazılımlar ile hazırlanmış modellerde detay seviyesine sahip olacak şekilde e-içerikler geliştirebilirim					
Madde 21	Grafik Tasarım, illüstrasyon ve karikatür gibi öğelerde, çözünürlük kalitesi 1024x768 ya da daha küçük olmayacak şekilde e-içerik geliştirebilirim					
Madde 22	E-içerik geliştirirken gerektiğinde özgün tipografik tasarımlara yer verebilirim					
3. Faktör (Animasyon Kriterleri)						
Madde 23	E-içerik geliştirirken, animasyonları, swf formatında hazırlayabilirim					
Madde 24	E-içerik geliştirirken, animasyonları en az Action Script2.0 versiyonuyla hazırlayabilirim					
Madde 25	E-içerik geliştirirken, etkileşimli animasyonlarda açık ve net yönergeler kullanabilirim					
Madde 26	Etkileşimli animasyonlar uygun geri bildirim verecek şekilde e-içerik geliştirebilirim					
Madde 27	Animasyonun sonlandığı belli olacak şekilde e-içerik geliştirebilirim					
Madde 28	Animasyonda kullanılan renkler birbiriyle uyumlu, içeriğe uygun, kolay anlaşılabilir ve öğrencinin sınıf seviyesine uygun olacak biçimde e-içerik geliştirebilirim					
Madde 29	Animasyonlarda, karakterler, arka plan görüntüleri ve nesneler birbiriyle uyumlu olacak şekilde e-içerik geliştirebilirim					
Madde 30	Animasyonlarda, karakterler, mekânlar, kostümler içeriğe uygun olacak şekilde e-içerik geliştirebilirim					
Madde 31	E-içerik geliştirirken, canlandırmaları animasyon ilkelerine uygun düzeyde hazırlayabilirim (Örneğin, yürüme animasyonunda ayak hareketleri uyumsuz olmaması gibi)					
4. Faktör (Video Kriterleri)						
Madde 32	E-içerik geliştirirken, video materyallerini flv veya mp4 formatında hazırlayabilirim					
Madde 33	Videolarda, ses/müzik ögesi olacak şekilde e-içerik geliştirebilirim					
Madde 34	Video materyallerinde, ses ve görüntü birbiri ile uyum olacak şekilde e-içerik geliştirebilirim					
Madde 35	Video materyallerinde, kullanılan ses ve görüntü öğeleri, senkronize olacak şekilde e- içerik geliştirebilirim					
Madde 36	Video materyallerinde ışık, çerçeveleme, çekim ölçekleri, açıları ve kompozisyon öğeleri bakımından görsel etkinliği ve bütünlüğü olacak şekilde e-içerik geliştirebilirim					
Madde 37	Video materyallerinde, görüntü estetiğini sağlayacak şekilde e-içerik geliştirebilirim					
5. Faktör (Ölçme ve Değerlendirme Kriterleri)						
Madde 38	E-içerik geliştirirken, çoktan seçmeli sorularda, sorular ve					

	seçenekleri aslına sadık kalarak etkileşimli hale getirebilirim					
Madde 39	Doğru yanlış tipi sorularda öğrenciden doğru ya da yanlış ifadesini seçmesi isteyecek şekilde e-içerik geliştirebilirim					
Madde 40	Boşluk doldurmalı sorularda, boşluğa gelebilecek ifadeler verilecek ve öğrencinin sürükleyerek yerleştirebileceği e-içerikler geliştirebilirim					
Madde 41	Eşleştirme sorularında, eşleşecek iki ifadeyi öğrencinin kolaylıkla birleştirebileceği e-içerikler geliştirebilirim					
Madde 42	Açık uçlu sorularda, öğrencinin veri girişi yapmamasını sağlayacak şekilde e-içerikler geliştirebilirim					
6. Faktör (Grafik ve Fotoğraf Kriterleri)						
Madde 43	Tablo, şema, şekiller yalın, anlaşılır ve estetik olacak şekilde e-içerik geliştirebilirim					
Madde 44	Birden fazla kullanıldığında diğer tablo, şema ve şekillerle biçim olarak uyumlu olmalı ve bütünlük arz edecek şekilde e-içerik geliştirebilirim					
Madde 45	E-içerik geliştirirken, tablo ve şekillerin içeriklerini yansıtan uygun isimlendirmeler yapabilirim					
7. Faktör (Ses Kriterleri)						
Madde 46	Ses seviyesi yeterli ve ayarlanabilir e-içerik geliştirebilirim					
Madde 47	Kullanılan efektv.b. unsurlar içerikle uyumlu olacak şekilde e-içerik geliştirebilirim					
Madde 48	Geçişlerdeki müzik ve efektler uyumlu olacak şekilde e-içerik geliştirebilirim					

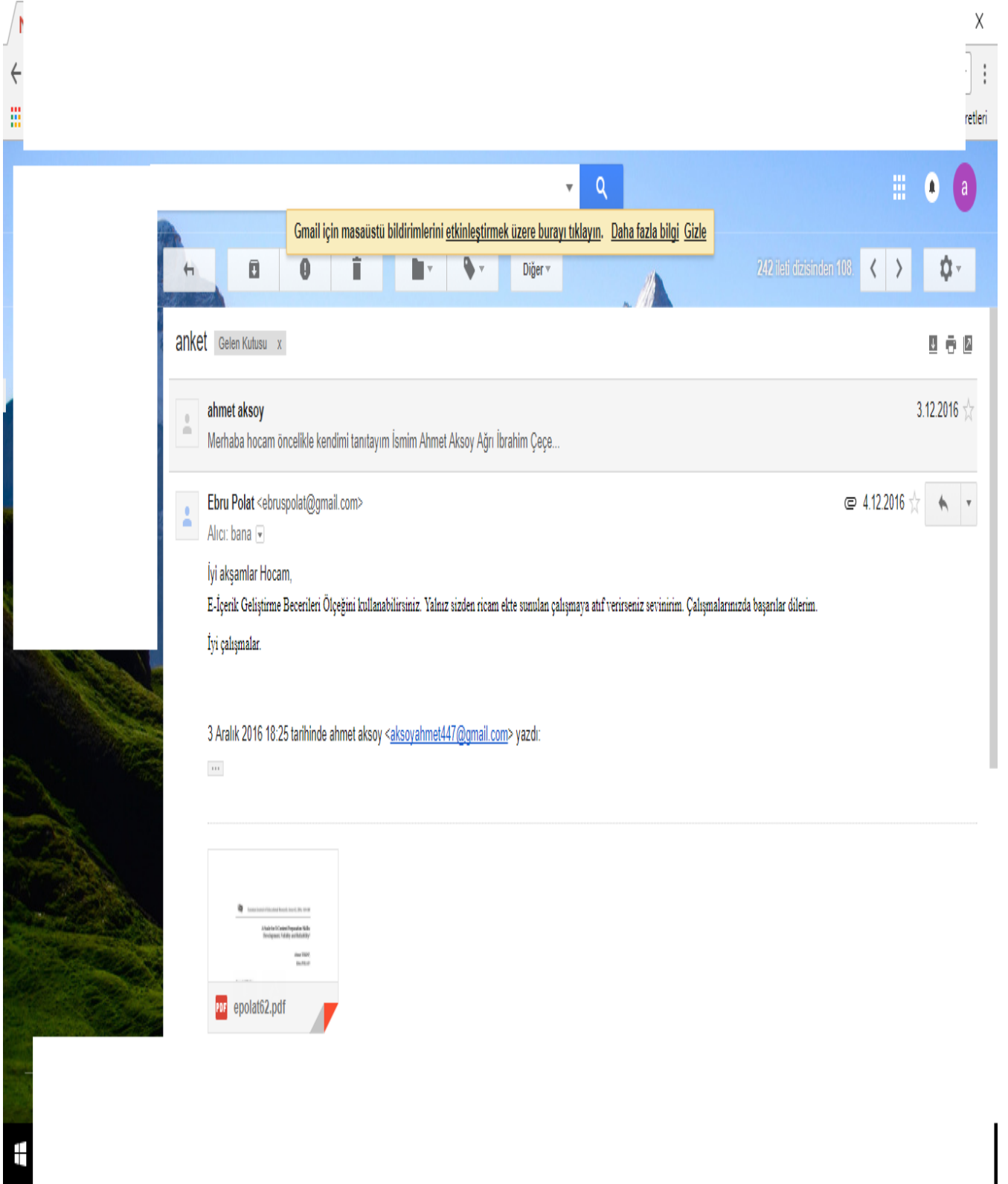
Ek-5 FATİH Projesi Teknolojileri Öz-Yeterlilik Ölçeği Kullanımına İlişkin İzin Belgesi

Ek-6 Bilgisayar Kullanımına Yönelik Tutum Ölçeği Kullanımına İlişkin İzin Belgesi

Ek-7 E- İçerik geliştirme Becerileri Ölçeği Kullanımına İlişkin İzin Belgesi

Ek-8 Uygulama Yapılan Okullar listesi

1	75. Yıl Ortaokulu Ağrı/Merkez
2	Alparslan Ortaokulu Ağrı/Merkez
3	Akşemsettin Ortaokulu Ağrı/Merkez
4	Ballıbostan Ortaokulu Ağrı/Merkez
5	Cemil Meriç Ortaokulu Ağrı/Merkez
6	Cumhuriyet Ortaokulu Ağrı/Merkez
7	Ertuğrul Gazi Ortaokulu Ağrı/Merkez
8	Fatih Sultan Mehmet Ortaokulu Ağrı/Merkez
9	İkizgeçe Ortaokulu Ağrı/Merkez
10	İmam Hatip Ortaokulu Ağrı/Merkez
11	İMKB Gazi Ortaokulu Ağrı/Merkez
12	İmam Hatip Ortaokulu Patnos/Merkez
13	İpekyolu Ortaokulu Ağrı/Merkez
14	Kasım Bayram Ortaokulu Ağrı/Merkez
15	Kaymakam Özgür Azer Kurak Ortaokulu Ağrı/Merkez
16	Kazım Karabekir Ortaokulu Ağrı/Merkez
17	Mehmet Akif Ersoy Ortaokulu Ağrı/Merkez
18	Merkez 100. Yıl Ortaokulu Ağrı/Merkez
19	Murat Kız Yatılı Ortaokulu Ağrı/Merkez
20	Ozanlar YİBO Ortaokulu Ağrı/Merkez
21	Piri Reis Ortaokulu Ağrı/Merkez

22	Selahaddin Eyyubi Ortaokulu Ağrı/Merkez
23	Selçuk Ortaokulu Ağrı/Merkez
24	Şehit Er Vefa Çelik Ortaokulu Ağrı/Merkez
25	Tezeren 4. Boğaziçi Ortaokulu Ağrı/Merkez
26	Vali Recep Yazıcıoğlu Ortaokulu Ağrı/Merkez
27	Vali Ali Yerlikaya Ortaokulu Ağrı/Merkez
28	Atatürk Ortaokulu Doğubayazıt/Merkez
29	Doğubeyazıt Şehit Gürhan Yardım Ortaokulu Doğubeyazıt/Merkez
30	Hasan Çoktin Ortaokulu Doğubayazıt/Merkez
31	Hüznü Özyeğin Ortaokulu Doğubayazıt/Merkez
32	Yatılı Bölge Ortaokulu Doğubayazıt/Merkez
33	Atatürk Ortaokulu Diyadin/Merkez
34	Davut Ortaokulu Diyadin/Merkez
35	Hacıhalit Ortaokulu Diyadin/Merkez
36	Malkara Ortaokulu Diyadin/Merkez
37	Mehmet Melik Özmen Ortaokulu Diyadin/Merkez
38	Taşbasamak Ortaokulu Diyadin/Merkez
39	Tepeli Ortaokulu Diyadin/Merkez
40	Tezkesen Ortaokulu Diyadin/Merkez
41	Türk Telekom Ortaokulu Diyadin/Merkez
42	Cengiz Topel Ortaokulu Eleşkirt/Merkez

43	İmam Hatip Ortaokulu Eleşkirt/Merkez
44	Mehmet Akif Ersoy Ortaokulu Eleşkirt/Merkez
45	Hamur YİBO Hamur/Merkez
46	75.Yıl Ortaokulu Patnos/Merkez
47	Cengiz Çıkırık Patnos/Merkez
48	Cengiz Topel Patnos/Merkez
49	İMKB Oratokulu Patnos/Merkez
50	Dedeli YİBO Dedeli/ Patnos
51	Sütlüpınar Ortaokulu Patnos/Merkez
52	İmam Hatip Ortaokulu Taşlıçay /Merkez
53	Selahaddin Eyyubi Ortaokulu Taşlıçay/Merkez
54	Yavuz Selim Ortaokulu Taşlıçay/Merkez
55	Yatılı Bölge Ortaokulu Taşlıçay/Merkez
56	14 Nisan Ortaokulu Tutak/Merkez
57	İmam Hatip Ortaokulu Tutak/Merkez
58	Kazım Karabekir Tutak/Merkez
59	Sultan Alparslan Ortaokulu Tutak/Merkez
60	Yatılı Bölge Ortaokulu Tutak/Merkez

Ek-9 Bilimsel Araştırma Çalışma İzni

T.C.
AĞRI VALİLİĞİ
İl Millî Eğitim Müdürlüğü

Sayı : 68513552-100-E.4932487
Konu: Ahmet AKSOY'un Anket Çalışması.

11/04/2017

VALİLİK MAKAMINA

İlgi : İbrahim Çeçen Üniversitesi Öğrenci İşleri Daire Başkanlığının 30.03.2017 tarih ve E.8325 sayılı yazısı.

İbrahim Çeçen Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Sosyal Bilimler ve Türkçe Eğitimi Anabilim Dalı Sosyal Bilgiler Eğitimi Bilim Dalı Tezli Yüksek Lisans öğrencilerinden 144001019 numaralı Ahmet AKSOY, "Sosyal Bilgiler Öğretmenlerinin ve Sosyal Bilgiler Öğretmen Adaylarının e-İçerik Geliştirme Becerileri ile Fatih Projesi Teknolojileri Kullanım Yeterlilikleri ve Bilgisayar Kullanımına Karşı Olan Tutumları Arasındaki İlişki" konulu yüksek lisans tez çalışmasını, İlimiz Merkez ve ilçelerindeki Ortaokullarda yapmak istediği İbrahim Çeçen Üniversitesi Öğrenci İşleri Daire Başkanlığının ilgi yazısı ile bildirilmiştir.

İbrahim Çeçen Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Sosyal Bilimler ve Türkçe Eğitimi Anabilim Dalı Sosyal Bilgiler Eğitimi Bilim Dalı Tezli Yüksek Lisans öğrencilerinden 144001019 numaralı Ahmet AKSOY, "Sosyal Bilgiler Öğretmenlerinin ve Sosyal Bilgiler Öğretmen Adaylarının e-İçerik Geliştirme Becerileri ile Fatih Projesi Teknolojileri Kullanım Yeterlilikleri ve Bilgisayar Kullanımına Karşı Olan Tutumları Arasındaki İlişki" konulu yüksek lisans tez çalışmasını eğitim-öğretimi aksatmayacak şekilde gönüllülük esasına dayalı olarak çalışması sonunda hazırlanmış olduğu bilgilerin bir nüshasını; basılı veya dijital ortamda, Müdürlüğümüze teslim etmek koşulu ile İlimiz Merkez ve ilçelerindeki Ortaokullarda uygulaması Müdürlüğümüzce uygun görülmüştür.

Makamlarınızca da uygun görüldüğü takdirde, olurlarınıza arz ederim.

Yakup TURAN
Millî Eğitim Müdürü

OLUR
11/04/2017

Ahmet İhsan ÇİĞİL
Vali a.
Vali Yardımcısı

Eki : İlgi Yazı ve Ekleri.

AĞRI MİLLÎ EĞİTİM MÜDÜRLÜĞÜ
Kağızman Cad. Ağrı
<http://agri.meb.gov.tr>
egitimogretim04@meb.gov.tr

Ayrıntılı bilgi için: Şenol DEMİR (Şef)
Tel : (0 472) 280 94 37
Faks: (0 472) 280 94 50 Atatürk Biv.

Bu evrak güvenli elektronik imz ile imzalanmıştır. <http://evraksorgu.meb.gov.tr> adresinden c077-3ee4-3736-90fd-60b9 koda ile teyit edilebilir.

Özgeçmiş

Kişisel Bilgiler	
Adı Soyadı	Ahmet AKSOY
Doğum Yeri ve Tarihi	AĞRI/TUTAK/1992
Eğitim Durumu	
Lisans Öğrenimi	Ağrı İbrahim Çeçen Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Sosyal Bilimler Ve Türkçe Eğitimi Anabilim Dalı, Sosyal Bilgiler Eğitimi Bilim Dalı-2014
Yüksek Lisans Öğrenimi	Ağrı İbrahim Çeçen Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Sosyal Bilimler Ve Türkçe Eğitimi Anabilim Dalı, Sosyal Bilgiler Eğitimi Bilim Dalı-2017
Bildiği Yabancı Diller	
Bilimsel Faaliyetler	
İş Deneyimi	
Stajlar	
Projeler	
Çalıştığı Kurumlar	MEB,Ertuğrul Gazi Ortaokulu Ağrı/Merkez, İMKB Gazi Ortaokulu Ağrı/Merkez, Selahaddin Eyyubi Ortaokulu Ağrı/Merkez ve 75.Yıl Ortaokulu Ağrı/Merkez
İletişim	
E-posta Adresi	aksoyahmet447@gmail.com
Mezuniyet Tarihi	
12.10.2017	